DOĞAN ÖZ'DEN İPEKÇİ'YE...
itiraflarla bir cinayet şebekesinin içyüzü

Baki Gülcan: "Cinayetten sonra MHP il binasına gittim"

8. sayfada

Aydınlık

Kuruluş yılı: 1921
Kurucusu: ŞEFİK HÜSNÜ

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR, BİRLEŞİN!

SALI 24 TEMMUZ 1979
500 KURUŞ

Yayınımız ihbar kabul edildi

Demirel'in koruma amiri Gökyüzü hakkında soruşturma açıldı

Gökyüzü'nün, Polis Bakım ve Yardım Sandığının Başkanlığını yaptığı sırada MİSK'e 318 bin lira verdiği ortaya çıkmıştı

ANKARA(ÖZEL)

AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'in koruma amiri Erdal Gökyüzü'nün, MİSK'e 318 bin lira verdiği yolundaki haberimiz emniyet tarafından ihbar kabul edildi. Ankara Emniyet Müdürlüğü ile, Emniyet Genel Müdürlüğü, olayla ilgili soruşturmaya basladılar.

AP Genel Başkanı Demirel'in koruma amiri olan Erdal Gökyüzü, 12 Mart döneminin tanınmış kışkırtıcı ajanlarındandı. Gökyüzü'nün, Ankara'da, "Polis Bakım ve Yardım Sandığı"nın başkanlığını yaptığıdönemde MİSK'e bu sandık aracılığı ile 318 bin lira verdiğini gazetemizin pazar günkü sayısında açıklamıştık.

Öte yandan, Gökyüzü'nün Sandık Başkanı olduğu sırada geçen hafta MİSK'te imal ettiği bombanın patlaması sonucu ölen İskender Karyağdı'yı sandıkta işe aldığı da saptanmıştı. Gökyüzü başkanlığındaki grubun yönetimden uzaklaştırılmasından sonra, yeni yönetim kurulu Karyağdı'nın işine son vermişti. Karyağdı bunun üzerine MİSK'te işe alınmıştı.

SIKIYÖNETİM MİSK EĞİTİM MERKEZİNİ SÜRESİZ KAPATTI

MİSK yöneticileri gözaltına alınır ve MHP militanları yargılanırken, Türkeş yurtdışında!..

Başsavcı MHP dosyasını incelemeye başladı

ankara havası

"İnek mi?"

Nuri Çolakoğlu

On gün kadar önce, daha işler çok karışmadan, MİSK'in bombası elinde patlamadan, mahkemeler birbiri ardına MHP hakkında Cumhuriyet Başsavcılığına başvuruda bulunmadan ve Türkeş yurt dışına çıkmadan evvel MHP'nin

(Devamı Sa. 7, Sü. 3'de)

- *ÜGD eski Genel Başkanı Yazıcıoğlu da gözaltına alındı*
- *MİSK yöneticilerinden Kadir Çatmakaş hala aranıyor*

ANKARA (ÖZEL)

Cumhuriyet Başsavcısı Kazım Akdoğan, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığının MHP Bakırköy yöneticileri hakkındaki duyurusunun "incelenmeye alındığını" bildirdi.

Ülkücü Gençlik Derneği eski Genel Başkanı Muhsin Yazıcıoğlu ise Sıkıyönetim tarafından gözaltına alınarak, Mamak Askeri Ceza ve Tutukevine gönderildi.

Öte yandan, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Milliyetçi İşçi Sendikaları (MİSK) Kültür ve Eğitim Sitesini süresiz kapattı. Bu arada geçen hafta gözaltına alınan MİSK yöneticilerinin sorgulamaları da sürüyor.

Dikkatler MHP üzerinde toplanırken, MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş ortadan kayboldu. Türkeş'in üç gün önce sessiz sedasız yurtdışına çıktığı öğrenildi.

BAŞSAVCILIK SIKIYÖNETİMİN DUYURUSUNU İNCELİYOR

Cumhuriyet Başsavcısı Kazım Akdoğan, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığının MHP Bakırköy yöneticileri hakkındaki duyurusunun "incelemeye alındığını" bildirdi.

Akdoğan, AA muhabirine yaptığı açıklamada, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığının, MHP Bakırköy İlçe merkezinde patlayı-

(Devamı sa.7, sü.3'de)

.....titre ve kendine dön.....

Uğur Alacakaptan MİSK'i mahkemeye verdi

ANKARA (THA)

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Uğur Alacakaptan, MİSK Genel Sekreteri Mete Beşen'in iddiaları üzerine, dün Savcılığa başvurarak dava açtı.

Alacakaptan, MİSK Temsilciler Meclisi adına yayınlanan bildiride, kendisinin POL-DER'in kurucusu olduğu ve MİSK'teki patlama sırasında ölen İskender Karyağdı ile ilişkisinin olduğu iddialarını yalanlayarak, bunların tamamen uydur-

(Devamı sa.7, sü.5'de)

DEV-SOL'cuların astığı bombalı pankart patladı; iki polis yaralandı

İSTANBUL (ÖZEL)

Dev-Solcuların Taksim'de polis noktası yanındaki bir apartmana astıkları bombalı pankartın indirilmesi sırasında pankartın ucundaki bombalar patladı, iki polis yaralandı.

Saat 14.00 sıralarında Güneş Apartmanının katına üzerinde "İMF'YE HAYIR YAŞASIN DEV–SOL" yazan bir bombalı pankartın asıldığı ihbarını alan emniyet sabotaj ve imha ekibi olay yerine geldi. Pankartın ucundaki bombaları imha etmek isteyen Ergun Öztimur ve Necdet Bingöl adlı polis memurları bombaların patlaması sonucu yaralandılar. Yaralı polis memurları Beyoğlu hastanesinde tedavi altına alındılar.

• • •

Şavşat'ta Devrimci Yol ve Halkın Kurtuluşçuları jandarma ile çatıştı: 2 ölü 21 yaralı

Yazısı 4. sayfada

MHP Gaziosmanpaşa lokali arandı

HABER MERKEZİ

MHP Gaziosmanpaşa Gençlik Kolları Lokali dün güvenlik kuvvetlerince arandı. Arama sırasında lokalde bir mavzer mermisi bulundu, iki kişi gözaltına alındı.

Dün saat 17.00 sıralarında Gaziosmanpaşa Döryol semtinde üç gence komandoların saldırması üzerine saldırıya uğrayan kişiler güvenlik kuvvetlerine başvurarak saldırganların MHP Gaziosmanpaşa Lokaline kaçtıklarını belirttiler.

(Devamı sa.7, sü.9'da)

Dışişleri bakanlığı İsrail'i protesto etti

ANKARA (ÖZEL)

Ankara'daki İsrail Elçiliği'nin Mısır Büyükelçiliği baskını ile ilgili olarak yerli ve yabancı basında yer alan bazı yorumların fotokopilerini Türkiye'deki gazetelerin bürolarına gönderdiğinin öğrenilmesi üzerine, Türkiye İsrail'i protesto etti.

Ankara'daki Elçiliği Maslahatgüzarı dün sabah Dışişleri Bakanlığına davet edildi ve İçişlerimize müdahale niteliğindeki bu hareketleri protesto edilerek, konuya ciddi bir biçimde dikkatleri çekildi.

İsrail Elçiliğinin gazetelere gönderdiği küpürlerde, İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'in Filistinli teröristler tarafından öpülmesi üzerine çeşitli gazetelerde çıkan yorumlar bulunuyordu.

1968 yazında Türkiye gençliği 6. Filo askerlerini denize dökmüştü.

6.Filoya karşı mücadelede şehit düşen

Vedat Demircioğlu'nu anıyoruz

HABER MERKEZİ

Bundan 11 yıl önce bugün, Amerikan emperyalizmine karşı yükselen bağımsızlık mücadelesi ilk şehidini verdi. Vedat Demircioğlu. . . Yüreğindeki bağımsızlık aşkıyla emperyalistlere boyun eğmeyi reddeden 25 yaşında yiğit bir genç. . .

(Devamı sa.7, sü.1'de)

MHP yanlısı örgütlerin kapatılması için Alman hükümetine başvuruluyor

NÜRNBERG (ÖZEL)

Nürnberg'de ESG (Protestan Öğrenciler Birliği) ve Uluslararası Af Örgütü Türkiye Grubu tarafından 13-15 Temmuz tarihleri arasında düzenlenen "Türkiye Semineri"nde, MHP'nin Türkiye ve Almanya'daki faaliyetleri tartışılarak, tüm MHP yanlısı örgütlerin kapatılmasının şart olduğu ve bu amaçla gerekli makamlara derhal başvurulması gerektiğine oybirliğiyle karar verildi.

Almanya'nın çeşitli şehirlerinden gelen delegelerin yanısıra, Halk Birlikleri Federasyonu Basın Bürosu sözcüsü Turgut Karabulut, HBF Genel Sekreter Yardımcısı Cahit Gülenç ve Frankfurt, Nürnberg, Stuttgart Türkiye Halk Birliklerinden temsilcilerin de davetli olarak katıldığı seminerin ikinci gününde, "Türkiye'de anarşi ve bunun birinci derecede kaynağı MHP ile MHP'nin Almanya'daki faaliyetleri" konu-

(Devamı sa.7. sü.8'de)

12'DEN İLAN

MHP Genel Merkezi gazetelere şu ilanı vermiş:
"Albayımız Türkeş; çoluk çocuk hastalandı, ÜGD MÜGD ortada kaldık, polis asker kapımıza dayandı. Çok zor durumdayız o bana dön. Dönemeyecek durumdaysan bir mektup yolla. Tavsiye mektubu da olur. Tanrı bizi korusun."

NİŞANCI

K.Maraş olayları davasında

Fidan Yeşilkaya, babasının öldürülüşünü anlatırken ağladı

ADANA(ÖZEL)

Kahramanmaraş olayları davasına Yusuflar Mahallesi olayları tanıklarının dinlenmesiyle devam edildi. Sanıklar ve sanık avukatları Mahkeme'yi saptırmaya çalıştılar.

Duruşmada, olaylarda kafasından taş ve sopayla vurularak öldürülen Yusuf Melendız'ın karısı Selver Melendız, kızı Fidan dinlendiler.

Tanıklar olaylara ka-

Devamı sa.7,sü,8'de

Ecevit'in yanılgısı

Ecevit, Ağrı ve Erciş'te yaptığı konuşmalarda, MHP'nin kapatılmasının hiç bir sorunu çözemeyeceğini savunarak, Türkeşlerden hesap sorulmasına karşı çıktı. Ecevit aynı konuşmada, esas sorumlunun Demirel olduğunu da iddia etti.

MHP'den hesap sorulması gündeme geldiğinden beri, CHP yanlısı bazı çevreler MHP'nin kapatılmasının hiç bir sorunu çözemeyeceğinin propagandasına başladılar. Aynı zamanda bu çevreler, cinayetlerin sorumlusu düzendir diyerek, katillerin yaptıklarına meşruiyet kazandırmaya da yardımcı oluyorlar. Ecevit de önceki günkü konuşmasında önemli olanın zihniyet olduğunu söyleyerek aynı düşünceleri dile getirdi.

CHP, MHP'den hesap sorulmasına neden karşı çıkıyor? Ecevit'in, seçim hesapları sonucu böyle bir yol izlediği söyleniyor. CHP Genel Başkanı, MHP'nin oyları AP'ye gider diye bu partinin kapatılmasına karşı çıkıyormuş. Bu yüzden

(Devamı sa.7, sü.6'da)

Aydınlık

CIA'NIN ORTADOĞU ZİNCİRİ

Aydın yakınındaki kazada 35 kişi yanarak öldü

- Bir otobüsle kamyonun çarpışması sonucu meydana gelen kazada çok sayıda da yaralı var

AYDIN(AA)

Kuyucak ilçesine bağlı Horsunlu kasabası ile Tavukören bucağı arasındaki Gençelli köyü köprüsünde önceki gün geç saatlerde meydana gelen trafik kazasında ilk saptamalara göre 35 kişi öldü, çok sayıda yurttaş da yaralandı.

Alınan bilgilere göre, kaza gece 24 sıralarında Ankara'ya gitmekte olan 09 DL 302 plakalı oto-

(Devamı Sa. 7; Sü: 2'de)

ANADOLU BASINI SESLENİYOR

BİGA'nın SESİ — 5.7.1979 -BİGA

Pazarda fiyatlar, aldı başını gidiyor!..

Çok yazılar yazdık pazar yerindeki fiyatlar hakkında. Çoğu kez de belediyenin ilgililerine söyledik. Ancak, bugüne değin olumlu yönde hiç bir girişimin yapılmadığını da üzülerek görmekteyiz.

Daha önceki yazılarımızda belirttiğimiz gibi, salı günü akşamı pazar yerine gelen sebze ve meyveler, Bigalı birkaç esnaf tarafından istedikleri fiyatlarla satın alınmakta ve ertesi günü de, hepsi sözbirliği yaparak fiyatları saptamaktadırlar. Belediye de bunlardan yalnız yer parası alarak fiyat ve kalite kontrolü yapmayı düşünmemektedir.

Geçtiğimiz salı günü akşam üstü pazar yerine gelen bir kamyon sebze meyve, bir zabıta memurunun gözü önünde Bigalı esnaf tarafından satın alınmış, ertesi gün de pazar yerinde yüzde 100 kârla satılmıştır.

Sormak gerekir, o zabıta memuru orada görevli mi idi, yoksa komisyoncu mu idi? Yine yaptığımız gözlemlerde, Biga'ya gelen birçok mal bollaşıp, fiyatları düşmesin diye toptancılar tarafından toptan satın alınıp, bir başka yerde depo edilmekte, hafta ortasında halde fahiş fiyatlarla satılmaktadır.

Bunlara da bakan, eden yok.

Seçim bildirgesinde, pazar yerinde fiyat tarifesi bulunduracağını söyleyen belediye başkanımızı ise bugüne değin bir kez dahi pazar yerinde fiyatları ve zabıtası denetlerken görmedik.

ÖZ YALVAÇ — 2.7.1979 -YALVAÇ

Yağ ve şeker arayanların beklediği

Dün bütün şehir de vatandaş bıkmadan usanmadan bakkallardan çay şekeri aradı, durdu. Ama aramalardan sonuç alınmıyor, tek yanıt ise sadece "ŞEKER YOK" oluyordu.

Aynı saatlerde ise Belediye Başkanı Çarşı başında sabah çayını yudumluyor ve çay şekeri arayan büyüklü, küçüklü müşterilerin sesini de işitiyordu.

Oysa bir hafta evvel şehre bir kamyon dolusu küp şeker gelmiş, 5-10 'ar torbalar halinde satılmıştır.

Ama şimdi şeker piyasadan çekilmiş vatandaş sabah kahvaltısını yapacak şekeri ve yağı bulamıyordu.

İki hafta sonra Mübarek Ramazan ayına giriyoruz. Vatandaş Belediye Başkanından şeker gibi yağ ihtiyacının karşılanması için şimdiden tedbir alınmasını istiyor.

Belediye başkanı vatandaşın bu haklı isteğine derhal çare aramalıdır. Zira CHP'ye umudunu bağlayan kitlelerin başvuracağı başka mercii yoktur.

SİİRT'TE SON SÖZ — Günlük Bağımsız Gazete — 10.7.1979 SİİRT

İlçemizde ekmekte zam kuyruğuna katıldı

Son aylarda tüm maddelere yapılan aşırı zamlara ekmekte katılmış ve ilçemizde yüzde yüzü aşan fahiş bir fiyatla satılmaya başlanmıştır.

İlçemizde belediyece verilen ve uygulamaya başlanan ekmek zammı halkımızın haklı şikayetlerine yol açmaktadır. Yapılan zamlar şöyledir. Daha önce 650 gram olan ve 250 kuruştan satılan ekmeğin gramı düşürülüp 550 gram ekmek 500 kuruştan satılırken eskiden 1050 gram ekmek 500 kuruş iken yine gramı düşürülerek 950 gramı 1000 kuruştan satılmaya başlanmıştır.

Ülkemizde ilk kez böyle anormal bir zam konusunda halkımız ilgililere gerekli işlemi yapmaları için ricada bulunmaktadır. Ekmeğin hem gramının düşürülmesi hem de fiyatının yüz de yüz gibi bir artışla satmasının önüne geçilmesi için gazetemiz ilgilileri halkımızın haklı şikayetlerine eğilmelerini diler.

YENİÇE — 30.6.1979 -YENİCE

Güney köyü vatandaşları sorunlarının giderilmesini istediler

Bucağımız Güney Köyü vatandaşları, köylerinin su taşkınından korunması için devletten yardım beklediklerini, bunun için gerekli çalışmaların yapılmasını istediler. Bilindiği gibi geçtiğimiz günlerde yağan yağmurların etkisiyle İncedere Çayı taşmış ve Güney Köyündeki vatandaşların çoğunun evi su altında kalmıştı.

Gazetemiz bürosuna gelerek dertlerini dile getiren vatandaşlar muhabirimize şunları söylediler. "Evlerimiz her sene İncedere Çayının taşması sonucu su altında kalmaktadır. Şans eseri can ve mal kaybımız olmamaktadır. Köyümüz muhtarı Hasan Çenesiz, bunun için ilgili yerlere başvuracağını ve evlerimizin önüne korunmak için set çekileceğini belirtmişti. Fakat aradan bir ay geçmesine rağmen herhangi bir çalışma yapılmadı. Muhtar ise belediyeden aldığı çimentolarla kendi evinin önüne set çektirdi. Bizim evler ise eskiden olduğu gibi su taşkınına karşı tehlike altında. Biz, bu sorunlarımızın giderilmesi için devletten yardım bekliyoruz. Hayatımızın artık garanti altına alınmasını istiyoruz. Konuyu gazetemiz aracılığı ile ilgili yerlere duyuruyor, gerekli çalışmaların yapılmasını diliyoruz.

HALKIN SESİ

GAZETEMİZİN SAHİBİ 45 MİLYON HALKTIR

ELAZIĞ — Ağalar burada olsaydı Akyokuş susuz kalır mıydı?

Akyokuş köyune, Başyurt nahiyesinden gidilir. Kışın kilolarca çamuru ayakkabınızda taşıya taşıya 5-6 kilometre yolu aşmak zorundasınız. Bizde Elazığ-Bingöl asfaltından ayrıldıktan sonra baharın çamurundan kalan iki teker izine sapılır. Bu 10 kadar köyün ulaşımını sağlayan, sözde karayolu idi. Ancak otların kapladığı, yer yer çukurlarla dolu olan bu yerde iki teker izinden başka görünürde birşey yok. Sanki buralardaki köylülerin yol diye bir sorunları yok, sanki insanlar hiç kazalara şehirlere gitmeyecekler. Akyokuş köyü muhtarı Hacı Ateş şunları anlatıyor:

"1977 seçimlerinden önce bu yolu yaptılar. Ancak seçim yaklaştığı için tamamlamadan gittiler. Bir daha da uğramadılar. Geçen sene müracaat ettik. Programa aldık dediler, ancak bekledik, gelmediler. Bir daha müracaat ettik, işçi yok dediler. Aradan bir sene geçti hâlâ bekliyoruz."

Bu köy eskiden Ermenilerinmiş. Eski ismi, FERHO hatta tapu kadastro memurları köye geldiklerinde, ellerindeki matbulardaki isimlerde Ermenice imiş. Ancak Sait ve Necmettin ağalar zorba davranarak üç köyün toprağına sahip çıkmışlar. Köylüleri uzun yıllar çalıştırıp birbirine düşman ettikten sonra, köyü terketmiş büyük şehirlere yerleşmişler. Ancak her hasat mevsiminde gelip, ürünün yüzde otuzunu, kırkını isterse altmışını alır giderler. Bir daha ki, hasat mevsimine kadar da ne köyün yüzünü görürler, ne bir işe elleri değer. Köylülerin anlattığına göre isterlerse köylüye hiç bir şey vermeden yarıcılıktan atarlar.

"Hele yaz günleri neyse işimizi yürüyerek görürüz, ya kış günü bir hastamız olsa..." diye düşünen Akyokuş köyü sahipsiz değil. İki köyün, Nacaran'ın, Buban'ın ağaları onların da ağaları.

SU İÇİN YAĞMUR DUASI OKURUZ

Akyokuş köyüne gidenlerin gözüne çarpmıştır. Köyün derli toplu bir bahçesi yok. bostan da ekemezler. Çünkü bütün topraklar susuz. Köy olmasına rağmen sebze ihtiyacının çoğunu, Karakoçan ve Kovancılar'dan karşılar.

Bütün yöre köyleri böyledir. Köylü su ihtiyacını karşılamak için tanrıya dua etmekten başka çare bulamamıştır. Ancak 1978 yılında temeli Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Deniz Baykal tarafından atılan bir proje ile Palu, Başyurt, Kovancılar arasındaki ovaya su getirilmesi planlandı. Ama bu suyun da Akyokuş köyüne hiç bir faydası yok. Acaba su mu yok, köyün seviyesi mi yüksek. Hayır, köylüler "ağalar köyde kalsalardı bu köy susuz kalır mıydı?" diyorlar.

Köy muhtarı Hacı Ateş anlatmaya devam ediyor. "Su için birkaç defa müracaat ettik. Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına, DSİ Bölge Müdürlüğüne başvurduk, dedik ki: Kovancılar, Başyurt köylerini kapsayan sulama projesi var. Tam gelip sınırımıza dayanıyor. Bizde bundan faydalanalım. Bize verilen cevap aynen şöyle: Akyokuş köyü arazisinin Elazığ, Palu, Kovancılar ve Başyurt ovası projesi kapsamına dahil edilmesi proje ekonomisi yönünden mümkün görülmemektedir. Bilgi edinmenizi rica ederim." Oturduk bütün köylüler düşündük. Bu proje bunca kapsamlı bir proje. Onlarca dağı tepeyi aşıyor, Ama bizim köye birkaç yüz metre ötede kesiliyor. Kilometrelerce gelen proje, birkaç yüz metre daha gelemez mi?"

Akyokuş köyünün sorunlarını, kendi anlattıkları kadarı ile sıraladık. Köylülerin dilekçelerine cevap yazan DSİ Genel Müdürlüğünün yeniden dikkatine sunuyoruz.

Hüseyin Duman

TRİPOLİ — Libya'ya gelen de pişman gelmeyen de

Düşünerek aldım elime kalemi, düşündükçe yazdım. Libya'da başa geleni.

Ben Çivril'in Karabedirler köyündenim. Burada Ali Sadık diye bir firmada 45 Türk işçisi olarak çalışıyoruz. Anlaşmada 120 dinar yazıyor ama arkadaşlar bizden bir ay önce gelmişler onlara 100 dinar üzerinden para vermişler. Paranın tamamını almak için direnenlere daha düşük ücret vermişler. Bir Kırşehirli arkadaş ile Abdullah Deniz arkadaşlara çalıştıkları paraları vermemişler. Bize "Türkiye'ye gitmek isteyen arkadaşlar 170 dinar öder gider" diyorlar. Zaten aldığımız 3 dinar bu parayı nasıl ödeyip de Türkiye'ye gidelim? Buraya gelen de pişman gelmeyen de.

Arkadaşlar hasta oluyor işe gidemiyor, ne doktora götürüyorlar ne işe. Hasta olup da gitmediğin gün parayı kesiyor. Bu şartlar altında nasıl çalışırsın?

Bir yattığımız yer var, afedersiniz tuvaletten beter Ne yapacağımızı bilmiyoruz. Grev filan yasakmış. Kanunları çok kötü. Burada çalışıp da kazandığın para Türkiye'de geçmiyor. Burada kazandığını buraya koyup gidecekmişsin İsterlerse bir sene oturma hakkı vermezler diyorlar. Kimi ağlıyor "Ben buralara niye geldim? Ecevit Baba bizleri Libya'ya bir tanker benzine sattı" diye kavrulup duruyorlar. Duyduğuma göre Türk işçilerinden biri kendini denize atmış

Libya dinarının kaç para olduğunu da bilmiyoruz. "Vasıflı işçiler 4, vasıfsızlar 3 dinara çalışıyoruz. Onun da ayda 20 dinarını kesiyorlar. Haydi para biriktirirsen biriktir. Türkiye'ye çoluk çocuğa para gönder.

Mustafa Çetin

FİKİR MEYDANI

60. Yıldönümünde ERZURUM KONGRESİNDEN ÇIKARDIĞIMIZ DERSLER

Zeki Sarıhan
Öğretmen

MUSTAFA Kemal, Erzurum Kongresini kapatırken şöyle diyordu:

"Tarih bu kongremizi ender ve büyük bir eser olarak yazacaktır." (1)

Gerçekten, yurdumuzun şu karışık günlerinde Erzurum Kongresinin büyük bir eser olduğunu daha iyi anlıyoruz. Bu karışıklığı yaratanlar, artırmak isteyenler, Erzurum Kongresinin hedef aldığı güçlerin mirascısıdırlar.

Erzurum Kongresi, 23 Temmuz 1919'da açılmıştı. Kongreye Erzurum, Trabzon, Sivas, Bitlis ve Van'dan 56 temsilci katılmıştı. Bunlardan 15'i idareci, memur, öğretmen; 10'u serbest meslek mensubu; 10'u toprak sahibi, 5'i emekli subay, 5'i emekli mebus, 5'i tüccar 6'sı din adamıydı. (2) Kongre, 23 Temmuzdan 5 Ağustosa kadar 14 gün sürdü, yurdun içinde bulunduğu durumu tartıştı, kararlar aldı ve bunları 10 maddelik bir bildiri ile ilan etti. 9 kişilik bir Temsil Kurulu seçerek dağıldı.

Birlik ve mücadele için

Erzurum Kongresi niçin büyük bir eserdir? En bunalımlı bir dönemde, milletin çaresiz gibi göründüğü, İstanbul'da siyasi partilerin birbirini yediği bir dönemde, yurdun sahipsiz kalmadığını milletin asla teslim olmayacağını gösterdiği için. Birlik yolunda önemli bir adım olduğu için. Cesaret, sağduyu ve uzak görüşlülüğün örnekleriyle dolu olduğu için.

Emperyalistlerin bir grubu olan İtilaf Devletleri, Birinci Dünya Savaşından zaferle çıktıkları vakit, vahşi bir hayvan gibi, avlarının üzerine atılmaya hazırlandılar. Güzel yurdumuz, ak pamuklu Çukurovası, incir ve üzüm memleketi Egesi, buğday ambarı Konya Ovası, emperyalistlerin baştan beri iştahını kabartan boğazları, önemli petrol bölgelerinin bitişiğindeki Urfa'sı, Antep'i, Maraş'ı ile emperyalist sofralarının bulunmaz bir mezesi olabilirdi.

Şimdiki Küba'nın, Bulgaristan'ın, Vietnam ve Etyopya gibi ülkelerin yerini 1919'da Ermenistan ve Yunanistan tutuyordu. Doğu Anadolu Ermenilere verilerek Sovyet devrimi ile Orta Doğu arasında pekala bir set kurulabilir, Anadolu daha kolay parçalanabilirdi. Emperyalistler, Ermenilere de pek acıyorlardı! Onların yüreklerinde bu tip merhamet duyguları hiç bir zaman eksik olmamıştır... Şimdi Brejnev'in Kürtlere duyduğu merhamet gibi!...

Türkiye'nin yoksul halkı gözlerini budaktan esirgemeden bu haydutlarla mücadeleye atılmaya hazırdı. Türkiye'nin eşrafı, kumandanları, bir kısım idarecileri, din adamları bu tepkiyi örgütlemeye başladılar.

Doğu Anadolu'nun İstanbul'da bulunan ileri gelenleri de Doğuyu kurtarmak için İstanbul'da bir dernek kurdular. Dernek kısa zamanda Doğu il ve ilçelerinde şubeler açtı. Erzurum şubesi, Trabzon ve çevresinde aynı amaçla kurulmuş derneğe çağrıda bulunarak Erzurum Kongresi için hazırlığa girişti.

1919 yazı, Anadolu için silkiniş, örgütlenme ve çareler araştırma yazı idi. Mustafa Kemal ve arkadaşları Amasya'da üç gün gizli bir toplantı yaparak 22 Haziranda idareci ve kumandanlara bunları duyurdular. Yurdun bütünlüğü ve milletin bağımsızlığı tehlikedeydi. Bu tehlikeyi ancak milletin azim ve kararı ortadan kaldırabilirdi. Sivas'ta bir kongre toplanmalıydı. Her yanda savunma dernekleri kuruluyor, Balıkesir'de, Alaşehir'de, Nazilli'de kongre hazırlıkları yapılıyordu.

Mustafa Kemal ve arkadaşları işe Erzurum Kongresinden başladılar. Onu önce derneğin Erzurum şubesinin kongre ile ilgilenen kuruluna, daha sonra kongre delegeliğine seçtiler. Kongre açılınca da başkan yaptılar.

Ezilenlerin birliği

Mustafa Kemal, kurtuluş kavgasına atıldığında kime karşı savaşılacağını, kiminle birlik olunacağını biliyordu. O bir önder olarak sırtını önce millete veriyor ve Amasya Genelgesinde de belirtmiş olduğu gibi millete güveniyordu. Ancak Mustafa Kemal, doğru bir tahlil yapmadan, dünya üzerinde dost ve düşmanları saptamadan başarılı bir mücadele verilemeyeceğini de biliyordu. Erzurum Kongresini açış söylevinde tam 12 ülke ya da milletin bağımsızlık ve toplumsal kurtuluş savaşını övdü. Bunlar, konuşmasındaki sıralama ile Mısırlılar, Hintliler, Afganlılar, Suriyeliler, Iraklılar, Arabistan, Kafkasya Ruslar, Kuzey Kafkasya, Azerbaycan, Gürcistan, Macarlar ve Bulgarlardır. Bu güçlerin savaştıkları düşman olarak da aynı bölümde 5 kere İngilizlerin adı anılmaktadır. Daha birkaç yerde İtilaf Devletleri, yabancılar gibi sözlerle İngilizler anlatılmakta, bundan başka birer sefer de İtalyanların, Ermenilerin, Denikin'in, Yunanlıların adı geçmektedir. (3) O, bir baş düşman tespit etmiştir. O günkü şartlarda bu, İngiltere'dir. Ermeni ve Yunan işbirlikçi yöneticilerinin politikasını altetmek, Denikin'in yenilmesi, sonuçta İngiltere'nin yenilgisi olacaktır. Mustafa Kemal, durum değerlendirmesini gerçekçi temeller üzerine kuruyor. Hedefi dağıtmıyor. Bununla birlikte hiç bir emperyalist devlete de bel bağlamıyor. Dostlarının başına, ezilen, sömürülen ülke halklarıyla o zaman gerçek sosyalist yönetime sahip Rus milletini koyuyor.

O, emperyalistlerden korkmuyor ve onların zaaflarını biliyordu. Bu zaaflar emperyalistlerin savaştan yorgun çıkmaları, kendi aralarında paylaşma mücadelesinden doğan anlaşmazlıklar ve bizzat emperyalist devletlerde yaşayan halkın kıpırdanışları idi. Nitekim, Erzurum Kongresi açıldığında, İngiliz demiryolu işçileri grevde idiler. Kongrenin açılışının ertesi günü, kömür işçileri de greve başladılar. 3 Ağustosta buna İngiliz polisinin grevi de eklendi.

"Türklerle Kürtler kardeştir"

Kongrenin 7 Ağustosta yayınladığı bildirinin daha ilk maddesi, Doğu Anadolu'nun birbirinden ve Türkiye'den ayrılmaz bir bütün olduğunu kaydettikten sonra bu bölgede yaşayan İslam unsurların (milliyetlerin) kardeş olduklarını ilan ediyordu. 6. maddede de "birbirinden ayrılması imkansız öz kardeş olan din ve ırkdaşlarımızın oturduğu ülkemizin bölünmesi görüşünden bütünüyle vazgeçilmesi" isteniyordu. Türklerle Kürtlerin birliğini ve kardeş olduklarını ilan etmek gerekiyordu, çünkü, bugün olduğu gibi o gün de emperyalistler yayılma amaçlarına ulaşabilmek için milliyetleri birbirine kırdırma siyaseti izliyorlardı.

10 Temmuzda İngilizlerin İstanbul Yüksek Komiseri Calthorpe, İngiliz Dışişleri Bakanı Curzon'a şu teli çekiyordu: "Mezopotamya'nın kuzeyindeki Kürtlere yardım etmemiz, Kürtlerle iyi ilişkiler kurmamız, İngiltere'nin yararınadır. Buralara Kürt ajanları gönderilmesini İstanbul'daki Bedirhanlılar ve diğer Kürtçülerle görüştük..." Calthorpe aynı raporunda, Kürt liderlerinin İngiliz himayesi istediklerini de ileri sürüyordu. (6) Oysa Calthorpe'un bu raporu yazdığı gün, Muş ileri gelenleri hükümete bir telgraf göndererek Türkiye'nin bağımsızlığı için üzerlerine düşen görevi yapmaya hazır olduklarını bildirdiler. (7)

Mustafa Kemal, 17 Haziranda Amasya'dan Kazım Karabekir'e çektiği telgrafta şöyle diyordu: "Diyarbakır'daki Kürt Kulübü, İngilizlerin teşviki ile, İngilizlerin himayesinde bir Kürdistan amacını güttüğü için kapatılmıştır. Kürdistan'ın tanınmış beylerinden aldığım telgraflarda bu Kürt Kulübünün hiç bir Kürt'ü temsil etmediği birkaç serserinin teşebbüsü olduğu bildirilmektedir. Ben Kürtleri ve hatta bir öz kardeş olarak tekmil milleti bir nokta etrafında birleştirmek azmindeyim." (8) Ertesi gün Trakya'da 1. Kolordu Komutanı Cafer Tayyar Beye gönderdiği telgrafta da Anadolu halkının baştan ayağa bölünmez bir bütün haline geldiğini bildirdi. "Türklerle Kürtler birleşti" dedi. Mustafa Kemal 15 Haziranda Diyarbakır Valisine bir tel çekerek Kürt Kulübünün yerine Hakları Savunma Derneğinin kurulmasını istedi ve şunları ekledi: "Bütün milletin birleştiği şu tarihi günlerde bir yabancı devletin himayesine sığınarak alçakça ve esir yaşamayı tercih eden her türlü görüş, yurdu bölecek her dernek dağıtılmalı."(9)

Erzurum Kongresini, Doğu İlleri Hakları Savunma Derneği Erzurum şubesinin hazırladığını belirtmiştik. Şube, 17 Haziranda il kongresini yaptı. Bu kongreye sunulan bir raporda Türk-Kürt kardeşliğine uzunca bir yer ayrılmıştır. Raporda şöyle denilmektedir: "Böl ve zaptet ilkesine göre hareket edenler, Türk-Kürt ayrılığını körükleyerek, yurdu bölmek istiyorlar. Türk ile Kürt'ü ayırmak imkansızdır. Türk Kürtsüz, Kürt Türksüz yaşayamaz. Bazı gençlerimizin fitneye aldanmaları doğaldır. Gerçeği görenler, onları aydınlatmalı ve uyarmalıdır. Doğu illerinde birlik bozulduğu gün, (burası) bir yabancı ülkesi olmaya mahkumdur." (10) Kongre bitince yayınladığı bildiride bu rapordakı dilekleri tekrar ediyor, işgal olursa birlikte karşı konacağını belirtiyordu. (11).

60 yıl önce dile getirilen tehlike bugün de ortadadır. Bölmek ve yönetmek isteği o zamanın İngilteresinden, dönmüş dolaşmış bugünkü Rusya'nın eline geçmiştir. Paris'te Kürtleri temsil etmeye kalkışan ve İngiliz çıkarlarına peşkeş çeken Şerif Paşa, İngiliz Yüksek Komiserliği ile gizli ilişkilere girip Kürtler üzerinde pazarlık yapan Bedirhaniler gibi bazıları bugün Rusya ile temasa geçmekte, Kürt-Türk kavgası körüklemekte ve Doğu Anadolu'da kukla bir devlet kurmanın planlarını yapmaktadır. Zulüm politikasını savunanlar ise bu plana yardım etmektedirler. Tek çıkar yol, Mustafa Kemal'in, Erzurum Kongresi delegelerinin, Doğu İlleri Hakları Savunma Derneğinin dile getirdiği ve bütün Türkiye halkının isteği olan Kürt-Türk kardeşliğidir. Birleşmektir ve emperyalistlerin karşısına bir kale gibi dikilmektir. Gerçeği görenler, emperyalizmin şekere bulayıp sunduğu zehire aldanmış olanları uyarmalıdır.

"Ne Amerika Ne Avrupa"

Erzurum Kongresinin toplandığı günlerde telgraf tellerini en çok meşgul eden konulardan biri mandacılıktı. Padişahın Damat Ferit'in, Sait Molla. Hürriyet ve İtilafçıların İngiliz işbirlikçiliğine Ali Kemal'in İngilizlerle Fransızlar arasında mekik dokumasına karşı Amerikan mandacılığını tavsiye edenler vardı. Bekir Sami'nin Amasya'dan gönderdiği manda önerisini Mustafa Kemal Kongreye bile sunmuyor, Kongrenin tam bağımsızlık konusunda direndiğini cevap olarak yazıyordu. Kendisi de Bekir Sami'ye Amerikan mandacılığının İngiliz mandacılığından farkını soruyordu. (12) İzzet Paşa, Ahmet Emin Yalman, Halide Edip, Yunus Nadi gibi gazeteci ve okumuşlar, Amerikan mandacılığının bir an önce karar altına alınması için çırpınıyor, mektuplarını Erzurum'a ulaştırmak için Ankara'da Ali Fuat Paşa'nın aracı olmasını rica ediyor, böyle bir "fırsat"ın(!) kaçacağından endişe ediyorlardı. Mustafa Kemal'in bütün bu istekleri elinin tersiyle ittiğini biliyoruz. O Erzurum Kongresinini ertesinde, yanındakilere şunları söylüyordu:

"Ahmaklar, memleketi Amerikan mandasına, İngiliz himayesine terketmekle kurtulacaklarını sanıyorlar. Kendi rahatlarını sağlamak için bütün bir vatanı ve tarih boyunca devam edip giden Türk bağımsızlığını feda ediyorlar." "İstanbul, bir Amerikan mandacılığı tutturmuş gidiyor. Bu olmayacaktır. Türkiye istiklal bütünlüğüne sahip olacaktır. Bu oyuna gelmeyeceğiz. Öyle bir manda ki, egemenlik haklarımıza dokunmayacakmış. Buna çocuklar bile güler. Amerikalılar bizim kara gözlerimize mi aşık olacaklar? Bu ne hayal, bu ne gaflettir. Hayır hayır... Manda Yok! Ya İstiklal Ya Ölüm Var..." (13)

NOTLAR

1. Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri 1, s. 7
2. Mahmut Goloğlu: Erzurum Kongresi, s. 80, Sabahattin Selek: Anadolu İhtilali, 4. basılış, s.271.
3. Atatürk'ün Söylev ve Demeçleri 1, s 3-7, Atatürk'ün Söylevleri, TDK Yayını, s. 1-5.
6. Bilal N. Şimşir: İngiliz Belgelerinde Atatürk 1, s. 39
7. M. Tayyip Gökbilgin: Milli Mücadele Başlarken 1, s.164
8. Atatürk'ün Tamim Telgraf ve Beyannameleri IV, s. 34
9. Sabahattin Selek: Milli Mücadele 1, s. 185
10. Prof. Dr. Bekir Sıtkı Baykal: Erzurum Kongresi ile ilgiliBelgeler, s. 40-52
11. age, s. 38-40
12. Atatürk: Söylev 1, s. 65-75.
13. Mazhar Müfit Kansu: Erzurum'dan Ölümüne Kadar Atatürk'le Beraber 1, s. 171-192.

demokrat gözüyle — lütfü oflaz

Tekke değil kitle...

Şu hale bak.

Onbir kişiyi biraraya getiren, mahalle takımı kurar gibi, "tekke" kuruyor...

Kurduğu tekkenin adına da, "devrimci örgüt" diyor...

İşte bu devrimci örgüt de (!) kitleleri devrimden soğutmak için ne mümkünse yapıyor...

Ne mi yapıyor?

Örneğin kendinden olmayan herkese "faşist" damgasını vuruyor...

Öyle olunca da; kırkbeş milyonluk ülkede, tekkesindeki bir avuç kişiyle bir başına kalıyor...

Kitleleri kazanmak diye bir meselesi yok ki adamın...

Karşısındakine iyiniyetle yaklaşmak, tartışmak, onları devrimci saflara kazandırmak diye bir yöntemi yok ki...

Yaptığı bütün iş, kitleleri devrimden uzaklaştırmak...

Karşı-devrimcilerin kucağına atmak...

Ondan sonra da, tekkesinin başında yan gelip, yatmak...

Hepsinden önemlisi de; devrimin tekke değil, kitle işi olduğunu unutmak...

Kitlelerin desteği sağlanmadıkça, devrimin yapılamayacağını akıldan çıkartmak...

Böylece de çıkmaz bir sokağa saplanıp, kalmak.

* * *

Bizdeki tekkeler de, devrimcilikten başka her işle uğraşıyor hani!

Okul kapılarını tutup, kendilerinden olmayanı okula sokmamak bunlarda...

Gecekondu muhitlerine dadanıp, yoksul halktan haraç toplamak bunlarda...

Günahsız bekçileri kurşunlamak bunlarda...

Kapı-komşusuna, okul ve fabrika arkadaşına düşmanca tavır takınmak bunlarda...

Hoşuna gitmeyen gazeteleri, dergileri yasaklamak ve hatta yakmak bunlarda...

Dedik ya, devrim yapmak diye bir meselesi yok ki adamın...

Maksadı üzüm yemek değil, bağcıyı dövmek...

Bir avuçluk tekkesini, geniş halk kitlelerine tercih etmek...

Nihayetinde de devrime değil, karşı-devrime hizmet etmek...

Nefret!

Korkak!

Birileri aklısıra birşeyler yapmaya kalkışıyor...

Yapmaya kalkıştıkları iş de boylarını bir hayli aşıyor...

İmzasız telefonlarla, şahsımıza, kuru-sıkı tehditler yağdırıyor...

Vah korkak!

Sıkıysa karşımıza çıkmaya kalk...

Bakalım telefonda "asarım, keserim" demeye benzer mi bu iş...

Bakalım savunmasız insanlara saldırmaya benzer mi bu iş...

İsteyen denesin, görsün.

BULMACA

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ

SOLDAN SAĞA: 1) 1489-1588 yılları arasında yaşamış olan ünlü Osmanlı mimarı. 2) Belli bir iş için oluşturulmuş grup Tersi göğüs-Eski dilde'o'. 3) Çatının yapıdan dışarı taşan bölümü-Lama cinsinden, Güney Amerika'da yaşayan uzun tüylü bir hayvan. 4) Yeterli olmayan, biraz-Bir erkek adı-Tersi yapma, yapay. 5) Tersi kimyada Thulyum'un simgesi-İki şey arasındaki mesafe. 6) Başarıyla sonuçlanan ilk proleter devrimi. 7) Tamir etme-Yararlı (eski dil). 8) İtina-İslam inanışına göre göğün en yüksek katı- Bir mikroskop camı.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1) Uzaklık. 2) Uyarma, uyarı-Saldırı ya da savunma fırsatı. 3) Tersi ot, çimen-Çok ince parlak nakış. 4) Çok katlı konut. 5) Tersi temiz-Doktorun kısa yazılışı. 6) Bir harfin okunuşu-Eskiden sarıklı din bilginlerine denirdi. 7) Tersi gelip geçici, ölümlü-'Yok' karşıtı. 8) Afrika'da bir ırmak-Kimyada Argon'un simgesi. 9) Baş ağrısı ve ateşe karşı kullanılan ve reçetesiz satılan bir ilaç. 10) Bir iş için ortaya koyulan para, sermaye 11) Bir emir-Yapma, yerine getirme. 12) Muhtemel, ihtimal dahilinde olan-Tersi bir nota.

Afganistan'da Begram Hava üssünde isyan çıktı

●Taraki, Pakistan'daki Afgan mülteci kamplarına napalm bombası attı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Afganistan başkenti Kabil'in 60 kilometre kuzeyindeki Begram hava üssünde büyük bir isyan çıktı. Üsde bulunan askerlerin Kabil'deki batılı diplomatlara verdikleri bilgiye göre, Sovyet Mig uçaklarının eğitimi için kullanılan hava üssünde Sovyet danışmanları ile Afgan askerleri arasında çıkan anlaşmazlığın büyümesi üzerine isyan patlak verdi. Olaylar sürerken Taraki'nin ordusundan bazı subayların da askerleri desteklediği öğrenildi.

Öte yandan dün Pakistan'ın başkenti İslamabad'da gerilla hareketinin temsilcileri tarafından yapılan açıkamada, Begram üssündeki ayaklanmanın devam ettiği bildirildi.

Pakistan'dan gelen haberlere göre, Sovyet yanlısı Taraki rejimine karşı mücadele eden Müslüman gerillalar, Kunduz kenti ile Kabil arasındaki karayolunun önemli bir bölümünü tahrip ettiler. Başkent Kabil'i Sovyet sınırına bağlayan bu önemli yol üzerindeki üç köprünün, gerillalar tarafından havaya uçurulduğu bildiriliyor. Karayolu yöresinde gerillalar ile Taraki kuvvetleri arasındaki çatışmaların sürdüğü gelen haberler arasında.

AFP'nin bildirdiğine göre, ayaklanmanın başlamasından sonra sayıları bini aşkın yeni Rus danışmanları Afganistan'a gitti.

TARAKİ NAPALM KULLANMAYA BAŞLADI

Pakistan Dışişleri Bakanlığının bir yetkilisi İslamabad'da yaptığı bir açıklamada, 7 Temmuz günü Afgan ordusuna bağlı Mig uçaklarının Pakistan'daki Afgan mülteci kamplarına karşı bir saldırıya giriştiklerini açıkladı. Yetkilinin verdiği bilgilere göre, Mig uçakları Afgan sınırından iki kilometre uzaklıkta bulunan göçmen kampına napalm bombaları attı.

CARTER'IN ASKERLERI GERI ÇEKILMEYECEGINI AÇIKLAMIŞTI

Kore, ABD'yi kınadı

TOKYO

Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti, 22 Temmuzda, ABD Başkanı Carter'ın Kore'nin Güneyinde bulunan Amerikan kuvvetlerinin geri çekilmesini askıya alma kararını kınadı.

Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti Haber Ajansı "CNA" bu kararı, seçim vaadlerinin bir parçası ve Kore halkı ile barış isteyen tüm dünya halklarına bir meydan okuma olarak niteledi.

"CNA", Kore Demokratik Halk Cumhuriyeti kuvvetlerinin ABD'nın düşündüğünden daha çok olduğu yolundaki haberlerin tümüyle uydurma olduğunu belirtti.

Carter'ın]kararının Kore Yarımadasındaki askeri sürtüşmeyi ve Kuzeydoğu Asya'daki gerilimi ciddileştirme tehlikesi yarattığını kaydeden "CNA", ABD'den Kore Yarımadasındaki "birliklerini ve öldürücü silahlarını" geri çekmesini istedi.

VIETNAM SINIRDA SALDIRILARINI SURDURUYOR

Çin, Vietnam'a nota verdi

PEKİN

Çin-Vietnam sınırında, Vietnamlıların açtığı top ateşi nedeniyle çok sayıda Çin vatandaşının öldüğü açıkland:. Yeni Çin Haber Ajansı olay üze,ıne, Çin'in Hanoi'ye bir protesto notası gönderdiğini bildirdi. Mart ayından bu yana Çin, Vietnam'a üçüncü kez protesto notası göndermektedir.

Yeni Çin Haber Ajansı ayrıca, Vietnam'ın Güney Yunnan bölgesinde, sürekli olarak Çin yerleşme merkezlerine ateş açtığını da belirtti. Ajansın haberinde "Vietnamlılar bugün yine aynı bölgeleri top ateşine tuttu. Bir çok Çin vatandaşını öldürdü. Binaların yıkılmasına yol açtı" deniliyor."

AA'nın 22 Temmuz tarihinde geçtiği habere göre, Yeni Çin Haber Ajansı, Çin milislerinin olay üzerine karşı koyduklarını belirtti.

Siyonistler üç aydır Güney Lübnan'daki halkı ve Filistinli gerillaları bölgeden göçe zorlamak için bombardımanlarını sürdürüyor. İşte geçtiğimiz mayıs ayındaki saldırıda yıkılan evler.

İsrail G.Lübnan'ı bombaladı: 20 ölü, 60'dan fazla yaralı

●ABD Savunma Bakanı Körfeze askeri müdahalede bulunmayacaklarını söyledi

●Enver Sedat, İsrail muhalefet lideri Peres ile görüşüyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Önceki gün ve dün, siyonist hava birlikleri Güney Lübnan'ı bombardıman ederken, ABD Savunma Bakanı Amerika'nın Körfeze askeri bir müdahalede bulunmayacağını söyledi.

İsrail Maliye Bakanı Yardımcısının istifası ile Tel Aviv'deki hükümet buhranı ilk belirtisini gösterirken, muhalefet lideri Simon Peres'in İskenderiye'de Enver Sedat'la yapacağı görüşme merakla bekleniyor.

İsrail hava birliklerine bağlı F-4 avcı uçakları, Güney Lübnan'da Filistinli mültecilerin ve yerli halkın yoğun olarak yaşadığı bölgeleri bombalayarak, 20 kişinin ölümüne, 60'dan fazla insanın da yaralanmasına yol açtı. Beyrut ve Sayda hastane yetkililerinin verdiği bilgiye göre, ölen ve yaralananların büyük bir kısmı sivil halktan insanlar. Bombardıman sırasında büyük maddi hasarın da meydana geldiği açıklandı.

Pazar günü Güney Lübnan sahillerindeki sayfiye yerlerinden dönen Beyrutlu halkın da bombardımandan ağır zarar gördüğü gelen haberler arasında yer alıyor.

Filistin resmi ajansı WAFA'nın olaya ilişkin Beyrut'ta yaptığı açıklamada, İsrail jetlerinin Sur ve Sayda kenti yöresindeki yerleşim merkezlerine yoğun bir saldırıda bulunduğu belirtildi. Damur, Nabatiye gibi kıyı kentleri de saldırıdan ağır hasar gördü.

Öte yandan önceki akşam yapılan hava saldırısından sonra Hıristiyan milislerden oluşan topçu birlikleri Güney Lübnan'da Birleşmiş Milletler denetimindeki bölgelere saldırdı.

SURİYE JETLERİ MÜDAHALE ETTİ

Olayla ilgili haberleri veren Şam Radyosu, Suriye ordusuna bağlı jetlerin siyonistlerin hava saldırısına karşı koymak üzere Güney Lübnan'a girdiğini ve başarıyla üslerine döndüğünü açıkladı. Ancak Kudüs Radyosu bu haberin asılsız olduğunu öne sürerken, İsrail jetlerinin kayıp vermeden üslerine döndüğünü öne sürdü.

Öte yandan Beyrut'taki Filistin kaynakları, gerillaların, hava saldırısına karşı "Sam-7" füzelerini kullandığını açıkladı.

BROWN'UN DEMECİ

ABD Savunma Bakanı Harold Brown, Orta Doğudaki petrol çıkarlarının tehlikeye girmesi halinde ülkesinin askeri bir müdahalede bulunmayı düşünmediğini açıkladı.

Brown, "US News and World Report" dergisine verdiği demeçte "Bölge ülkelerinin onayı ve talebi olmadan ABD'nin bir müdahalede bulunması doğrudan doğruya saldırganlık anlamına gelecektir" dedi. Savunma Bakanı, ABD'nin bölgedeki çıkarlarını korumak için esas olarak siyasal yöntemlere başvurmak eğiliminde olduğunu sözlerine ekledi.

Öte yandan başkent Maskat'ta Umman hükümetinin bir yetkilisi, yaptığı açıklamada, Hürmüz boğazında güvenliğin sağlanması için ülkesinin gerekli önlemleri almakta olduğunu bildirdi. Hatırlanacağı üzere ABD Dışişleri Bakanlığı yetkilileri, 23 Temmuz günü Hürmüz boğazında petrol tankerlerine karşı suikast girişimlerinde bulunulacağını öne sürmüşlerdi.

PERES İSKENDERİYE'DE

Fransa Radyosu İsrail Maliye Bakanı Yardımcısının istifa etmesiyle, Begin hükümeti içindeki çatlakların su yüzüne çıkmaya başladığını bildirdi. Bilindiği gibi, İsrail'deki ekonomik bunalım yüzünden hükümet üyeleri arasındaki anlaşmazlık, geçtiğimiz hafta içinde Maliye Bakanının istifa tehditi ile ortaya çıkmıştı.

Öte yandan İşçi Partisi lideri Simon Peres bugün Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat'ın çağrılısı olarak İskenderiye'ye hareket etti. İlk kez Mısır'a giden Peres'in Sedat ile Arafat-Kreisky görüşmesinin sonuçlarını ele alacağı tahmin ediliyor. Sosyalist Enternasyonalin üyesi olan İsrail İşçi Partisi, Kreisky'nin Filistin'i destekleyen açıklamasından sonra, Begin yönetimi ile birlikte, Avusturya Başbakanının tutumunu sert bir dille eleştirmişti.

Lübnan'da yeni işbaşına gelen Selim El Hoss hükümeti de Beyrut'ta yayınladığı bir bildiri ile İsrail'in hava saldırısını "Masum halka karşı gerçekleştirilen çirkin bir cinayet" olarak niteledi ve saldırıyı şiddetle kınadı. Lübnan hükümeti İsrail saldırılarına son vermek amacıyla BM nezdindeki girişimlerini sürdüreceğini açıkladı.

BEIJING INFORMATION

Sovyetler Kürtleri kışkırtıyor

Bir Arap dergisi Moskova'nın "Kürt Devleti" kurmaya hazırlandığını yazdı

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Çin Halk Cumhuriyeti'nin haftalık politika dergisi "Beijing İnformation" (Pekin Haberleri) 21 Mayıs 1979 tarihli 20. sayısında, Sovyetler Birliği'nin Kürtler arasında yürüttüğü kargaşalık siyasetini ele alan bir yazı yayınlandı. Aşağıda yazının tümünü sunuyoruz:

Sovyetler Birliği'ne komşu Batı Asya ülkelerinde, Moskova'nın Kürtler arasında ve Kürtlerle diğer milliyetler arasında kargaşalık çıkarmaya çalışması yüzünden buhranlar, hatta silahlı çatışmalar çıkıyor. Dünya kamuoyu bu gelişmeleri kuşkuyla izliyor.

Toplam olarak 23 milyon nüfusu olan Kürtler, Türkiye, İran, Irak, Suriye ve Sovyetler Birliği topraklarında yaşamaktadırlar. Tarihi nedenlerle Kürtlerin yaşadığı bölgeler, çok milliyetli bu egemen ülkelerin topraklarıyla bütünleşmiş ve Kürtler ülkelerin nüfusunun bir parçası haline gelmişlerdir. Kürtlerin, yaşadıkları ülkelerde siyasi ve ekonomik alanlarda daha iyi bir yaşam sürdürme talepleri doğal ve haklı taleplerdir. Bu sorunlar görüşmeler yoluyla bir iç sorun olarak çözülebilir.

Ne var ki Moskova, komşu ülkelerdeki azınlık milliyetlerin sorunlarından yararlanarak bu ülkeleri parçalamak istiyor. 1950 yıllarının sonlarından bu yana Kremlin yönetimi bu bölgelere siyasi mültecileri geri göndererek, ayrılıkçı ve hükümet aleyhtarı silahlı birlikler kurdurdu. Sovyetler Birliği bugün güneye doğru yayılmasını artırırken Kürtleri ayrılıkçı hareketlere girişmeye teşvik ediyor. İran, Irak ve Türkiye'deki Kürtlere büyük ölçüde Sovyet yapısı silahlar gönderiliyor. Şubat ayında İran'ın Kermanşah ve Kürdistan bölgesindeki birlikler, geçici hükümet kuvvetlerine karşı çatışmaya girdiler. Bu çatışmalar sırasında bir çok Kürdün Sovyet yapısı otomatik silahlarla donanmış olduğu görüldü. Mart ayının son haftasında ise bu silahlı gruplar Türkiye'nin Doğusundaki Kızıltepe bölgesinde üç gün boyunca Türk jandarması ile çatıştılar.

Bu olaylara paralel olarak Kremlin de basın-yayın organlarını harekete geçirdi: Sovyet hükümetinin yayın organı olan "İzvestia" gazetesi, bu Kürtleri "İsyancı" olarak değerlendirdi ve İran hükümetinin Kürtlerin milli geleneklerine saygı göstermesini talep etti. Moskova bir yandan güney sınırında kurduğu radyo istasyonlarını, bir yandan da İran'daki ve Türkiye'deki Sovyet yanlısı grupları kullanarak, ayrılıkçılığı körükleyen yayınlar yapıyor.

Bütün bu faaliyetler yalnız İran ve Türkiye'de değil bütün dünya kamuoyunda derin bir kaygı uyandırıyor. Lübnan'da yayınlanan haftalık "Magazine" dergisi, geçtiğimiz şubat ayında, "Moskova'nın İran, Irak ve Türkiye'den bağımsız bir Kürt Sosyalist Cumhuriyeti kurma hazırlıkları içinde olduğunu" yazdı. Yine Lübnan'da yayınlanan "The Arap News" dergisi ise şunları belirtti: "Sözümona 'Kürt Cumhuriyeti' tasarısı, gizlice Sovyetler Birliği'nde hazırlandı. Arap siyasi çevreleri, bu "Kürt Cumhuriyeti" kurulduktan sonra, Kürtleri Sovyetler Birliği'ne bağlayacak bir anlaşma imzalanacağını belirtiyorlar:

"Kürt kökenli Türk Senatörü Kamran İnan bu tertibi teşhir ederken şunları söyledi: "Sovyetler'in amacı Kürdistan'da Sovyet yanlısı ayrılıkçı bir devlet kurmaktır."

İran Kürdistan'ındaki çarpışmalara ordu müdahale etti

Petrol boru hattına yaklaşan şüpheli kişilerin uyarılmadan vurulacağı açıklandı

TAHRAN

İran Kürdistan'ındaki çarpışmalara ordunun müdahale ettiği ve bölgedeki önemlı yollarla stratejik tepeleri denetimi altına aldığı bildiriliyor.

İran resmi "Pars" Ajansının bildirdiğine göre, geçtiğimiz hafta sonunda özerklik isteyen Kürtlerle ordu birlikleri arasında meydana gelen çatışmalarda, 8 kişi öldü, çok sayıda kişi de yaralandı. Ajans, İran ordusunun ilk kez Kürdistan'da meydana gelen çarpışmalara müdahale ettiğini belirtti.

GÜVENLİK ÖNLEMLERİ

İran Devrim Muhafızları, İran Körfezindeki petrol boru hatlarına ve Petrol Kurumu binalarına yaklaşan şüpheli kişileri uyarı yapmadan vuracaklarını açıkladılar.

Haberi veren resmi "Pars Ajansı", bu kararın son zamanlarda gerginleşen ortamı yumuşatmak ve sabotajcıları caydırmak amacıyla alındığını bildirdi.

Devrim Muhafızları ayrıca, petrol boru hattının her iki yakasında 300'er metrelik bir güvenlik alanı oluşturulacağını açıklamalarına eklediler.

Geçtiğimiz günlerde dünyanın en büyük petrol arıtım merkezi Abadan'a petrol götüren boru hatlarına iki kez sabotaj yapılmıştı.

BORÇLAR ÖDENİYOR

İran Merkez Bankası yöneticisi Dr. Muhammet Ali Mevlevi, yabancı hisse sahiplerine özel bankaların millileştirilmesi karşılığında ödeme yapılacağını açıkladı.

Ödeme miktarının 250 milyon doları geçmediğini belirten Mevlevi, İran'ın dış borçlarının tümünü ödeyeceğini söyledi. Mevlevi bu borçlardan 600 milyon dolarlık kısmının ödendiğini, 800 milyon doların ise gelecek ay ödeneceğini sözlerine ekledi.

4 İDAM

Tahran Radyosu, 23 Temmuz tarihli yayınında, 4 kişinin daha idam edildiğini duyurdu. Radyonun haberine göre iki kadın beyaz kadın ticaretinden ve eroin kaçakçılığından, iki erkek de 6 yaşındaki bir kız çocuğuna tecavüz etmekten suçlu bulundular.

Nikaragua Devrimci Hükümeti Somoza'nın iadesi için ABD'ye başvuracak

●*"Ulusal Muhafız" üyeleri aranmaya başlandı*

●*Bahama, Somoza'ya oturma izni vermeyeceğini belirtti*

MANAGUA/NASSAU

Nikaragua Geçici Hükümeti, devrik diktatör Anastasio Somoza'nın geri verilmesi için resmen ABD'ye başvuracağını açıkladı.

Hükümet üyesi Sergio Ramierez, Somoza'nın savaş suçundan dolayı yargılanacağını hatırlatarak, "Somoza, binlerce Nikaragualının ölümünden sorumludur" dedi. Ramierez ayrıca, Somoza'nın Miami'de bir ordu kurup Nikaragua'ya geri dönmeyi planladığını da ileri sürdü.

Bu arada Geçici Hükümet üyelerinin kaldığı otele geçtiğimiz cumartesi günü bir saldırı düzenlendi. "Ulusal Muhafız" üyelerinden oluşan saldırganlar, Sandinista gerillaları tarafından geri püskürtüldüler.

"Ulusal Muhafızlar" hakkında da konuşan Sergio Ramierez, bunlara karşı tutumlarının ılımlı olduğunu, ancak saldırıyı sürdürmeleri halinde sert bir tavır takınacaklarını belirtti.

"ULUSAL MUHAFIZLAR" ARANIYOR

Sandinista gerillalarının, Honduras'a geçmek üzere dağlarda saklanan "Ulusal Muhafız"ları aradıkları bildirildi. Managua'nın 200 kilometre kuzeyinde bulunan dağlık bölgelerde 300 kadar "Ulusal Muhafız"ın bulunduğu sanılıyor.

Öte yandan Geçici Hükümet, devlet memurlarını işlerinin başına dönmeye çağırdı ve tüm vatandaşların "üretim ve imar" tugaylarında yer almalarını istedi.

BAHAMA SOMOZA'YI İSTEMİYOR

Bahama yetkilileri devrik diktatör Somoza'ya oturma vizesi vermeye niyetleri olmadığını, ancak Somoza'nın bir turist gibi ülkelerinde iki hafta kalabileceğini belirttiler. Bahama Hükümetinin devrik Şah deneyinden sonra, güvenlik sorunları ve halkta gelişen antipati nedeniyle Somoza ve yanındakilere izin vermeyeceği belirtiliyor.

ABD halkının yüzde 51'i Carter yönetiminden memnun değil

NEW YORK(AA)

23 Temmuzda yayınlanan bir kamuoyu yoklamasına göre Amerikalıların yüzde 51'inin Carter yönetiminden hoşnut olmadığı ortaya çıktı.

"Newsweek" dergisi için yapılan ankete 539 kişi katıldı. Kamuoyu yoklaması Carter'ın hükümeti tasfiyesinden önce yapılmıştı.

Karamanlis, 15 Kasımda Çin'i ziyaret edecek

MİHAİL VASİLYADİS ATİNA'DAN BİLDİRİYOR

Yunanistan Başbakanı Karamanlis'in 15 Kasımda Çin Halk Cumhuriyeti'ni ziyaret edeceği kesinleşti.

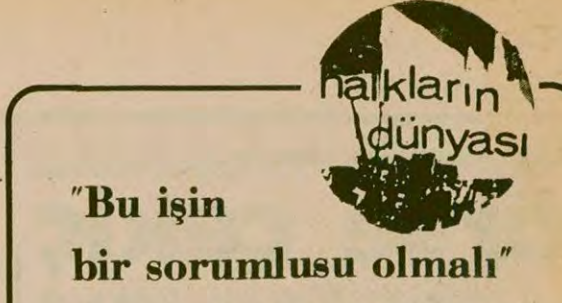
Karamanlis Pekin'de bulunduğu sürece Başbakan Hua Guo Feng ile görüşecek. Karamanlis Pekin'de yapacağı görüşmelerde, Yunanistan'ın Avrupa'daki önemi ve oynadığı rol ile Balkan işbirliği konusunda ülkesinin tezlerini açıklayacak.

Karamanlis ayrıca Yunanistan'ın ikili ve uluslararası ilişkiler konusundaki görüşlerini de anlatacak. Diplomatik gözlemcilere göre Karamanlis ve Hua Guo Feng görüşmelerde iki ülkenin daha sıkı işbirliği yapması olanaklarını araştıracaklar. Ekonomik ilişkiler konusunda alınacak yeni tedbirlerin yanı sıra Atina ile Pekin hava yolu bağlantısının kurulması için olanaklar araştırılacak.

Öte yandan Karamanlis'in Çin Halk Cumhuriyeti'nden sonra Japonya'yı da ziyaret edeceği açıklandı. Bu ziyaretin henüz kesinleşmemiş olmasına rağmen her iki başkentte de bu ziyaretin gerçekleşmesi için büyük bir istek olduğu belirtiliyor.

KAYIP — Nüfus Hüviyet Cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Neşet AKMAN

KAYIP — Nüfus Hüviyet Cüzdanımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Hayati HAMZA

"Bu işin bir sorumlusu olmalı"

Cenevre'de iki gün boyunca toplanan 65 ülke temsilcisi Güney Doğu Asya'da göçmen sorununa çözüm aradı.

Bir iki yıldır, özellikle son aylarda susuzluğu, açlığı, ölümü göze alarak kendilerini Vietnam dışına atan yüzbinlerce kişi, kimsenin Güney Doğu Asya'da yaratılan bu faciaya gözlerini kapamasına izin vermiyordu. Vietnam ve Sovyet yöneticileri ve onların diğer ülkelerdeki yandaşları "bu kaçanlar, burjuvalar murjuvalardır" diyerek sorumluluklarını gizlemeye çalıştılar. Ama tutmadı. Derme çatma sallarda dalgalarla boğuşanlar, böylesine demagojilerle, yalanlarla üstü örtülemeyecek kadar katı birer gerçekti.

Bu nedenle uluslararası kamuoyunun göçmen sorununa eğilmesi ve bu konuda bir uluslararası konferans toplanması olumludur.

Konferansta göçmenlere daha fazla maddi yardım yapılması, barınma olanakları sağlanması kararlaştırıldı. Bunlar da Konferansın diğer olumlu yanları.

Ama biz şimdi biraz da konferansın olumsuz yanları üstünde duralım. Konferansı düzenleyenler, Çin, Singapur, Tayland temsilcilerinin de belirttikleri gibi, sorunun köküne inmediler. Suçluları açıkça kulaklarından tutup ortaya çıkarmaya cesaret edemediler. Batılı ülkeler daha baştan Vietnam'ın "siyasi tartışma yapılmasın, yoksa konferansa katılmam" tehdidine boyun eğdiler. Bir "insancıllık" sözcüğü aldı yürüdü.

Peki, Güney Doğu Asya'da Vietnam'ın izlediği saldırı, işgal ve baskı siyaseti ele alınmadan insanların Vietnam'ı terketmesi nasıl önlenecek?

Vietnam'ın efendisi Rusya'nın, güneye inme ve yayılma siyasetine gözler kapanarak göçmen sorununa çözüm bulunabilir mi? Bulunamaz elbette.

Zaten konferansın sonunda Vietnam'ın, bundan sonra göçü engellemeye çalışacağı şeklindeki yarım yamalak açıklaması kimseyi tatmin etmedi. Önümüzdeki yıl boyunca da binlerce kişinin Vietnam'ı terketmeye devam edeceğine kesin gözüyle bakılıyor.

Konferansın bir olumsuz yanı da, soruna doğrudan taraf olan ve üstelik Vietnam'ın işgali altında bulunan BM üyesi Demokratik Kamboçya'nın çağrılmamasıydı. Vietnam'ın zorbalığı sonucu Tayland'a sığınan binlerce Kamboçyalının sorunu, ancak Vietnam'ın Kamboçya'dan çekilmesiyle çözülebilir. Vietnam'ın konferansa katılmasını sağlamak amacıyla bile olsa, Kamboçya halkının meşru temsilcisi Demokratik Kamboçya hükümetini konferansa çağırmadan, Vietnam'ın işgalini açıkça kınamadan, ne Kamboçya'daki, ne de Tayland'daki göçmen sorunu çözülemez.

BM Genel Sekreteri Waldheim'ın, konferansta siyasi konuların tartışılmasını istememesine rağmen, Vietnam'ın ve Rusya'nın saldırganlığıyla karşı karşıya bulunan Güney Doğu Asya ülkeleri gerçekleri dile getirdiler. Singapur delegesi güzel bir benzetme yaparak "durumun Hamlet oyununda olduğu gibi hayaletle oyalanmak olduğunu" söyledi. Bazı ülkelerin uzlaşmacı, yatıştırmacı tutumları karşısında, "Vietnam'ın bir süper devlet tarafından cesaretlendirildiğini" belirten Çin delegesi, "Kamboçya sorunu çözülmeden Tayland'daki göçmen sorununun çözülemeyeceğini" söyleyen Endonezya Dışişleri Bakanı, "Birisinin bu durumdan sorumlu olması gerekir" diyen Singapur Dışişleri Bakanı konferansta izlenmesi gereken yolun ne olduğunu gösterdiler.

Bir yanda Rusya'nın boyunduruğu altında çökmüş bir ekonomi, öte yanda efendisi hesabına dizginsiz bir saldırı siyaseti. İşte göçmen sorunu, Vietnam'ın izlediği bu siyasetin bir sonucudur.

Sorun, bu siyasi çerçeve içinde ele alınmalı. O zaman suçlu da, azmettiren de saklanacak köşe bulamaz.

IRAK'IN YENI DEVLET BAŞKANI

SADDAM HUSEYİN: "ZULUM VE HAKSIZLIGA UGRAYANIN YANINDA OLACAGIM"

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Irak Devlet Başkanlığına getirilen Saddam Hüseyin, Irak devriminin yıldönümü dolayısıyla halka yaptığı açıklamada "Herhangi bir nedenle zulüm ve haksızlığa uğrayanın —parti üyesi olsun olmasın— her zaman yanında olacağım" dedi.

Saddam Hüseyin, "benimsemediğimiz bir konu veya olayı, hükümetteki ve partideki yoldaşlar, zorla halka benimsetemezler. Doğal ve gerçekçi olan şeyleri de kimse halktan esirgeyemez." şeklinde konuştu.

Hüseyin, sözlerini şöyle tamamladı:

"Sayın yoldaşımız Ahmed Hasan El Bekr, devlette ve partideki resmi görevlerinden istifa etmiş durumdadır. Ama O, Partiye, ulusa ve yurdumuza yaptığı büyük hizmetlerle hep gönlümüzde kalacaktır."

Deodoran siyaseti

Cenevre Konferansı Vietnamlı mülteciler sorununu siyasi bakımdan deşelemekten kaçınmış. Çıkacak kokudan korkuyor olmalı.

Brejnev'in Uzak Doğuya yığdığı bu pisliğin üzerine sıkılan deodoranın etkisi bakalım ne kadar sürecek.

Malum ya yaz sıcağındayız.

ÇARKÇIBAŞI

Yunanistan ile Suriye, bir çok konuda işbirliği anlaşması imzaladı

ATİNA (ÖZEL)

Atina'da yapılmakta olan Yunanistan ile Suriye arasındaki görüşmeler bir dizi anlaşmanın imzalanmasıyla sonuçlandı.

Anlaşmalar arasında en önemlileri, teknik ve bilim konularında işbirliği ve insan sağlığı ile ilgili olanlarıdır. Ayrıca, 1980 yılına kadar mübadele edilecek ürünleri kapsayan bir ticaret protokolü imzalandı. Anlaşmalara göre iki ülkenin işbirliğinde bulunacağı diğer konular turizm, balıkçılık, sünger avcılığı ve tarımdır.

KAYIP — Nüfus Hüviyet Cüzdanımı ve İETT kartımı kaybettim. Hükümsüzdür.
Ali TAŞ

örse çekiç

Gülay Göktürk

Paldır küldür gidenler

İşte sonunda MİSK'in defteri dürülüyor.

Çetenin elebaşlarından bazıları tutuklu. Diğerleri aranıyor. Örgütün hesaplarına el kondu. Elkonunca da ne kadar pislik varsa ortaya saçıldı. Çeteyi besleyen gizli ellerin kimlere ait olduğu ve bu paralarla kimlerin beslendiği tek tek açıklandı.

Bu arada, etraflarındaki çember daraldıkça, MİSK yöneticilerinin iyice saçmalamaya ve inciler yumurtlamaya başladıklarına da tanık olduk.

Bir tanesi kalktı "polisin elinden kaçan bomba imalatçısı herhalde CHP'ye ya da TİKP'ye kaçmıştır" dedi. Öbürü daha da parlak bir inci yumurtladı: "Yasa dışı görünmemeye çalışıyorduk." Baktık, en sonunda sıyırtmak için gelip yine o eski polis-deli hikayesine başvurdular. MİSK Genel Sekreteri Beşen, bomba yaparken ölen İskender Karyağdı'nın polis olduğunu öne sürdü.

* * *

Evet, MİSK'in defteri dürülüyor dedik.

Bu örgüt kurulalı şurada ancak 7-8 sene oldu. Ne oluyor ki, bu kadar kısa zamanda paldır küldür gidiyor? Hem de 400 bin kişi (!) olduğunu iddia ettiği üyelerinin bir tekinden bile en ufak bir protesto sesi yükselmeden? MİSK'in defterini kimler dürüyor? Türkiye'deki hangi şartlar kendine konfederasyon diyen bir örgütün böyle apar topar ve hiç bir tepki yaratmadan yıkılıp gitmesine imkan tanıyor?

Bunu anlayabilmek için, önce MİSK'in hangi şartlarda kurulduğuna ve kurulurken neyi amaçladığına bakalım:

Türkiye'deki faşist kanadın MİSK diye ayrı bir konfederasyon kurma ihtiyacını duyması, 1970 yılından sonraki döneme rastlar. Çünkü o tarihlerde Türk-İş içinde sosyal demokrat bir hareket doğmuş ve faşist eğilimler örgütte güç kaybetmeye başlamıştır. 1970'i takip eden yıllarda daha da belirgin olan bu gelişme, Türkiye'de Amerikan emperyalizminin ve ona bağlı olarak faşizmin gerilemesine de paraleldir. MİSK, Türk-İş'in geçirdiği bu değişikliğin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır.

MHP'nin MİSK'i kurarken amaçladığı nedir?

MHP, MİSK vasıtasıyla faşist fikirlerine işçi sınıfı içinde bir taban yaratmayı parti faaliyetlerini bu örgüt tabelası altında da devam ettirerek daha geniş bir kesime el atmayı amaçlamıştır.

Bir başka deyişle, MHP, MİSK vasıtasıyla faşizme işçi sınıfı içinde kitle temeli yaratabileceğini sanmıştır.

İşte bu noktada da fena halde aldanmıştır.

MİSK, kurulduğu günden bu güne işçi sınıfıyla en ufak bir diyalog kuramamış, en küçük bir etkinlik yaratamamış, hep sınıfın dışında gayri meşru bir örgüt olarak kalakalmıştır. Girebildiği birkaç yere de ancak MHP eğilimli patronların desteğinde girmiş ve zorbalığa dayanan bir hakimiyet kurmuş, ama saflarına hiç kimseyi kazanamamıştır.

Türkeş'in çarpık kafası 1930 yıllarının Almanyasında bir süre için mümkün olanı, 1970'lerin Türkiyesinde de mümkün olabilir sanmış, ama yüzünü sert bir kayaya çarpmıştır.

Evet, Hitler, 1930'ların Almanyasında ekonomik buhranın yükü altında ezilen işçi sınıfını bir süre olsun peşinden sürükleyebilmiş, işçi örgütlerini kontrol altına alabilmişti. Ama bugün ne dünya 1930'ların dünyasıdır, ne de Türkiye işçi sınıfı 1930'ların Alman işçi sınıfıdır. Hitler'den bu yana geçen zamanda, hem dünya halkları, hem de Türkiye halkı faşizmi çok iyi tanımış ve bu canavardan nefret etmeyi öğrenmiştir. Türkiye işçi sınıfı faşizmi daha ilk görüşünde teşhis edebilecek ve elinin tersiyle itebilecek bilinçtedir.

Hitler'in beceriksiz öğrencisinin bunu görebilmesi içinse MİSK gibi bir deneyin yaşanması gerekmiştir.

MİSK deneyi, işçi sınıfının kafatasçılığa prim verebileceğini sanan MHP'li gafiller için olduğu kadar, hâlâ Türkiye'de faşizmin tırmandığını iddia eden bazıları için de öğreticidir.

274 ve 275 sayılı yasaların kabulünün 16. yıldönümü kutlanıyor

İŞÇİ SERVİSİ

274 ve 275 sayılı yasaların yürürlüğe girişinin 16. yıldönümü bugün kutlanıyor. 1963 yılında kabul edilen 274 ve 275 sayılı yasalar işçilerin sendikalarda örgütlenmesini ve grev yapmasını yasal güvenceye bağlarken, İşverenlere de lokavt hakkı vermişti. Bülent Ecevit'in Çalışma Bakanlığı zamanında 15 Temmuz 1963'te kabul edilerek 24 Temmuz 1963'te Resmi Gazete'de yayınlanan 274 sayılı yasa Türkiye sendikal mücadele tarihinin önemli bir noktası olarak kabul edilmektedir. Bu yasayla sendikalar, federasyonlar ve konfederasyonlar, işçilerin ortak iktisadi, sosyal ve kültürel yararlarını korumak, geliştirmek için kurulan meslek kuruluşları olarak tanımlanmaktadır. İşçilerin bir sendika, federasyon ve konfederasyon çatısı altında birleşmesi serbest bırakılmaktadır. Yine kanuna göre, bu örgütlerde görev almada cins aile ırk, renk, dil, din, mezhep siyasi düşünce ve siyasi parti ayrımı gözetilmeyeceği de hükme bağlanmıştır.

Bilindiği gibi 274 ve 275 sayılı yasalar üzerinde hâlâ tartışmalar sürmektedir. Sözkonusu yasaların birçok eksik ve hatalı yönü bulunduğu, gelişen şartlarda ihtiyaca cevap verecek şekilde yeniden düzenlenmesi gerektiği artık birçok kuruluş tarafından kabul edilmektedir. Nitekim Çalışma Bakanının bu yasalarda yapılacak değişikliklerle ilgili yasa taslakları da halen Meclistedir. Meclisin önümüzdeki yaşama döneminde bu yasalar üzerinde değişiklikler yapılması için çalışılacağı ve çeşitli çevrelerde bu konudaki tartışmaların yoğunlaşacağı sanılmaktadır.

BÖLGE ÇALIŞMADAN SONRA İŞVERENE DE SAHTE ÜYEFİŞİ GÖNDEREN

Maden-İş, ERDEMİR'de istifa etmiş işçilerden aidat kestiriyor

● Maden-İş'in altı-yedi ay önce istifa eden işçilerden hala aidat kestirmesi, nisaptan düşmek üzere olduğunu gizleme çabası olarak yorumlanıyor

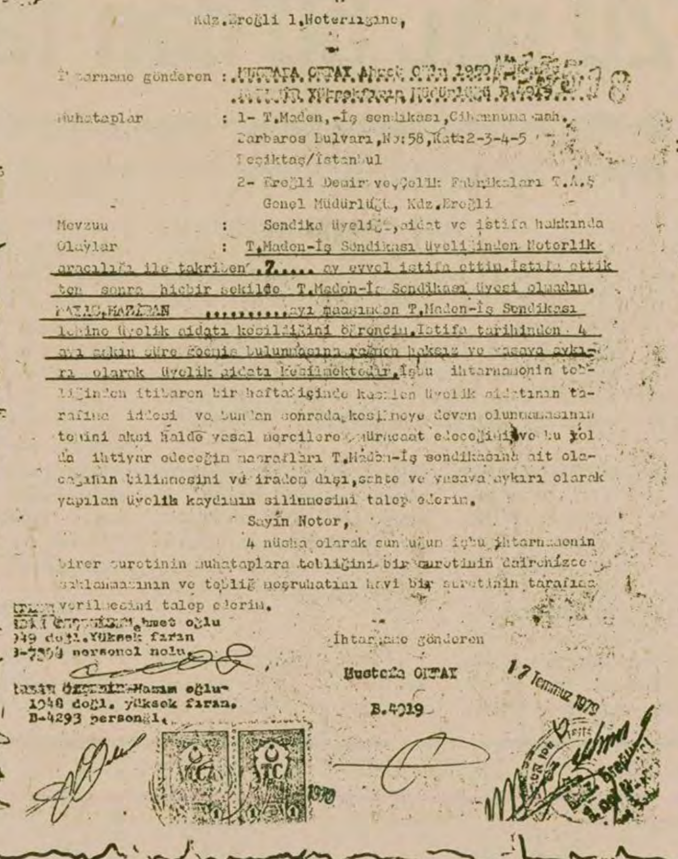
● Üye olmadıkları halde aidat kesilen işçiler, Maden-İş'e noter kanalıyla ihtarname gönderdiler

KDZ, EREĞLİ (ÖZEL)

Maden - İş'in ERDEMİR'de aylarca önce kendisinden istifa etmiş işçilerden hâlâ aidat kesmeye devam ettiği bildiriliyor. Maden - İş'in işverene sahte üye fişleri vererek altı yedi ay önce istifa etmiş işçilerden aidat kestirmesi, ERDEMİR'de nisaptan düşmek üzere olduğunu gizlemeye yönelik yeni bir oyun olarak degerlendiriliyor.

Bu arada kendilerinden aidat kesilen işçilerin Maden - İş yöneticilerine başvurarak sendika üyesi olmadıklarını bildirdikleri ve paralarının geri verilmesini istedikleri öğrenildi. Maden-İş yöneticilerinin tepki gösteren işçilere "yanlışlık oldu, aidatlarınızı iade edeceğiz" diyerek durumu geçiştirmeye çalıştıkları kaydedildi.

Öte yandan bazı işçiler de Maden-İş'e Noter kanalıyla ihtarname gönderiyorlar. İşçiler ihtarnamelerle Maden-İş üyesi olmadıklarını bu nedenle kesilen aidatların geri verilmesini ve maaşlarından Maden-İş'e aidat kesilmesi işleminin durdurulmasını talep ediyorlar. Aidat kesilen işçiler arasında yedi ay önce istifa edenler de var. Bilindiği gibi Sendikalar Yasasına göre bir sendika istifa eden üyesinden 3 aydan fazla aidat kesememektedir.

Kdz.Ereğli 1.Noterliğine,

İhtarname gönderen : MUSTAFA OKTAY ...

Muhataplar : 1- T.Maden,-İş sendikası,Cihannuma mah. Barbaros Bulvarı,No:58,Kat:2-3-4-5 Beşiktaş/İstanbul

2- Ereğli Demir ve Çelik Fabrikaları T.A.Ş Genel Müdürlüğü, Kdz.Ereğli

Mevzuu : Sendika üyeliği,aidat ve istifa hakkında

Olaylar : T.Maden-İş Sendikası üyeliğinden Motorlik aracılığı ile takriben 7 ay evvel istifa ettim.İstifa ettikten sonra hiçbir şekilde T.Maden-İş Sendikası üyesi olmadım. MAYIS,HAZİRAN ...... ayı maaşından T.Maden-İş Sendikası lehine üyelik aidatı kesildiğini öğrendim.İstifa tarihinden 4 ay sonra süre geçmiş bulunmasına rağmen haksız ve yasaya aykırı olarak üyelik aidatı kesilmektedir.İşbu ihtarnamenin tebliğinden itibaren bir hafta içinde kesilen üyelik aidatının tarafıma iadesi ve bundan sonrada kesilmeye devam olunmamasının teminini aksi halde yasal mercilere müracaat edeceğimi ve bu yolda ihtiyar edeceğim masrafları T.Maden-İş sendikasına ait olacağının bilinmesini ve iradem dışı,sahte ve yasaya aykırı olarak yapılan üyelik kaydının silinmesini talep ederim.

Sayın Noter,

4 nüsha olarak sunduğum işbu ihtarnamenin birer suretinin muhataplara tebliğini bir suretinin dairenizce saklanmasının ve tebliğ meşruhatını havi bir suretinin tarafıma verilmesini talep ederim.

İhtarname gönderen

Mustafa OKTAY

B.4919

17 Temmuz 1979

ERDEMİR işçisi Mustafa Oktay tarafından 17 Temmuz 1979 tarihinde Maden - İş Sendikasına noter kanalıyla gönderilen ihtarnamenin fotokopisi. Mustafa Oktay, 7 ay önce istifa ettiği halde hâlâ Maden - İş'e aidat kesildiğini açıklıyor.

ALADAG'IN DORUKLARINDA GREV!

KAVAKLI STOK SAHASI ÇINKUR İŞÇİLERİ:

"Mevsimlik işçilikten kurtulmak için direniyoruz!"

● *Aladağ'ın soğuğu kanımızı dondurur. Ama hastalanınca bir sıhhiyenin elindeyiz.*

● *Dedeman işletmesinde 20 yıl çalışan işçiyi Çinkur 8 günlük gösterdi*

Kavaklı stok sahası işçileri "haklarımızı alacağız" diyor.

MUSTAFA KOÇ

Aladağ'ın doruklarında grev var.

Romalılar döneminde açılan ocaklarda hâlâ aynı ilkel koşullarla çalıştırılan, çinko ve kurşun madeni köleleri 400 Aladağ işçisi haklarını koparmak için direniyor.

Çinkur işvereni işçileri bölemedi. Direnişi kıramadı. Gördü ki maden işçileri Aladağ kadar zorlu ve sarp. Aladağ kadar hakkını almada inatçı.

Gittik Aladağ'ın doruklarına. Yahyalı'nın kuzeyine düşen sarp kayalıklara tırmandık. 3 bin metre yükseklikte kürek kürek çinko ve kurşun çıkaran ellerin şimdi mücadeleye sarıldığını gördük.

MEVSİMLİK İŞÇİLİK SON BULSUN

Aladağ yöresi, Çakılpınar ve Köprüüstü bölgelerinde işçilerin kimi açık kimi yeraltı ocaklarında çalışıyorlar. Ocakları 1973 yılında Dedeman işletmesinden Çinkur devraldı. Yılın 8 ayı Aladağ'ın maden işçisi ocaklardadır. Kış mevsimi gelince onbirinci aydan sonra işçiler köylerine dönerler.

İşveren bu durumu yıllardır aşırı sömürüsüne dayanak yapar. Bu yüzden maden ocaklarında sigorta göstermelik tir. Sosyal haklar ise tanınmamıştır. Maden işçileri mevsimlik işçi olarak kabul edilirler.

Yaşlı bir maden işçisi "Çinkur geldi, maden yataklarını satın aldı. 8 ay çalıştırıyor, ondan sonra da hepimizi kovuyor. Dedeman döneminde çalışan 20 yıllık işçilerin sigortası 8 günlük gösteriliyor" diye konuşuyor.

Aladağ'daki ocaklar da greve çıkan işçilerin temel sorunu bu. Mevsimlik işçiliğin son bulmasını istiyorlar.

ALADAĞ'DA AZRAİLLE BOĞUŞUYORUZ

Ocaklardaki işçilerden Yahya Bayar kendisini tanıtırken "mevsimlik düz işçiyim" diyor. Ama o da grevci arkadaşları gibi kışın işsiz ve aç kalmamak için mücadeleye katılmış.

Şöyle konuşuyor:

"2500- 3 bin metre yükseklikte azraille boğuşuruz Dağın başı ayaz keser. Öyle soğuktur ki Aladağ, damarlarımızdaki kan donar. Tozun toprağın içindeyiz. Her Allahın günü avuç avuç toz yutarız. Gözlerimiz kan çanağına döner. Hastalanınca bir sıhhiyenin elindeyiz. Neren ağrısa hemen bir gripin verip başından savar. Madem ağır şartlarda çalışıyoruz. Haklarımızı da almalıyız. Bitmeli bu haksızlıklar. Kışın işsiz, aç sefil durumdayız. Ücretlerimiz kışın da ödenmeli. 8 ay çalışıp kovmaya hakları yok bizi.'

ELLERİMİN İÇİNİ SOĞUKLA KAZMA KÜREK PARÇALADI

Kavaklı stok sahasındaki işçiler işverenin iş elbisesi diye kendilerine çadır bezinden dikilmiş bir giysi verdiğini, işten ayrılırken teslim edilmezse bunu ücretlerinden kestiğini anlatıyorlar. "Ayakkabı diye verdiği lastik çizmeleri param parça olur. Onun da parasını keser" diyor işçiler.

Ali Güneş adlı işçi sözü alıyor. Çalışma koşulları ve göstermelik sigortadan yakınıyor. "Şimdi grev gözcüsüyüm. Haklarımızı almak için arkadaşlarımla sonuna kadar direneceğiz" diye konuşup şunları anlatıyor:

"Mevsimlik işçilikten kurtulmalıyız. En ağır şartlar altında çalışanlar biziz ama haklarından mahrum edilen de biziz. Ellerimin içini görüyorsun. Soğukla kazma kürek parçaladı onları. Tedavi amacıyla revire gittim. Gripin verdiler. Ne biçim sigorta bu? Paramızdan kestikleri nereye gidiyor?"

İŞVEREN YANAŞMIYOR AMA BİZ HAKKIMIZI ALMASINI BİLİRİZ

Mehmet Gürler de düz işçi. 6 yıldır ocaklarda. "Bu dağın kahrını çekerim" diyor. Koğuş temizlikçiliği yapıyor. Sonra da anlatmaya başlıyor:

"İşte şu gördüğün koğuşun temizliğini yaparım. Soba külü alırım. Oraya buraya koştururlar. Kaç saat çalıştığımı bilmem. Her gün mutlaka 8 saatten çok çalıştırılırız ama ücretler 8 saat üzerinden ödenir. 3500 lira para geçer elimize. Ya kış gelince? Kış bastı mı işveren de bizim çıkışları bastırır. Mevsimlik işçilikten kurtulmak istiyoruz. İşveren haklarımızı vermeye yanaşmadı ama biz ondan almasını biliriz. Yola getireceğiz onu."

Mehmet Moruk ise işletmede şoför olarak çalışıyor. "Yolları görüyorsun, kelleyi koltuğa alıp öyle basarız gaza!" diyor. Araçların zimmete bağlanmasına karşılık hiç bir güvencesi olmadığını anlatıyor.

Kavaklı stok sahası işçilerinin anlattıkları bunlar. Sorunları belki bu anlattıklarından daha çok ve daha ağır. Ancak işvereni dize getirmek için birleşmişler ve kararlılar. Sendika yöneticilerinden bazılarının işverenle uzlaşarak grevi kırabilecekleri endişesine rağmen kararlılar.

Acilciler Mersin Ağır Ceza Yargıcını "hakım sınıflara gözdağı vermek için" öldürmüşler

Şavşat'ta Devrimci Yol ve Halkın Kurtuluşçuları jandarma ile çatıştı: 2 ölü 21 yaralı

● Kars'ta MHP Merkez İlçe Başkanlığından istifa eden Civan öldürüldü

● KTÜ öğretim görevlilerinden Gökçe'nin otosu kurşun yağmuruna tutuldu

● Eskişehir AP binasına patlayıcı madde atıldı

● Antalya'da AP'li avukatı vuranlardan biri yakalandı

HABER MERKEZİ

Artvin'in Şavşat İlçesinde Devrimci Yoi ve Halkın Kurtuluşu gruplarının dün düzenlediği korsan miting sırasında, jandarma ile mitinge katılanlar arasında silahlı çatışma çıktı. Çatışmada 2 kişi öldü, 12'si er 1'i yüzbaşı, toplam 21 kişi de yaralandı.

Edinilen bilgilere göre Devrimci-Yol ve Halkın Kurtuluşu gruplarının düzenlediği korsan miting sırasında jandarma mitinge müdahale ederek dağıtmak istedi. Bu sırada mitinge katılanların arasından jandarmalara ateş edilmesi ve jandarmanın da açılan ateşe karşılık vermesi üzerine çatışma çıktı.

Çatışma sırasında Atanur Şahin ve Adil Bilir adlı iki kişi öldü Ayrıca jandarma yüzbaşı Tuncay Ermik ve 12 er ile mitinge katılanlardan 8 kişi tabanca kurşunlarıyla ve taşlarla çeşitli yerlerinden yaralandılar.

Olayların büyümesi üzerine Artvin 211. piyade alayından yardım istendi.

Artvin Valisi Sami Sönmez, olaylarla ilgili olarak yaptığı açıklamada şöyle dedi:

"Olay üzücü, fakat doğrudur, yaptığımız ilk araştırmalar sonucu Atanur Şahin isimli 30 yaşındaki bir yurttaşın öldüğünü dokuz kişinin ise ağır yaralandığını tespit ettik. Ağır yaralıların kimlikleri henüz belirlenemedi."

Vali Sönmez, Savşat'ta olayların halen devam ettiğini, ilçe yöneticilerinin kaymakamlık binasında mahsur kaldıklarını ve takviye kuvvetlerin geldiğini belirterek "olayların bu gece önlenmesini bekliyoruz" dedi.

TEMEL ATMA TÖRENİ ERTELENDİ

Öte yandan olaylar üzerine bugün Savşat'ta ve Ardanuç'ta Orman Entegre tesislerinin temelini atması beklenen Orman Bakanı Vejdi İlhan, töreni ağustos başına erteleyerek, Rize'ye döndü. Orman Bakanı İlhan olaylarla ilgili olarak yaptığı konuşmada:

"Olaylar izinli miting bittikten sonra, bu mitingde yapılan silah aramasını protesto etmek için bu grupların korsan miting yapmasıyla başladı. Korsan miting yapanlar ile bu grubu engellemeye çalışan jandarma arasında çıkan çatışmada 12 er 8 sivil ve bir yüzbaşı yaralandı" dedi.

Orman Bakanı Vecdi İlhan, durumu bir telefonla Başbakana ilettiğini, yarın da olayları yerinde incelemek üzere Artvin'e gideceğini açıkladı. Olayların kontrol altına alındığını da belirten İlhan bu konuda kendilerinin de bilgi beklemek durumunda olduklarını sözlerine ekledi.

MERSİN 1. AĞIR CEZA HAKİMİNİ ÖLDÜRENLER GÖZALTINA ALINDI

Mersin 2. Ağır Ceza Hakimi Halit Velioğlu ile eşinin öldürülmesi olayına karışan beş kişi emniyet görevlilerince gözaltına alındı.

Gözaltına alınan Erdinç Durgal, Mehmet Arı, Mirza Turgut, Yadigar Nafile ile Edip Nafile adındaki sanıkların THKP-C Acilciler grubuna mensup oldukları öğrenildi. Grubun ileri gelenlerinden ve yönlendiricisi olan Recep Gürgen ise bir süre önce polisle girdiği silahlı çatışma sırasında kaçmaya çalışırken Göksu ırmağına düşerek boğulmuştu.

Sanıkların basın mensuplarına gösterilmeleri sırasında bir basın toplantısı düzenleyen İçel Valisi Naim Cömertoğlu, Silifke'de meydana gelen banka soygunu ve bombalama olaylarının faillerinin THKP-C Acilciler grubuna mensup kişiler olduğunun belirlendiğini, bu kişilerin 37 değişik olayın da failleri olduklarının saptandığını söyledi.

Mersin 2. Ağır Ceza Hakimi Halit Velioğlu'nu hakim sınıfların baskı rejimini susturmak amacıyla gözdağı vermek için öldürdüklerinin belirlendiğini de söyleyen Cömertoğlu açıklamasında şunlara yer verdi:

"Silifke'de yakalanan sanık Mirza Turgut'un sorgulamasında olay aydınlığa kavuşturularak asıl katilin operasyonda kaçarken Göksu ırmağında boğulan Recep Gürgen olduğu, suç ortaklarının ise evin kapısını çalarak ilk içeri giren Yadigar Nafile adlı kadın MAP silahla daire kapısında bekleyen Metin takma adıyla tanınan Edip Nafile ve aşağıdaki dış kapıda bekleyen Mirza Turgut olduğu anlaşılmıştır."

KARS MHP MERKEZ İLÇE BAŞKANLIĞINDAN İSTİFA EDEN CİVAN ÖLDÜRÜLDÜ

Kars'ta dün sabah İstasyon Mahallesi Dere Sokaktaki evinden çıkarak işyerine giderken 2 kişinin silahlı saldırısına uğrayarak ağır yaralanan Celal Civan kaldırıldığı hastanede öldü.

Kars Valisi Orhan Pirler'den alınan bilgiye göre olay saat 08.30'da meydana geldi. 1976 yılında MHP Merkez İlçe Başkanlığına getirilen Civan'ın üzerinden Merkez İlçe başkanlığından istifa ettiğini gösterir 29.3.1979 tarihli bir dilekçe sureti çıktı. Vali Pirler açıklamasında ayrıca, Civan'a yeşil bir Renault'tan inen iki kişinin ateş ettiğini ve yine aynı arabayla olay yerinden kaçtığını söyleyerek, soruşturmanın çok yönlü olarak sürdürüldüğünü bildirdi.

ÖĞRETİM ÜYESİNİN OTOSU KURŞUNLANDI

Karadeniz Teknik Üniversitesi öğretim görevlilerinden Akbey Tugan Gökce'nin özel otosuna kimliği belirlenemeyen kişiler tarafından ateş açıldı.

Olay önceki akşam saat 21.00 sıralarında meydana geldi.

Gökçe otosuyla üniversite civarında bulunan lojmanına gelirken, karanlıkta kimliği bilinmeyen kişilerce yaylım ateşine tutuldu.

ESKİŞEHİR AP BİNASINA PATLAYICI ATILDI

Eskişehir Adalet Partisi İl Örgütünün bulunduğu İki Eylül Caddesindeki binaya dün saat 12.30 da patlayıcı madde atıldı. Patlama sonucu il binasında bulunan bir kişi yaralandı, binanın camları kırıldı ve çevrede hasar meydana geldi.

Patlamadan sonra olay yerine gelen AP İl Başkanı Necati Kuroğlu; "Hükümetin, bir türlü anarşi ile mücadele edemediğini Anayasa'nın teminatı altında kurulan siyasi partilerin saldırılara uğradığını, etkin bir tedbir alınmadığını" söyledi...

ANTALYA'DA AP'Lİ AVUKATI VURANLARDAN BİRİ YAKALANDI

Önceki gün AP Senatör adayı Avukat Hasan Kocatürk'ü tabanca ile ağır yaralayan üç kişiden Felatun Aksu yakalandı.

Olaydan sonra kaçan iki kişinin de aranması çalışmalarına hız verildiği bildirildi.

7 TİP'LİYİ ÖLDÜRMEKTEN ARANAN KOMANDO TESLİM OLDU

Ankara'nın Bahçelievler semtinde geçen yıl Ekim ayında bir eve yapılan baskın sonucu TİP üyesi 7 kişinin öldürülmesi olayıyla ilgili olarak hakkında gıyabi tutuklama kararı bulunan Ömer Özcan, Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı Askeri Savcılığına teslim oldu. Bu olayla ilgili olarak haklarında gıyabi tutuklama kararı bulunan 5 kişinin daha aranmasına devam ediliyor.

IRAKLI EKSPERLERE SALDIRININ SORUŞTURMASI SÜRÜYOR

Diyarbakır'da geçen gün Iraklı Eksper heyetine yapılan saldırının soruşturması sürdürülüyor. Sıkıyönetim Komutanlığı heyetin kaldığı otelin sahibini bildirim yapmadığı için gözaltına alırken, Emniyet Müdürlüğünün de bazı kişileri göz altına aldığı öğrenildi.

Öte yandan Irak'ın Ankara Büyükelçisi ve Ticaret Ataşesi, yaralı eksperlerin kaldığı hastaneye geldiler. Büyükelçi, Casım adlı eksperin cenazesinin Irak'a götürüleceğini söyledi.

FENERBAHÇELİ ÖNDER YARALANDI

İstanbul'un Fenerbahçe semtinde kimlik sormak isteyen güvenlik görevlilerinin "dur" ihtarına uymayan bir araca açılan ateş sonucu bir kişi yaralandı. Yaralanan kişinin Fenerbahçeli futbolcu Önder Mustafaoğlu olduğu ve Haydarpaşa Hastanesinde tedavi altına alındığı bildirildi.

Dicle Adliyesi soyuldu, 28 makineli tüfek çalındı

DİCLE (ÖZEL)

Dicle Adliye Emanet Deposu önceki gün kimliği bilinmeyen kişiler tarafından soyuldu. Soyguncular çok sayıda silah çaldılar.

Adliye Deposunun arka duvarını delerek içeri giren soyguncular, emanet deposunda bulunan 18 Klaşinkof otomatik tabanca, 5 mavzer, 5 Rus yapısı Smirnof otomatik tabanca ve 5 adet sten tabancayı beraberlerinde götürdüler. Soyguncuların çok sayıda dinamit lokumu ile fitilini de çaldıkları tespit edildi. Kaçan soyguncular 4-5 adet kırma tüfeğini kaçarlarken adliye bahçesine düşürdüler.

Dicle Savcısının verdiği bilgiye göre, olaydan sonra sorguya çekilen Mehmet Polat adlı Adliye Bekçisi çelişkili ifadeler vermesi sonucu göz altına alındı.

TİKP Kayseri İl Yöneticisi komandoların saldırısına uğradı

PINARBAŞI (ÖZEL)

TİKP Kayseri İl yöneticilerinden Akif Şimşek ve bir arkadaşı Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesinde komandoların taşlı sopalı saldırısına uğradı. Olayda TİKP İl yöneticisinin yanında bulunan Hüseyin Ersoy hafif yaralandı. TİKP İl yöneticisine ve yanındaki arkadaşına saldıran komandoların Nuri Kara, İsmail Erice, Aslan Gülsüroğlu oldukları bildirildi.

Saldırıdan sonra polise şikayette bulunan TİKP Kayseri İl yöneticisi Akif Şimşek saldırganların MHP'li olduklarını belirterek yakalanmalarını istedi. Komiser Kemal Apaydın ise MHP'lileri karıştırmayın, olayları içindeki ajanlar çıkarıyor diyerek saldırganları koruyan bir tutum aldı.

Tutuklu komando Vedat Kasımlar duruşma salonundan atıldı

● Veli Can Oduncu'nun avukatı duruşma salonunu terketti

● Komando Açba: "Cezaevinden kaçmam için açık kapılar vardı"

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesinde ülkücü komandolardan Şerafettin Avşar, Mustafa Baki Gülcan ve Vedat Kasımlar'ın dün yapılan duruşmaları sırasında salonda yargıcın ikazlarına rağmen taşkınlık yapan komando Kasımlar salondan atıldı. Aynı komandolarla silahlı çete kurmak ve TCK'nın 146. maddesine muhalefetten yargılanan Veli Can Oduncu'nun avukatı da sorulmasını istediği sorunun mahkeme heyeti tarafından reddedilmesi üzerine duruşma salonunu terketti.

Dün yapılan duruşmada daha önce mahkemede sorgusu yapılmayan M.Baki Gülcan'ın sorgusu yapıldı. Sanık komando Gülcan, suçlamaları kabul etmeyerek sadece üzerinde bulunan silahların kendisine ait olduğunu kabul etti. Sanık komando bu arada polis ve savcılık ifadelerinin de mahkemede okunmamasını istedi. Sanığın ifadesinden sonra Askeri Savcının bir soru sorması üzerine, Veli Can Oduncu'nun avukatı Cafer Özkan da soru sormak istedi. Daha sonra mahkeme heyetinin sorunun sorulmasını kabul etmemesi üzerine Oduncu'nun avukatı savunma görevinden çekildiğini belirterek duruşma salonunu terketti.

Bir önceki duruşmada salonda Aydınlık muhabirinin bulunmasını bahane ederek ifade vermeyi reddeden Vedat Kasımlar ise dün yapılan duruşmada ifadesinin hazır olduğunu belirterek sorgusunun yapılmasını istedi. Bu arada yargıcın ikazlarına rağmen taşkın hareketlerde bulunan ülkücü komando Kasımlar, mahkeme salonundan atıldı. Daha sonra duruşma salonundan elleri kelepçeli olarak cezaevine götürülmekte olan Mustafa Baki Gülcan ve Şerafettin Avşar adlı komandolar koridorda yüksek sesle marşlar söyleyerek bağırıp çağırdılar.

KOMANDO AÇBA: CEZAEVİNDEN KAÇMAM İÇİN AÇIK KAPILAR VARDI

Kıbrıs uyruklu ve DGSA öğrencisi Muharrem Özdemir'i öldürmek, Salih Ülman Aygün'ü ağır yaralamak ve işkence etmek suçlarından yargılanan komando Zihni Açba, Nihat Uluslu ve arkadaşlarının duruşmalarına dün devam edildi.

Sıkıyönetim mahkemesinde dün yapılan duruşmada tahliyesini isteyen Zihni Açba: "Kaçmak isteseydim şimdiye kadar çok kaçardım. Sağmalcılar cezaevinde kaçmamız için önümüzde açık kapılar vardı" dedi.

Mahkeme sanıkların tahliye isteğini reddederek duruşmayı başka bir güne erteledi.

Halk Ozanı Abuzer Karakoç, okuduğu türkülerden yargılanıyor

BURSA (ÖZEL)

Tanınmış halk ozanlarından Abuzer Karakoç, iki yıl önce söylediği türkülerden dolayı bugün Bursa'da yargılanıyor.

İki yıl önce, Balıkesir'in Susurluk ilçesinde, bir konserde söylediği türküler nedeniyle hakkında soruşturma açılan Abuzer Karakoç için daha sonra gıyabi tutuklama kararı verilmişti.

Bilindiği gibi, Türkiye İşçi Köylü Partisi'nin 8 Temmuzda Bursa'da düzenlediği "Milli Bağımsızlık ve Birlik Gecesi"ne katılan Karakoç, gece sonunda polisler tarafından önce gözaltına alınmış, daha sonra da hakkındaki gıyabi tutuklama kararı vicahiye çevrilerek, cezaevine gönderilmişti.

HALK OZANI ABUZER KARAKOÇ

Matbaacılığın 250. yılı konulu bir sergi açılıyor

HABER MERKEZİ

Turizm ve Tanıtma Bakanlığı Basın-Yayın Genel Müdürlüğü tarafından, İstanbul Reklam Sitesinde "Türk Matbaacılığının 250. Yılı" konulu bir sergi açılıyor.

Basın-Yayın Genel Müdürlüğünden yapılan açıklamaya göre, sergide 250 yıl öncesinden günümüze dek matbaacılığın Türkiye'deki gelişimini gösteren 25'e yakın baskı örnekleri sunulacak.

İlk matbaanın kurucularından SAİD MEHMET EFENDİ

Filistinlilerin sorgusunun hafta sonuna kadar sürmesi bekleniyor

ANKARA (ÖZEL)

Ankara'daki Mısır Büyükelçiliği Baskınını düzenleyen Filistinli dört tedhişcinin sorgusu sürüyor Sorguya askeri savcının yanısıra çeşitli güvenlik görevlilerinin de katıldığı öğrenildi.

Askeri Savcılığın Filistinli dört tedhişçiyi 15 günlük yasal gözaltı süresi boyunca sorgulama eğiliminde olduğu belirtildi. Filistinli tedhişçilerin bu hafta sonunda tutuklanması, duruşmalara ise önümüzdeki hafta başlanması bekleniyor.

OECD ile borç erteleme görüşmeleri dün başladı

- *Görüşmeler nedeniyle Fransa ile yapılacak anlaşma hafta sonuna kaldı*
- *Müezzinoğlu Niyet Mektubunun içeriğini açıkladı*

ANKARA (ÖZEL)

Türkiye'nin OECD ülkelerine olan devlet ve devlet garantisindeki ticari borçlarının ertelenmesi ile ilgili anlaşmanın görüşülmesine dün Paris'te başlandı.

Görüşmelerde Türk heyetine Maliye Bakanlığı Müsteşarı Vural Güçsavaş başkanlık ediyor.

OECD toplantısında, Türkiye'nin 1 Temmuz 1979 tarihinden sonra vadesi dolan vaklaşık 1 milyar dolarlık borçlarının uygun koşullar ve belirli bir plan çerçevesinde ertelenmesi konusu ele alınacak.

Fransa ile yapılacak 70 milyon dolarlık anlaşma ise OECD görüşmeleri nedeniyle hafta sonuna kaldı. Bu anlaşma ile ilgili görüşmelere de Güçsavaş katılacaktı. Bu durumda önceliğin OECD görüşmelerine verildiği ve Fransa ile anlaşmanın bir süre ertelendiği belirtildi.

Fransa ile imzalanacak kredi anlaşmasından sonra, önümüzdeki hafta da İngiltere ve İtalya ile benzeri anlaşmalar imzalanması bekleniyor.

MÜEZZİNOĞLU "NİYET MEKTUBU"NUN İÇERİĞİNİ AÇIKLADI

Öte yandan dün bir basın toplantısı düzenleyen Maliye Bakanı Ziya Müezzinoğlu, IMF'ye sunulan "Niyet Mektubu"nun içeriğini açıkladı. Müezzinoğlu, yapılan devalüasyonları ve KİT ürünleri zamlarını kastederek, "sağlıklı bir kamu maliyesi yaratmak için KİT fiyat düzenlemeleri yapılmıştır. Dünya para bunalımı sürmekte, yabancı paraların değerleri birbirlerine karşı hergün değişmektedir. Önemli değişiklikleri bizde kurlara yansıtmaktayız. "Niyet Mektubu"nda bu hususları belirttik" şeklinde konuştu.

Müezzinoğlu, Merkez Bankası kredilerinin aşırı ölçülerde artmasına kamu maliyesinin esenliği için engel olmaları gerektiğini öne sürerek, Merkez Bankasının kamu ve özel sektöre açacağı kredilere sınırlar getirildiğini ifade etti. Kalkınma çabalarının sürdürülmesinin sağlıklı bir finansman modeline dayandırılması amacıyla tasarrufların artırılması gerektiğine işaret eden Müezzinoğlu, bu amaca yönelik faiz politikasının da "Niyet Mektubu"nda yer aldığnı söyledi. Maliye Bakanı Müezzinoğlu, kendi seçtikleri ve uyguladıkları politikalar dışında, "Niyet Mektubu"nda yer aldığını söyledi. Maliye Bakanı Müezzinoğlu, kendi seçtikleri ve uyguladıkları politikalar dışında, "Niyet Mektubu"nda yer alan maddelerin ise, IMF'nin her stand-by anlaşmasına koyduğu standart hükümler olduğunu savundu.

İKİ ÖĞRETMENİN, ÜGD BAŞKANI LEBLEBİCİ TARAFINDAN KATLETTİRİLDİĞİNİ İTİRAF EDEN POL-BİR ÜYESİ:

Şerement: "Çareyi saklanmakta buldum"

K.Maraş davası sorgulamasında neler oldu

BİLMİYORUM GÖRMEDİM DUYMADIM

Haber Merkezi

- **Müdahil avukatın sorusu üzerine, sanık Şerement, "Savcılığa getirildiğimde Savcı Özcan Özkan bana şahsi yaşantımda bazı sorular sordu...Bunlara cevap verdim.Bana isnat edilen suçla ilgili olarakta "ne diyorsun" deyince, tek kelimeyle "hepsini kabul ediyorum" dedim**

Kahramanmaraş olaylarının sanıkları, kendilerini temize çıkarmak için çeşitli işkence iddialarında bulundular. Hemen hemen bütün sanıklar, katliamla uzaktan yakından bir ilişkilerinin bulunmadığını, kendilerine zorla suç yükletildiğini iddia ettiler.

Bu iddialarla ilgili "öğretici" bir olay da, MHP yanlısı Hergün gazetesi tarafından yaratıldı. 20 Haziran 1979 tarihli Hergün gazetesinin haberine göre, "Recep Esenceli adındaki sağır ve dilsiz bir sanık, işaretle, bana işkence yapıldı" demişti. İşte bu haber, işkence iddialarının mahkeme dışında MHP'lilerce tezgahlandığını reddedilmeyecek biçimde ispat ediyordu. Çünkü, Recep Esenceli adındaki sanığın sorgusu 20 Haziran günü henüz yapılmamıştı. Yalancının şahidi Hergün gazetesinin ve MHP'lilerin "mumunu söndüren güzel tesadüf" şuydu: Recep Esenceli'nin sorgusu 19 Haziranda yapılacaktı. Ancak, bu sanığın sağır ve dilsiz taklidi yapması üzerine mahkeme heyeti, bilirkişi aracılığı ile sorgu yapılmasına, bu nedenle bilirkişinin beklenmesine karar vermişti. Görüldüğü gibi MHP'li elebaşılar, "işkence iddiası"nı, sanığa kendileri öğrettikleri için, sanık ifade vermeden kendilerini sanık yerine koyarak ifade veriyorlar. Bunu daha sonra da Hergün gazetesinde yayınlatıyorlar. Bu kadarı çok görülmemeli MHP'ye. Dara düşünce kendi yöneticisine MİT ajanı demiyor mu?

YALANCININ MUMU...

Sorgulamalar ilerledikçe, suçu inkar ve "işkence iddiaları"nın MHP'yi kurtarma amacına yönelik olduğu açığa çıktı. Çünkü bir çok sanık MHP'yle olan bağını gizliyordu. Hatta katliamın baş yöneticilerinden MHP İl Başkanı Hasan Balcı MHP'yle uzaktan yakından ilgisinin olmadığını ileri sürüyordu. MHP Milletvekili M.Yusuf Özbaş'ı bile sessizlik almıştı. Çoktandır sesi duyulmaz oldu.

Olayların baştertipçilerinden ÜGD Başkanı Mehmet Leblebici'nin eniştesi Mehmet Fuat Şerement de, sorgusu sırasında sık sık işkence üzerinde durdu. POL-BİR'li polis Şerement, Emniyet ve Savcılık ifadelerinin doğru olmadığına mahkemeyi inandırmak için çok uğraştı. Şerement, bu ifadelerin POL-DER'li polisler tarafından kendisine zorla imzalatıldığını söylemeyi de ihmal etmedi. Ancak, Şerement'in işkence iddiası da inandırıcı olmadı ve havada kaldı. Çünkü, Şerement'in mahkeme huzurundaki ifadelerinden şunlar anlaşılıyordu:

POL-BİR'Lİ ŞEREMENT YAKAYI ELE VERİYOR

Şerement'in bu ifadesindeki çelişkileri üç noktada topluyoruz.

1- M.Fuat Şerement, 1 Şubat 1979 tarihinde, işlediği suçlardan kaçmak için, Maraş'a 3 saat mesafede bulunan "Tekir" de otobüse binecek şekilde plan yapmıştır. Ancak, otobüse binerken yakalanarak Emniyete getirilmişti. Emniyete getirildiği 1 Şubat 1979 günü (yakalandığı gün) ifadesi alınmıştı. Yine 1 Şubat 1979 tarihinde Askeri Savcı'da bu ifadesini bir kere daha tekrar etmişti. İfadelerin tarihini Şerement kabul ediyor. Ancak, ifade zaptının polis tarafından doldurulup, kendisine işkence ile parmak bastırıldığını ve imzalatıldığını söylüyor.

Buna karşılık Şerement'in, iki öğretmenin Leblebici tarafından öldürtüldüğü, Çiçek Sineması olayının sanıklarının Ökkeş Kenger, Yunus İlhan, Mehmet Özdemir, Mustafa Tecirli ve Mustafa Kanlıdere'den oluşan 25-30 kişilik bir grup halinde, ellerinde bayrak ve silahlarla Kaledibinden toplanarak "Mağralı" ve "Yürükselim"deki olaylara katıldıklarını, Mehmet Poyraz'ın silahının alınmasını poliste 1 saat içerisinde yapılan işkence sonucu hemen nasıl olup da kabul ettiği hususu akla gelmektedir. Suçsuz bir insanın 1 saatlik işkence sonucu direnmeden bunları kabul etmesini beklemek akla yakın değildir.

2- Şerement, Emniyet ve Savcılık ifadesinde, "yaptıklarımdan pişmanlık duydum. Büyük bir üzüntüye kapıldım. Yukarıda da anlattığım gibi, bu nedenle gruptan ayrılıp evime gittim. Bir daha da olaylara katılmadım. Ancak,, suçluluk korkusu ile yakalanana kadar da durumu, cesaret edip ilgililere haber veremedim. Aslında tüm olanları anlatmak istiyordum. Ancak bir türlü karar veremedim. Çareyi saklanmakta buldum" diyor. Emniyet ve Savcılık ifadesinde farklı şekillerde söylenen bu sözler, yukarıdaki değerlendirmeyi doğrulamaktadır

3- Şerement'in mahkemedeki ifadesine göre, Savcılıkta kendisine işkence yapılmadığı ve aksine Savcı tarafından sigara ikram edilmesine, hal, hatır sorulmasına rağmen, kapıda bekleyen polislerin korkusundan "karakolda bana yüklenen suçu aynen kabul ediyorum" dediğini söylüyor. Oysa, Emniyetteki ifadesinin 1 sahife olmasına karşılık Savcılık ifadesi 3 sahife tutmuştur. Buna göre, Savcının ifadeyi bir kaç misli uzatacak şekilde kendiliğinden olayları teferruatı ile genişletip yazdığını ileri sürmesi gerekirdi. Müdahil avukatının sorusu üzerine ortaya çıkan bu durumu, tutanaktan izleyelim:

MÜDAHİL AVUKATIN SORUSU

AVUKAT— Şimdi, sanık biraz önce anlattığı sorgusunda, poliste işkenceye maruz kaldığını ifade etti ve daha önceki verdiği ifadesinin polis baskısı, zoruyla alındığını belirtti. Hemen arkasından, Savcılık huzurunda da aynı ifadeyi esas olarak tekrarladığı görüldü. Bu durum sorulduğunda şöyle izah etti: "Savcı Özcan Özkan bey, kendisine Fuat bey diye hitap ettiğini, çay ikram ettiğini ve Savcılık önünde herhangi bir baskıya maruz kalmadığını, ama o anda kapıda polislerin bulunması nedeniyle eski ifadesini tekrar ettiğini" belirtmişti. Burada şu durumun sorulmasını talep ediyoruz. Bu kadar teferruatlı, bu kadar detaylı ve uzun bir ifadeyi, olayları en ince noktasına kadar anlatan bir ifadeyi, baskı olmadan, önceden hazırlanmış bir ifadenin de altı imzalatılmadığına göre, Savcıdan da iyi muamele gördüğü halde nasıl tekrar edebilmiş Savcı huzurunda...

"BİLMİYORUM EFENDİM"

BAŞKAN— Anladın değil mi soruyu?..

SANIK— Evet efendim. Daha önce de belirttim. Savcılığa getirildiğimde Savcı Özcan Özkan bana şahsi yaşantımda bazı sorular sordu. Daha önce belirtmiştim. Bunlara cevap verdim. Bana isnat edilen suçla ilgili olarak "ne diyorsun" deyince, tek kelimeyle "hepsini kabul ediyorum" dedim.

BAŞKAN— Hatta, bir sigara ikramı falan da olmuş...

SANIK— Evet efendim.

BAŞKAN— Yani sana bir baskı yapılmamış. Niye kabul ediyorsun?.. Bak, bu müdahil vekilinin sorusuna cevap olmadı...

SANIK— Ben, ifademin aynısını tekrarlamadım. Sadece bana Savcı bey. "karakolda sana isnat edilen, yüklenen suçun hakkında ne diyorsun?" dediğinde, aynısını kabul ediyorum dedim.

BAŞKAN— Aynısını mı yazdı?.. Karakoldaki ifadeyle, bunun; bir kere insicamı da farklı, yazılış düzeni de.

SANIK— Hemen hemen aynı mahiyettedir, efendim.

BAŞKAN— Canım, sonuç olarak belki aynı mahiyette olur da, yazılış farklı. Aksi halde aynısını yazması lazım o zaman, farklı bu şeyler.

SANIK— Anlayamadım efendim.

BAŞKAN— Yazılış düzeni farklı diyorum. O nedenle yani aynısını nasıl yazabilir?..

SANIK— Yani efendim, Savcı beyin mütalaasını imla olaraktan ne şekilde yazdırdığını orada bilmiyorum ben kendi halimdeydim, perişan bir haldeydim. Ayrıca kapıda polisler bekliyordu.

AVUKAT— Efendim, bir husus açık olmadı, kendisine soru sormadan "eski ifademi kabul ediyorum" deyince, öbür ifadenin kopyasını mı çekmiş imza ettirmiş acaba?..

SANIK— Bana, "sana isnat edilen suç hakkında ne söylüyorsun" dedi. Ben, "Karakoldaki suçun aynısını kabul ediyorum," dedim.

BAŞKAN— Aynısını anlattırmadı mı?...

SANIK— Hayır efendim.

BAŞKAN— O kendiliğinden yazdı diyorsun?..

SANIK— Evet.

BAŞKAN— Ne kadar sürdü senin sorgun?..

SANIK— 12.00'den 14.00'e kadar sürdü, daha önce de belirtmiştim.

BAŞKAN— İki saat. İki sayfalık, 10 dakikada yazılırdı ama...

SANIK— Daha önce belirtmiştim. Bana özel yaşantımla ilgili bazı sorular sordu. Ben bunları kendisine anlattım.

BAŞKAN— Canım senin yaşantın bizim aldığımız ifadenin dışında. Bir de senin özel yaşantıya yer versek 15-20 dakika sürer yani. 2 saat ifade. Bu kadar tafsilata girilen bir ifade olmadan nasıl iki saati doldursun?

SANIK— Ben bilmiyorum efendim.

YARIN: MHP İl Başkanı Hasan Balcı partisini inkar ediyor

POL-BİR'li Mehmet Fuat Şerement sorgulama sırasında. Şerement, daha Maraş katliamının kanı kurumadan her şeyi inkara kalkışıyor.

Kıbrıs müdahalesinin yıldönümünde Atina'da protesto toplantısı yapıldı

ATINA (ÖZEL)

Türk Ordusunun Kıbrıs'a müdahalesinin yıldönümünde Atina'daki Kıbrıs büyükelçiliği bir protesto toplantısı düzenledi.

Çarpışmalar sırasında hayatını kaybedenler için Atina katedralinde düzenlenen törenden sonra dini ayin yapıldı. Kıbrıs'ın Atina Büyükelçisi Hacimiltis'in konuşmasından sonra, tören kıtası Meçhul Asker anıtına çelenk koydu.

Törene hükümet adına Dışişleri ve Savunma Bakan Vekilleri, Askeri ve Sivil kişiler ve halk topluluğu katıldı. Bu arada Yunan Meclis Başkanı Kıbrıs'a giderek oradaki törene katıldı.

Törenler sırasında Yunanistan yetkilileri Kıbrıs Cumhuriyeti'ne olan tam desteklerini belirttiler. Geçtiğimiz günlerde Bülent Ecevit ve Rauf Denktaş'ın yaptığı konuşmalar tepki yarattı. Türk tarafı ayrıca Birleşmiş Milletler Kararlarına uymamakla suçlandı.

Orman Bakanı İlhan "Milliyetçilik düşmana karşı olur, ülke içinde yapılırsa bu bölücülüktür"

SÜNDÜS HASAR

Orman Bakanı Vecdi İlhan Rize-İkizdere Orman Entegre tesislerini hizmete açarken yaptığı konuşmada" Milliyetçilik düşmana karşı olur. Ülke içinde yapılırsa bu bölücülüktür" dedi.

İlhan daha sonra şöyle konuştu: "Milliyetçilik ve devrimcilik duvarlara slogan yazmakla olmaz. Milliyetçilik ve devrimcilik halkın hizmetinde olmaktır. Banka soyan, adam öldüren ne devrimcidir ne milliyetçi. Birine hırsız birine katil denir."

açıkça — DOĞAN YURDAKUL

Afganistan deneyi

Afgan halkı, Sovyet kuklası Taraki'nin kanlı bir darbe ile iktidarı ele geçirdiği tarihe "27 Nisan Faciası" adını takmış.

Bu adın neden takıldığının göstergesi ise, o tarihten bu yana Sovyet sosyal-emperyalistlerinin ve uşaklarının bu ülkede ortaya koydukları tablo:

Sadece MİG uçaklarının bombardımanıyla ölenlerin sayısı 80 bin kişi; diğer yollarla katledilenlerin sayısı buna dahil değil. 100 bin Afganlı ise ülkesini terkederek komşu ülkelere sığınmış. Bugüne kadar 100 bine yakın insan zindanlara doldurulmuş, bunların büyük kısmı sorgusuz sualsiz kurşuna dizilmiş.

Ama, 27 Nisan Darbesi,kısa zamanda tersine döndü, Ruslar ve uşakları için bir facia olma yoluna girdi.

Afganistan halkı, emperyalistleri kovmak için ayağa kalktı.

Rus MİG'lerinin bombardımanına, Taraki'nin kukla ordusunun saldırılarına rağmen, ülkenin yüzde 80'ini kapsayan topraklarda halk direniyor ve bu yüzde 80'lik bölgede Taraki rejiminin hiç bir etkinliği bulunmuyor.

Sadece Herat bölgesinde sosyal-emperyalistler ve işbirlikçileri sekiz gün içinde 30 bin kişi öldürdüler. İran'dan gelen 4 bin işçiyi bir anda kurşuna dizdiler. Ama Herat'ı teslim alamadılar. Bütün Herat halkı eline ne geçirdiyse onunla direniyor, Taraki'nin kara bayrağını her yerde indirip yerine özgürlük bayrağı çekiyor. Taraki'nin ordusundaki askerler, silahlarıyla birlikte halkın safına geçiyor.

Sovyet kuklası Taraki'nin durumu çok zor. Çünkü halk içinde en küçük bir desteği yok. Tek desteği Rus askeri uzmanları, Rus MİG'leri ve ordudaki birkaç satılmış subay.

Taraki'nin durumunun rezilliğini, rezil olduğu kadar da gülünçlüğünü gösteren örnek, bu subaylara "bizim proletaryamız sizlersiniz" diye nutuklar çekmesi ve Rusya ile imzalanan "İşbirliği ve İyi Komşuluk" anlaşması gereği olarak orduya çıkarılan talimat: "Bütün orduda Yoldaş Brejnev'in eserleri dağıtılacak ve bunların üzerine seminerler düzenlenecektir."

İşte Rusya nın Afganistan'da ortaya koyduğu iğrenç manzara ve içine düştüğü 'facia".

Afganistan'daki Sovyet darbesinden sonra "Afganistan kurtuldu, Afganistan'a sosyalizm geldi" diye Türkiye'den alkış tutanlar şimdilerde bu konuda pek birşeyler yazıp söylemiyorlar. Acaba o günlerde yazdıklarından bugün azıcık utanmışlar mıdır dersiniz, savundukları "sosyalizmin" ne olduğu bir yıl olmadan ortaya çıkınca?

Herşeylerini Rusya'ya satmış olan TKP'lilerden sözetmiyoruz. Onlar utanmazlığın üstadı oldukları için nasıl olsa Afganistan'daki durumlarına da bir kulp takarlar. Örneğin Taraki'ye karşı ayaklanan yüzbinlere 'Amerikancılar, gericiler ne olacak" deyip işin içinden çıkmaya çalışırlar. Nitekim diyorlar da.

Bizim sözümüz, Afganistan'daki Taraki rezilliğini 'sosyalizm' gibi görmeye çalışanlara.

Amerikan kuklalarının birbiri ardından sapır sapır döküldüğü, Amerika'nın, artık "arka bahçesi" denilen Latin Amerika'da bile kendisine bağlı diktatörlükleri koruyamadığı dünyamızda, şimdi sıra Rusyacı diktatörlüklere gelmiştir. Sıra Tarakilerdedir.

Afganistan'ın bir yılı aşkın bir sürede yaşadığı tecrübe, anlayana bulunmaz bir derstir. Anlamaza, Tarakileri hâlâ 'sosyalist' görenlere ise galiba davul zurna azdır.

Belediye zamlarında son söz Deniz Baykal'ın!

ANKARA (ÖZEL)

Ankara Belediyesinin maddi olanaksızlıklar içinde olduğu gerekçesiyle elektrik, havagazı, su ve otobüs fiyatlarına yapılması planlanan zamlara bazı bakanların karşı çıkması üzerine, Belediye Başkanı Ali Dinçer, bu zamları hükümetin yaptığı diğer zamların yol açtığını söyledi.

Belediyenin yapılmasını zorunlu gördüğü bu zamlarla ilgili kesin kararın Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca verileceği öğrenildi. Belediyenin zamlara çok bulması halinde başvuru, fiyatların yeniden düzenlenmesi için geri gönderilebiliyor.

TİKP Maçka ve Vakfıkebir İlçe örgütleri de kuruldu

TRABZON (ÖZEL)

Türkiye İşçi Köylü Partisi örgütlenme çalışmalarını sürdürüyor. TİKP Trabzon İl Örgütü'ne bağlı Macka ve Vakfıkebir İlçe Örgütleri de geçtiğimiz hafta içinde açıklandı. Açıklamaya göre yeni kurulan ilçe örgütlerinin yönetim kurulları şöyle:

Maçka İlçe Örgütü Yönetim Kurulu:

1. Burhan Aksoy (Başkan), köylü.
2. Hüseyin Kadı, işçi
3. Salih Kadı, köylü
4. Murat Eyüboğlu, serbest.
5. Halil Teke, köylü

Vakfıkebir İlçe Örgütü Yönetim Kurulu:

1. Abdurrahman Atmaca (Başkan), işçi.
2. Ekrem Aydın, işçi
3. Necati Kartal. işçi
4. Mustafa Atalay, öğrenci
5. Engin Hanedan, manav

2. Yakacık Kültür ve Sanat Şenliği üzerine

Levent Soysal

Geçtiğimiz yıl düzenlenmeye başlanan Yakacık Kültür ve Sanat Şenliğinin ikincisi 14-17 Temmuz tarihleri arasında yapıldı. Şenlik öncesi Aydınlık muhabirine verdiği demecinde Belediye Başkanı Bayram Demirkol, "geçen yıl yapılan şenliğe hazırlıksız girdik. Birçok aksaklıklar doğdu. Pek yerel ürün sergilenemedi. Sanat alanında büyük eksiklikler vardı" diyordu. (Aydınlık, 5 Mayıs 1979)

Beklenen de Yakacık Şenliğinin geçen yıl ortaya çıkan, ilk olmanın getirdiği aksaklıkları aşarak, daha güçlü bir şenlik haline gelmesiydi. Ama pek öyle olmadı. Gerek sanat ve kültür etkinlikleri, gerekse halkın katılımı açısından ikinci şenlik daha geri bir düzeyde kaldı.

Bayram Demirkol aynı demecinde, "Bir kere şenlik şu veya bu grubun malı değildir. Tüm halkın malıdır. Geçen yıl bazı gruplar iyi niyetimizi bozup çeşitli huzursuzluklar yarattılar. Şenlik için aldığımız ölçü Türk ulusunun birliğini ve beraberliğini vurgulamak, hangi düşünceden olursa olsun tüm halkı birleştirmektir. Şunu kesinlikle söyleyeyim, bir grubun malı olduğu zaman halkı birleştirmek mümkün değil. Burada ülkenin birliğini işleyeceğiz. Çünkü bugün en çok buna ihtiyaç var" diyordu. Ama bu da gerçekleşemedi. Şenlikte tam bir kargaşa hakimdi. Şenliğin her gecesi başka bir "siyasi gruba" bırakılmıştı. Onlar da bildiklerini okudular. Değil birliği vurgulamak, birlikten söz bile edilmedi.

Neden böyle oldu? Geçen yılın canlı, sanat-kültür yönünden zengin şenliği neden yerini bir kargaşaya, sanat adına sergilenen acemiliklere bıraktı?

ŞENLİĞİN HAZIRLANMASI

Bu soruların yanıtlarını verebilmek için şenliği değerlendirmeye, hazırlık çalışmalarından başlamakta yarar var. Geçen yılın en önemli eksikliği, düzenli toplanan, kararlar alan, çalışma ilkeleri belli bir şenlik komitesinin olmamasıydı. Bu durum, özellikle şenlik başladıktan sonra işlerin karışmasına, düzensizliğe yol açmıştı. Anlaşıldığı kadarıyla, bu yıl da bu yolda bir adım atılamamış, düzenli çalışan bir komite kurulamamıştı.

Düzenleme işinde hemen hemen tüm sorumluluk Yakacık dışından kimselere verilmiş, "herşeyi yaparız, herşeyi buluruz" diye ortaya çıkan revizyonistler denetimi ellerine geçirmişlerdi. Böyle bir ortamda, şenliğin düzenlenmesinde belediye adına yetkili kişinin "Biz Şeyh Bedrettin'i oynayacağız" diyen birine "Bedrettin gelsin konuşalım, sonra karar veririz" diyebilecek düzeyde olması revizyonistlerin işini daha da kolaylaştırmıştı.

FEDERASYON ANLAYIŞIYLA DÜZENLENEN PROGRAM

Sonuçta iki gecesi TİP yanlısı İşçi Kültür Derneğine, bir gecesi Partizan yanlısı Anadolu Halk Kültür ve Sanat Derneğine ve bir gecesi de Halkın Kurtuluşu yanlısı "Yakacıklı gençlere" ayrılmış bir program ortaya çıktı. Geçen yıl şenlik programının önemli bir bölümünü oluşturan Boğaziçi Üniversitesi Folklor Kulübünün (BÜFK) bu yılki şenliğe katılması çeşitli bahanelerle engellenmeye çalışıldı. Teknik yetkinliği ve yurtsever programıyla beğeni kazanan Aydınlık Korosu da bu yılki şenliğin dışında bırakıldı. Bunların yanısıra programa bazı belediye çalışanlarının gayretiyle Ali Rıza Binboğa, Aşık İhsani, Sinem Bacı, Aşık Daimi, Aşık Mağduri, Zeyno Bacı ve İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatrosu eklendi. Fakat programın önemli bölümleri, başta adlarını saydığımız derneklerce oluşturuluyordu.

FESTİVAL BAŞLIYOR: İLK GECE REVİZYONİZM

Ve 2. Yakacık Şenliği böylece 14 Temmuz günü Belediye Başkanının açış konuşmasıyla başladı. Birinci gece İşçi-Kültür Derneğine ve Bulgaristan Folklor Ekibine ayrılmıştı. Bulgarlar, yaklaşık bir buçuk saatlik bir program sundular. Daha sonra İşçi-Kültür Derneğinin koroları, semah ve Artvin ekipleri sahneye çıktılar. Gerek korolar, gerekse halk oyunları ekipleri sanatsal düzey ve teknik açıdan çok geriydi.

Aynı gece sahneye çıkan Genco Erkal'ın gösterisi ise Nazım Hikmet'in şiirlerinin ardına sığınılarak gerçekleştirilen kuru bir ajitasyondan öteye gidemedi. Bu gösteri sırasında, ustaca düzenlenmiş bir rastlantı sonucu, Genco Erkal'ın okuduğu "parti" konulu şiirden sonra, TİP'in mesajı sunuldu ve çevreye kümelenmiş TİP'lilerden alkış aldı.

Sahnede gösteri sürerken, sahne arkasında İşçi-Kültür Derneği yöneticileri ve bazı belediye sorumluları, Boğaziçi Üniversitesi Folklor Kulübü Van ekibinin sahneye çıkmasını engellemeye çalışıyorlardı. Tartışmalar uzadı ve Belediye Başkanına kadar gitti. Başkan, ekibin oynamasında diretince, TİP'liler "Onlar bizim programlarımızın arasında çıkarlarsa şenlikten çekiliriz" tehdidini savurdular. Bunun üzerine BÜFK bu tutumu protesto ederek çıkmama kararı aldı.

İKİNCİ VE ÜÇÜNCÜ GECELER

Şenliğin ikinci ve üçüncü günlerinde, Anadolu Halk Kültür ve Sanat Derneği ve 'Yakacıklı gençler'in koroları, ozanları, tiyatro toplulukları sahneyi doldurdu. Bu iki günde sergilenenler ise özet olarak yanlış söylenen birkaç türkü ve marş ile şematik, kaba, slogandan öteye gidemeyen iki oyun oldu.

Bu derneklerin oyunları içerik olarak hedef saptırıyor, ülkemizin gerçeklerinden kopuk bir biçimde, oyunları sahneleyenlerin kafalarında varolan dünyaları yansıtıyordu. Bunlardan birinde, bir ağa ve bir patron, bir işçi ve köylüye zulmediyor, hakkı olan ekmeği vermiyor, onlar da silahlarını çekerek patronla ağayı vuruyorlardı... Diğer oyunda ise Türkiye'deki bütün iş adamları IMF'nin karşısında diz çöküyorlar, manava giden müşteriler kendilerini sömüren manavlara ve karpuzculara "namussuzlar" diye saldırıyorlardı. Aslında oyunlar, sahte solcuların mantığını, dünyaya bakışını açıkça sergiliyordu.

İkinci ve üçüncü gecenin ortak bir yanı da sloganlar ve yuhalamalardı. Sahte solcu Partizan grubunun taraftarları "fazla para alıyor" gerekçesiyle Aşık İhsani ve Sinem Bacı'yı yuhaladılar ve Şehir Tiyatrosu, Aziz Nesin'in "Atmasyonya Berberi" oyununu sahnelerken "Kahrolsun burjuva kültürü" diye bağırdılar. Sonraki gün de Halkın Kurtuluşçuları programlarını kısaltmalarını isteyen Belediye Başkanını yuhaladılar ve "Faşizme Ölüm, Halka Hürriyet" sloganını attılar. İşin ilginç yönü, yuhalayanların başında, "Belediye görevlisi" kolluğuyla dolaşan kişilerin olmasıydı. Dikkati çeken bir başka nokta da İhsani'yi ve Belediye Başkanını yuhalayanların, "Kahrolsun burjuva kültürü" diye bağıranların, TİP'lilerin ve Bulgar folklor ekibinin gösterileri sırasında hiç bir slogan atmamalarıydı.

SON GECE: BÖLÜCÜLÜK SAHNEDE

Şenliğin son günü yine İşçi-Kültür Derneğine ayrılmıştı. Önce, birinci gece söyledikleri türkü ve marşları yineleyen koroları ve ozanları çıktı sahneye. Sonra da işçi tiyatroları. (!) Sahnede olup bitenin bir konuşma mı, yoksa tiyatro eseri mi olduğunun pek anlaşılamamasını bir yana bırakarak oyunu biraz irdelemek istiyoruz. Çünkü, bu oyun, şenlik boyunca sergilenen oyunların bölücü, herkesi düşman ilan eden mantığını yeniden karşımıza çıkarıyordu.

Oyun bir TV açık oturumuyla başladı. Bir profesör, bir gazeteci ve bir iş adamı halka kölelik reçeteleri sundular. Tümüyle, hiç bir ayrım gözetilmeden alay edildi. TV toptan Amerikancı ilan edildi. "Sermayenin gazetelerini tanıtıyoruz" denilerek Tercüman, Hürriyet, Günaydın ve Milliyet gazeteleri Hergün'le birarada sayıldı. Türkeş'le Demirel'in hiç bir farkı olmadığı söylendi.

Nihayet beklenildiği üzere, keskin anti-Amerikan sözler arasında, "sosyalist ülkeler" denilerek, revizyonist ülkelere ve Sovyetler'e övgüler sıkıştırıldı. Sonunda oyun, şarkı olarak mı, şiir olarak mı okunduğunu anlayamadığımız bir Nazım Hikmet şiiriyle bitti.

Tüm bunlar, meydanda gösterileri izlemeye gelen Yakacıklılara Belediyenin hazırladığı olanaklardan yararlanılarak ve TİP'in reklamıyla birlikte iletildi. Kısaca MHP'nin tecrit olduğu, can simidi aradığı bugünlerde Milliyet bile Hergün'le aynı kefeye kondu, birliğe ihtiyaç duyulan günümüzde işçi sınıfı yapayalnız bırakıldı ve diğer bütün sınıflar düşman ilan edildi, Sovyetler'in yıkıcı çabalarının hız kazandığı günlerde "sosyalist ülkelere" övgüler yağdırıldı.

ŞENLİK ÜZERİNE BİRKAÇ SÖZ

Şenlik çerçevesinde geçen yıl gerçekleştirilen şiir-öykü-karikatür yarışması bu yıl yapılmadı. Gerekçelerini bilmemekle birlikte, böyle bir etkinliğin bu yıl yapılmamasının büyük bir eksiklik olduğunu belirtmek gerekir.

Yine şenlik süresince açılan bir-iki sergi pek ilgi çekmedi. Türkiye Yazarlar Sendikasının açtığı kitap sergisine de bu yıl geçen yıla oranla daha az ilgi gösterildi.

Bunların yanısıra, yapılan sünnet düğünü, ilkokul ve ortaokul öğrencileri arasında açılan resim yarışması, şenliğin olumlu yanlarını oluşturuyordu. Fakat, şenliğin genel kapsamı içinde bunlar ikinci planda kaldı ve gereken ilgiyi görmedi. "Şenliklerin sanat ve kültüre katkısı" konulu sempozyuma yalnızca İşçi Kültür Derneği ve TKP yanlısı Görsel Sanatçılar Derneğinin katılmış olması ise revizyonistler için şenliğin nasıl bir cirit alanı haline getirildiğinin açık bir kanıtıydı.

NEDEN BÖYLE OLDU?

Başta sorduğumuz sorulara yeniden dönelim. Neden sanatsal yönden böyle başarısız bir program ortaya çıktı? Neden bazı huzursuzluklar yaratıldı? Şenlik neden birkaç sahte solcu grubun ellerine terkedildi? Revizyonistler "programdan çekiliriz" tehditlerini nasıl savurabildiler ve neden hiç bir şey yapılamadı?

Tüm bu soruların yanıtı; şenliğin, gruplara teslim edilmeyeceğini söyleye söyleye, revizyonist, sahte solcu gruplar arasında payedilmesinde, şenlik için aynı anlayış çerçevesinde (bu anlayış, Bayram Demirkol'un da alıntı yaptığımız konuşmasında belirttiği "ülkenin birliğini ve beraberliğini vurgulamak, hangi düşünceden olursa olsun tüm halkı birleştirmek ve bağımsızlık ve demokrasiden yana olmak"tır) bir düzenleme komitesi oluşturulamamasında ve izlenilmeye çalışılan dengeci politikada yatmaktadır.

Yakacık Şenliğini düzenleyenler dengecilik adına sahte solla uzlaşmaktan vazgeçtikleri oranda, yurtsever ve demokrat bir içeriğe sahip, geniş sanatçı kesimlerini içinde toplayabilen, Yakacıklılara halkımızın bağımsızlık, birlik, barış ve özgürlük duygularını dile getiren özgün ve başarılı sanat eserlerinin sunulabildiği, koşulları bize benzeyen dost Üçüncü Dünya ülkelerinin kültürel ürünlerinin sergilendiği ve onlarla dostluk bağlarının güçlendirildiği ve en önemlisi, Yakacıklıların sahip çıktıkları, geçen yıl olduğu gibi oluşturulmasında canla başla çalıştıkları, geniş bir katılımı sağlayabilen bir şenlik yaratma olanağına kavuşacaklardır.

Bu noktada geçen yıl şenliğe emek vermiş, fakat bu yıl ortaya çıkan durum karşısında çalışmalara katılmayan Yakacıklılara, Belediye çalışanlarına ve Belediye Başkanı Bayram Demirkol'a önemli görevler düşmektedir. Bu yılki şenlikten gereken dersler çıkarılabilirse, Yakacık Şenliği revizyonistler için, halkı bölen sahte solcular için değil, Türkiye halkı için kazanılmış bir mevzi olmaya devam edecektir. Sanırız olması gereken de budur.

Girne Şenliğinde H. Taner'in "Sersem Kocanın Kurnaz Karısı" oyununu sergileyen İ. B. Şehir Tiyatrosu Sanatçıları hareketleri sırasında

İ.B. Şehir Tiyatroları sanatçıları Kıbrıs'ta temsiller veriyor

Kıbrıs harekatının 5. yıldönümü nedeniyle düzenlenen Girne Şenliği devam ediyor. İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları Sanatçılarından oluşan ve başlarında Genel Sanat Yönetmeni Hayati Asılyazıcı'nın bulunduğu 21 kişilik bir topluluk, şenlikte temsiller vermek üzere geçtiğimiz cuma gününden beri Kıbrıs'ta bulunuyor.

Dışişleri Bakanlığı Kültür Dairesi Genel Müdürlüğünün TRT ile birlikte düzenlediği Girne Şenliğinde İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları sanatçıları 21 Temmuzda Magosa'da Haldun Taner'in "Sersem Kocanın Kurnaz Karısı" adlı yapıtını sundular. Aynı oyunun bugün Girne'de, 25 Temmuz Çarşamba günü Güzelyurt'da halka sunulacağı bildirildi.

Girne Şenliği dolayısıyla Girne Belediye Başkanına bir mesaj gönderen İstanbul Belediye Başkanı Aytekin Kotil de şenliği kutladı ve Kıbrıs sorununa bir çözüm getirilmesi dileğinde bulundu.

Burgaz Ada'da yapılan maçtan sonra Vassas ve İYİ takımı sporcu ve yöneticileri birarada...

Burgazada da yapılan sutopu karşılaşmasında

İstanbul Yüzme İhtisas Vassas İzopart ile 9-9 berabere kaldı

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul Yüzme İhtisas Kulübünün daveti ile geçtiğimiz cuma günü ülkemize gelen Macaristan Sutopu 1. liginin güçlü takımlarından Vassas İzoport, İYİ Sutopu takımı ile biri cumartesi biri pazar olmak üzere iki karşılaşma yaptı.

Cumartesi yapılan maçta 11-4 yenilen İYİ Sutopu takımı, Pazar günü Burgaz Adasında yapılan maçta 9-9 berabere kaldı. Bu farklı sonuç için İYİ Sutopu Antrenörü İbrahim Sulu "Farklı sonuçlar tecrübenin ürünüdür" diyor ve birkaç karşılaşma daha yapsak Vassas'ı yenebileceğimizi belirtiyor.

İstanbul Yüzme İhtisas Kulübü Başkanı Levent Sütçü, Macarları neden davet ettiklerini şöyle anlatıyor: "Hepimizin bildiği gibi uluslararası kaşılaşmalar hem dostluğu, hem de sporu geliştirir. Macaristan, sutopunda dünyada en ileri ülkelerden biridir. Davet ettiğimiz Vassas Takımı da Macaristan profesyonel 1. liginin güçlü takımlarından biridir, biz ise amatör kulübüz. Pazar günü yaptığımız karşılaşmada cumartesi gününe göre daha başarılı olduk. Bundan şu çıkıyor, karşılaşma yaptıkça başarımız artıyor, zaten biz daveti bunun için yaptık. Önümüzdeki aylarda yapılacak Balkan Oyunlarına da iyi bir hazırlık oldu.

Vassas İzoport takımını davetimiz 100 bin liraya maloldu. Bu para bizim gibi amatör bir kulübe ağır geldi fakat ülkemizde Sutopunun gelişmesi için buna katlanmamız lazım. Fedakar üyelerimiz ve yönetim kurulumuzun maddi olanakları ölçüsünde bu tür karşılaşma ve davetleri sürdüreceğiz. Bu konuda federasyonun bize yardımcı olması gerekir."

Macaristan'ın Vassas İzoport Sutopu Takımı önümüzdeki günlerde birkaç karşılaşma daha yaparak Perşembe akşamı ülkemizden ayrılacak.

Binicilerimiz yıllar sonra Akdeniz Oyunlarına katılacak

ANKARA (AA)

Binicilik Federasyonu yıllar sonra Akdeniz Olimpiyatlarına katılma kararı aldı.

Balkan şampiyonası dönüşü kampa alıncak beş kişilik ekip daha sonra Olimpiyatların yapılacağı Yugoslavya'nın Split kentinde yarışlara katılacak.

Binicilerimizden başarılı sonuçlar bekleniyor

Federasyon başkanları toplanıyor

ANKARA (THA)

Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergün Aymergen bütün federasyon başkanlarını yarın yapılacak olan toplantıya çağırdı.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü binasında yapılacak toplantıda, yaklaşan Akdeniz Oyunlarıyla ilgili olarak federasyon başkanlarının istekleri görüşülecek federasyonlararası ilişkiler de değerlendirilecek.

Balkan Gençler Şampiyonasına katılacak Genç Milli Atletlerimiz yarın Bulgaristan'a gidiyor

ANKARA (AA)

Balkan Gençler Atletizm, Şampiyonasına katılacak olan Genç Milli Atletizm takımımız, yarın otobüsle Bulgaristan'ın Yanbolu kentine hareket edecek.

16 Temmuzdan bu yana kamp çalışmalarına katılan atletlerimize kafilede federasyon Başkanı Jerfi Fıratlı başkanlık edecek. 25 kişilik kafilede şu atletler bulunuyor.

Önder Toker, Murat Akman, Yaman Tekant, Mehmet Göray, Tayfun Dağlı, Salih Bayer, İbrahim Doğan, Mücdeba Apaydın, İshak Kaya Ferruh Okay Hüseyin Karabolat, Sula Turan, Mithat Tombak, Ufuk Geldişen, Gürsel Akay, Erol Hazer, Remzi Tülek, Sinan Alaağaç, Esen Özgöören Semra Dicle, Nedime Şahin, Gülten Keskin, Nurten Kara, Deniz Ataç, Gül Teksoy.

Hiç bir ülkenin katılmadığı

"Uluslararası" Cezmi Or Atletizm yarışmaları sona erdi

İSTANBUL (ÖZEL)

İstanbul İnönü Stadında yapılmakta olan 34. "Uluslararası" Cezmi OR Atletizm yarışları dün yapılan müsabakalarla sona erdi.

Hiç bir ülkeden sporcunun katılmadığı yarışmaların ikinci günü de ilk günkü gibi sönük geçti. Bazı atletler rakipleri olmadığı için tek başına yarışmak zorunda kaldılar.

Müsabakaların teknik sonuçları şöyle:

Çekiç Atma: Oktay Akıncı (İstanbul)...... 41.888

400 m. Engelli (Erkekler: Erol Kaplan (İstanbul)... 56.8

200 m. Bayanlar: Şule Kulen (İstanbul).... 28.3

200 m. Erkekler: Selim Ergün (İstanbul) . . .22.9

800 m Erkekler: Nejat Ambarcı (İstanbul)1.57.4

Sırıkla Atlama: Vacip Yaman (Mersin) . . .3.70

800 m. Bayanlar: Neşe Çetin (Ankara) 2.14.8

Disk Atma: Nuri Karabıyık (İstanbul). . .45.96

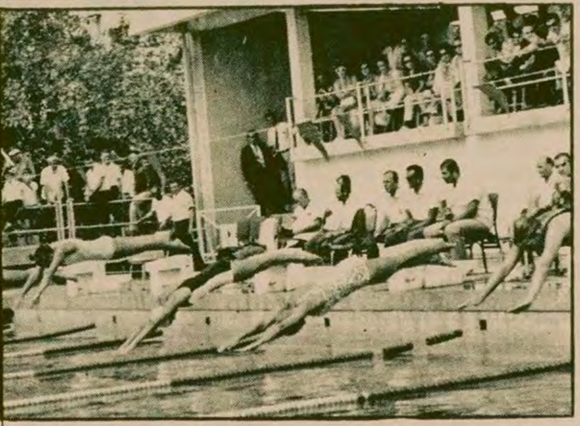
3000 m. Engelli Erkekler: Sefa Het (Ankara) 9.06.7

10.000 m. Erkekler: Ahmet Alkan (Ankara 31.42

4x400 Bayanlar Bayrak: İstanbul. . . . 4.21.4

4x400 Erkekler Bayrak İ.T.Ü 3.40.8

4X200 Bayrak Erkekler: İ.T.Ü 1.32.9

150 sporcunun katıldığı 21 rekorun kırıldığı

Türkiye Yaş Grupları Bireysel Yüzme Yarışmaları sona erdi

İZMİR (THA)

Önceki gün İzmir'de başlayan Türkiye Bireysel Yaş Grupları yüzme yarışları yapılan müsabakalarla sona erdi.

Üç gün süren ve beş bölgeden 150 sporcunun katıldığı yarışlarda 21 Türkiye rekoru kırıldı.

Müsabakalar sonunda Altay 31, Karşıyaka 19, İst. Yüzme İhtisas 5 birincilik aldı.

Yüzme yarışlarının son gününde yüzücüler 7 Türkiye rekoru kırdı. Bu rekorlar şunlardır:

200 m. Karışıklı 12 yaş Erkekler: Selim Yarımoğlu (K.Y.K.) 2.40.08

50 m. Serbest 10 yaş Bayanlar: Zeynep Oğuz (İ.Y.İ.) 0.34.33

50 m Serbest 10 yaş Erkekler: Ahmet Duran (K.Y.K.) 0.33.05

200 m Karışık 10 yaş Erkekler: Ethem Çolak (Altay) 2.53.35

200 m. Karışık 11-12 yaş Bayanlar: Sebla Tanık (Altay). . . . 2.41.91

50 m. Serbest 10 yaş Erkekler: Ahmet Duran (K.Y.K.) 0.32.54

100 m. Serbest 13-14 yaş Erkekler: Ferdi Doktoroğlu (K.Y.K.).0,58.21

Anabolika kullanan kadın sporcular erkekleşiyor

Sporu zehirleyen DOPİNG ilaçları 4

Spor Servisi

Profesör, aynı zamanda Anabolika alan erkek atletlerin kendilerini aldattıklarını şöyle açıklıyor: "Gerçekte Anabolika hapı alan birisinin önce kendi hormon üretimi kısıtlanır, doğal hormon üretiminin kaybı (ki bu güç kaybına yolaçar) suni yolla tekrar dengelenir. İddia, artık bir güç kaynağının oluşacağıdır ki, bu bilimsel olarak ispatlanmamıştır.

Anabolika erkek hormanlarının urettigi doğal hormonun benzeridir. Anabolika güç kazandırmasına karşılık kadında sakal ve bıyık çıkmasına, seslerin kalınlaşmasına ve kasların erkeksi gelişmesine neden oluyor. Resimde erkeksi bir yapıya sahip olan Doğu Alman yüzücüler.

Eğer suni olarak bir güç artması sözkonusuysa bu oldukça sınırlı olsa gerek. İşin acıklı yanı, böylece vücudun çeşitli dengelerinin bozulmasıdır."

1972'de Hokey dünya şampiyonu olan Doktor ve Ortopedist Eduard Thelen ise şöyle diyordu: "Anabolikalar ancak hastalık nedeniyle zayıflayan kimselerin tedavisinde etkindir. Hasta tekrar gücüne kavuşur. Sporcular ise bu konuda şöyle davranıyor: Reçetede ilacın günde üç kere birer dozda alınacağı yazılırken, onlar randıman artırımı için dört misli alıyorlar".

30 yaşından büyük sporcularda hormon üretimi yavaş yavaş azalmaya başladığından, bu sporcular Anabolika ile kimyasal yolla aldatıcı güç artırım yolunu seçiyorlar.

Anabolikaların kullanılması özellikle kadınlarda çok dikkati çekmektedir. Çünkü onlar güç kazanmakta ve kendilerinden beklenen derecelerden daha yüksek derecelere böylece ulaşabilmektedirler. Kendileri biraz hormon üreten kadınlar, Anabolika da alınca büyük bir güce erişiyorlar. Fakat kaybettikleri ise kadınsal duygularıdır. Açıkça ortaya çıkmıştır ki, Anabolika alan kadınlarda sakal çıkmakta, ses kalınlaşmakta ve vücudu erkeksi özellikler almaktadır. Her sporcu, kendisi karar vermelidir. Sportif bir sonuç almak mı yoksa doğal vücudunun dengesini değiştirmek mi? Uzmanlar, kadınların yasak listesinde bulunan Anabolika türü ilaçlar almak zorunda olmadıklarını, başka ilaçlarla da kaslarını geliştirebileceklerini belirtiyor.

Özellikle buyume çağında bulunan ve yüksek randıman vermek zorunda kalan ve bunun için de büyük güç harcamak zorunda olan sporcular tehlikededir. Örneğin çocuk yaşta diyebileceğimiz genç yüzücü ve jimnastikçi kızlar.

YARIN: Çocuklara Anabolika yazan doktorlar benim gözümde canidir.

Vedat Demircioğlu'nu...

(Baştarafı 1.Sayfada)

15 Temmuz 1968. . . Amerikan emperyalistlerinin Akdeniz'deki bekçisi 6. Filo boğazlarımıza gelip Dolmabahçe'ye demir atıyordu. Kapılarımızı bu kabadayılara açan zamanın iktidarı, efendilerine yaranmak için elinden geleni yapıyordu.

6. Filonun gelmesiyle birlikte Türkiye halkı ve gençliğinin güçlü bağımsızlık mücadelesi bütün yurtta yankılandı. Türkiye'nin dört bir yanında gençler halkla birlikte etkili gösterilere başladılar

Bu gösterilerden rahatı kaçan iktidar, polisi gençlerin üzerine sürdü. Bu saldırılardan biri de sabaha karşı İTÜ yurduna yapıldı. Savunmasız öğrenciler coplandı, tekmelendi, polisler Vedat Demircioğlu'nu yurdun penceresinden aşağı attılar.

Sabah olunca olayı duyan gençler toplanarak Dolmabahçe'ye inmeve karar verdiler. Ama bu karardan hoşnut olmayanlar vardı. O zamanın TİP'lilerinden, bugün sahte TKP'nin kodaman adamları olan Veysi Sarısözen, Toygun Eraslan, Sıtkı Coşkun gibi revizyonistler gençlerin Dolmabahçe'ye inmelerini engellemek istediler. Yürüyüşe geçen gençlerin önüne barikat kurdular. Fakat gençler, revizyonistlerin kurduğu barikatı yıkarak yerle bir ettiler. Dolmabahçe'de 6. Filo askerlerini denize dökerek o tarihi günü yarattılar.

6. Filoya karşı yapılan eylemler, tarihimize, Türkiye gençliğinin bağımsızlık mücadelesinin en şanlı sayfalarından biri olarak yazıldı. Şehit Vedat Demircioğlu da bu mücadelenin bir simgesi oldu.

Aradan geçen 11 yıla rağmen Vedat demircioğlu ve 6. Filoya karşı verilen mücadeleler unutulmadı. Türkiye gençliği Demircioğluların yolundan gidiyor. Onun izinden gittiğini 1978 yılında başka bir emperyalistin, Yeni Rus Çarlarının filolarına karşı aynı şekilde yürüyerek kanıtladı. U-2 uçaklarına karşı mücadele ederek kanıtlıyor.

Aydın ...

(Baştarafı 1.Sayfada)

büsle, Denizli'den Aydın'a gitmekte olan 20 AH 628 plakalı Derviş Demirel yönetimindeki kamyonun köprüde çarpışmaları sonucunda meydana geldi.

Çarpışan iki araç dört metre derinliğindeki hendeğe yuvarlanırken, bu arada, mazot deposu infilak eden otobüs yanmaya başladı.

Aydın Valisi Münir Raif Güney yaptığı açıklamada, ölenlerin çoğunun yanarak hayatlarını kaybettiğini belirtti. Yetkililer otobüsteki yangına mazot deposunun infilak etmesinin neden olduğunu ifade ettiler. Kazada ölenlerin sayısının artmasına da otobüste çok miktarda akaryakıt depolanmasının yol açtığı bildirildi.

Kazada ağır şekilde yaralanarak Denizli ve Nazilli hastanelerine kaldırılan ve kimlikleri saptanabilenler ise şunlar:

Bedagül Erkoç, Serpil Erkoç, Ali Erkoç, Nurhan Erkoç, Yavuz Balcı, Abdullah Demir, Mithat Akça, Gönül Maden, Emel Maden, Nursel Sümel.

tv'de Bugün

19.00 HABERLER
19.05 FLANDERLER'İN KÖPEĞİ
19.30 ÇEVRE KORUNMASI: Dizi filmin 4. bölümünde Hollanda'dan geçen Ren Nehrinin sularının kimyasal yollarla temizlenmesi anlatılıyor.
19.45 ANADOLUYA. Kuşadası yakınlarındaki Dilek yarımadasının Milli Park olarak ayrılması, plajları ve bitki topluluklarının tanıtıldığı bir filmden sonra zirai ilaçların yaptığı zehirlenmeler konusunda bir söyleşi ve Bingöl halk oyunları ekrana getiriliyor.
20.30 HABERLER
21.15 DİYANET İŞLERİ BAŞKANININ KONUŞMASI:
21.25 TÜRK SANAT MÜZİĞİ: Programda Kamuran Akkor 5 şarkı okuyacak.
21.45 TV'DE TÜRK SİNEMASI: Yönetmenliğini Ülkü Erakalın'ın yaptığı ve başrollerini A. Arman, M. Orhonsoy, A.Rona ve M.Flordun'un paylaştıkları "Yazgı" adlı film Ağayla başı dertte olan bir gencin, sevdiği kızı kaçırmasıyla birlikte gelişen olayları konu ediliyor.
23.15 HABERLER

RADYO

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler
06.02 Günaydın
07.30 HABERLER
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Türküler Geçidi
09.20 Dilden Dile
09.40 Türk Hafif Müziği
10.01 Arkası Yarın
11.05 Şarkılar
11.20 Türküler Geçidi
11.40 Hafif Müzik
12.10 Öğle Üzeri
13.00 HABERLER
13.15 Hafif Müzik
15.20 Şarkılar
16.20 Türküler
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Açar
19.00 HABERLER
20.12 Oyun Havaları
20.15 Köy Dağarcığı
20.40 Türküler Geçidi
21.02 Şarkılar
21.30 Müzik Magazin
22.02 Şarkılar
22.35 Çeşitli Müzik
23.00 HABERLER
00.02 Gece Konseri
01.00 Kapanış
01.05-05.00 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Açılış
08.02 Gün Başlıyor
09.00 Olayların İçinden
09.30 Sabah Konseri
10.30 Kadın Sanatçılarımız
11.30 Türküler
12.00 Dünya Folklöründen
12.45 Bir Pınar ki
13.15 Çeşitli Klasik Müzik
13.30 Olayların İçinden
14.00 Türküler
14.30 Konser Saati
16.20 Arkası Yarın
16.40 Hafif Müzik
17.45 Yurttan Sesler
18.45 Hafif Müzik
19.45 Türküler
20.30 Küçük Konser
21.00 Sanat Olayları
22.30 Solistlerden Şarkılar
23.00 Çağdaş Türk Sanat Müziği
23.35 Saz Eserleri
23.55 Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
08.00 Sabah Konseri
09.03 Barok Müzik
10.00 Çeşitli Sololar
11.00 Öğleye Doğru
12.06 Sizin İçin Seçtiklerimiz
13.00 Konser Saati
14.30 Caz Müziği
15.00 Günün Konseri
16.00 Oda Müziği
17.06 Gençler İçin
19.00 Akşam Konseri
20.00 Müzik Sözlüğü
20.30 Caz Müziği
22.06 Gecenin Getirdikleri
23.00 Salı Konseri
24.00 Gece ve Müzik
01.00 Kapanış

"İnek mi?"

(Baştarafı 1.Sayfada)

bazı yöneticileri kendilerine yakın gördükleri bir gazeteciye şunları söylüyorlardı:

"CHP inek mi MHP'yi kapattırsın? Hem de tam Senato seçimlerine gidilirken, ufukta bir erken seçim ihtimali gözükmüşken. Bunlar, bizim oyların AP'ye gitmesinden çekinirler ve böyle bir şeye kalkışmazlar."

Aslında Siyasi Partiler Kanununun 110. maddesinin 3. fıkrası, bir partinin kapatılması için diğer bir partiye başvurma hakkını veriyor. Bu fıkrada şöyle deniliyor:

"Son milletvekili genel seçimlerine katılmış olup da TBMM birleşik toplantısında grubu olan ve ilk genel kongre toplantısını yapmış olan bir siyasi partinin merkez karar organının üye tam sayısının salt çoğunluğunun oyu ile alınan bir karara dayanarak, parti genel başkanının veyahut partiyi genel başkana izafeten veya vekaleten mahkemelerde temsil yetkisine sahip parti merciinin yazılı isteminde yeterli delil bulunduğu kanısına Cumhuriyet Başsavcılığının varması üzerine" Anayasa Mahkemesi bir partinin kapatılması için dava açabilir.

Bu durumda CHP'nin MHP aleyhine dava açmaya yetkisi olduğu açık. Delil derseniz, bir iki gazete dışında hemen bütün gazeteler aylardır, MHP'yi bir defa değil birkaç defa kapattıracak kadar delille dolup taşıyor.

CHP ise bu konuda yeterince faal değil. Hâlâ bir girişimde bulunmamakta ayak diretiyor.

Bu arada yalnız CHP'nin seçim konusunda tespit ettiği sloganlar ilginç. Bunlardan bazıları açıkça MHP'yi hedef alıyor.

Sloganlar arasında 'faşist odaklar dağıtılacak, faşizm iktidar olamayacak', 'terörün ve akan kanların kaynağı MHP, demokrasi ve barışın dostu olamaz' dikkati çekiyor.

Bu, CHP açısından cesur bir adım.

Ama önceki gün Kars'ta konuşan Ecevit, gene bir adım geri atıyor. "ÜGD, MHP kapansa ne olacak, MHP'yi de ÜGD'yi de kullanan Demirel'dir" diyor.

CHP içinde MHP'ye karşı daha açık ve daha kararlı tavır alınmasını isteyenler ise, bu tür açıklamalara tepki gösteriyor.

'Ne olacağı var mı? Uzun zamandır kaybettiğimiz itibarı toplamamızda en önemli etken bu olacak. Ekonomik başarısızlığımızı ancak siyasi başarılarla dengeleyebiliriz. Elbette bunların üstüne gitmeliyiz. Üstelik Demirel konusundaki tutum da doğru değil. Eskiden de MC zamanında bu tür hücumlarla çökmek üzere olan bu ittifak ayakta tutuldu. Şimdi de aynı hatalar yapılıyor' diyorlar.

Bakalım, MHP öngörüsünde haklı çıkacak mı? MHP'nin haklı çıkması hem CHP, hem de anarşinin kaynakları üzerine gidilmesini isteyen bütün halk için bir kayıp olacak. Üstelik dar hesaplara takılıp kalan CHP de bu bataktan kendini kurtaramayacak.

Başsavcı MHP...

(Baştarafı 1.Sayfada)

cı madde ve silah bulundurduğu, suç işleyen bazı kişileri barındırdığı gerekçesiyle ilçe yöneticileri hakkında yaptığı duyurunun ele alındığını ve hazırlık tahkikatına başlandığını belirtti.

Kazım Akdoğan, yaş haddi nedeniyle iki ay sonra emekli olacağını da sözlerine ekledi.

MİSK KÜLTÜR VE EĞİTİM SİTESİ SÜRESİZ KAPATILDI

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı, Ankara Bahçelievler'de bulunan Milliyetçi İşçi Sendikaları (MİSK) Kültür ve Eğitim Sitesini süresiz olarak kapattı.

Güvenlik yetkilileri, MİSK Eğitim ve Kültür Sitesinde 17 Temmuz gecesi meydana gelen ve iki kişinin ölümüne yol açan patlama nedeniyle bu kararın alındığını bildirdiler

Alınan bilgiye göre, Sıkıyönetim Komutanlığının MİSK Eğitim ve Kültür Sitesini kapatma gerekçesinde şöyle denildi:

"1630 sayılı dernekler yasasının 30-42. maddelerinin dördüncü bendini ihlal etmek, bulundurulması yasaklanmış alet ve edevat diğer patlayıcı maddeler nedeniyle 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasasının 3-a, 3-g maddeleri gereğince 21 Temmuz cuma gününden itibaren kapatılmıştır."

MUHSİN YAZICIOĞLU GÖZALTINDA

Ülkü Ocakları ve Ülkücü Gençlik Derneği eski Genel Başkanlarından Muhsin Yazıcıoğlu, "hükümetin manevi şahsiyetini alenen tahkir ve tezyif" etme suçundan sıkıyönetim tarafından gözaltına alındı. Yazıcıoğlu'nun bu suçu, çektiği bir telgrafta işlediği bildirildi.

Yazıcıoğlu'nun üç gün önce gözaltına alındığı, dün de Mamak Askeri Ceza ve Tutukevine nakledildiği belirtildi.

Yazıcıoğlu'nun hakkında, sıkıyönetim savcılığınca incelenmekte olan başka davalar da bulunduğu, bu son dosyanın da bunlarla birleştirileceği öğrenildi.

MİSK YÖNETİCİLERİ

MİSK yöneticileri halen gözaltında bulunuyor. MİSK Genel Başkanı Ömer Faruk Akıncı, Genel Sekreter Mete Beşen, Genel Mali Sekreter Şükrü Dağdeviren ve Eğitim Sekreteri Hüsnü Çetinel MİSK binasındaki patlamadan sonra Sıkıyönetimce gözaltına alınmışlardı. Yönetim Kurulu üyelerinden Kadir Çatmakaş ise aranıyor.

TÜRKEŞ YURTDIŞINA GİTTİ

Dikkatler MHP üzerinde toplanır, MİSK yöneticileri gözaltına alınır, çok sayıda MHP'li militan mahkemelerde hesap verirken, MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş ortadan kayboldu.

Türkeş adına açıklamaları Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu, "MHP Genel Başkan Vekili" sıfatıyla yapıyor. Somuncuoğlu dün de gene bu sıfatla bir basın toplantısı yaptı.

Bu arada, MHP Genel Merkezinden yapılan açıklamaya göre, Türkeş "Bazı özel görüşmeler yapmak üzere üç gün önce yurtdışına çıktı". THA'nın bildirdiğine göre, Türkeş, İngiltere, Almanya, Belçika ve Hollanda'da bazı temaslarda bulunuyor.

SOMUNCUOĞLU'NUN AÇIKLAMASI

MHP Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu, dün "MHP Genel Başkan Vekili" sıfatıyla düzenlediği basın toplantısında Ecevit'in Van gezisinde "MHP-ÜGD Kapatılsın" şeklinde atılan sloganlara karşılık olarak, "Türkiye'de kapanması gereken bir şey varsa o da Ecevit'in şom ağzıdır" dedi.

Sıkıyönetimin İçişleri Bakanlığına yardımcı bir kuruluş gibi çalıştırılmasından yakınan Somuncuoğlu şöyle dedi:

"Kanuna göre Emniyet ve Asayiş kuvvetleri tamamen sıkıyönetim Komutanına bağlıdır ve onun yetki ve sorumluluğu altında çalışır. Ama gel gör ki kanun işletilmemekte, sıkıyönetim İçişleri Bakanlığının yardımcısı bir kuruluş gibi vazife görmeye zorlanmaktadır. MHP Genel Merkezini bahaneden sebeplerle aratanlar da bunlardır."

Somuncuoğlu, MHP'ye karşı "yeni bir haçlı ordusu kurulduğunu" söylediği konuşmasında "bu haçlı ordusuna dersini vereceklerini" savundu.

MUSTAFA MIT YAYINIMIZIN İHBAR KABUL EDİLMESİNİ İSTEDİ

Bu arada MHP Gençlik Kolları Genel Başkanı Mustafa Mit dün gazetemizde yer alan, "MİSK'in önünden kaçırılan Mustafa Mit mi?" başlıklı haberle ilgili olarak yaptığı açıklamada, "bu haberin ihbar kabul edilip konuyla ilgili olarak hakkında tahkikat açılmasını isteyeceğini" söyledi.

Dün gazetemizde yer alan haberde, geçen hafta MİSK binasında bomba imal edilirken meydana gelen patlamadan sonra yakalanan, ancak daha sonra polislerin elinden kaçırılan kişinin Mustafa Mit olduğu yolunda bazı ...slerin tanıklık yaptığını bildirmiştik.

Mustafa Mit dün yaptığı açıklamada, haberimizi tekzip ederek hakkımızda tazminat ve ceza davaları açacağını söyledikten sonra şunları dedi:

"Olayın geçtiği gün, MHP Gençlik Kolları Genel Merkez ve MHP Genel Merkez binalarında yapılan aramaya ben de katıldım. Kapıları polise ben açtım. Binalarda yapılan aramalarda, diğer parti yöneticileriyle birlikte beni de gören polisler mi tanıklık yapacak ve benimle yüzleştirileceklerdir? Gençlik Kolları kapısını açtığım ve arama yapıldığı sırada başında beklediğim polis görevlisiyle mi yüzleştirileceğim?"

Yüksek Askeri Şura'nın kesin toplantı tarihi belirlenemedi

ANKARA (ÖZEL)

Yüksek Askeri Şura'nın ağustosta yapacağı toplantının tarihi henüz belirlenemedi. Bu konuda yüksek düzeydeki yetkililer arasında çalışmalar sürüyor.

Önümüzdeki günlerde toplanacak olan Yüksek Askeri Şura, ordudaki terfi ve tayinleri görüşecek ve karara bağlayacak. Şura'nın aldığı karar 30 Ağustos'ta yürürlüğe girecek.

Şura'nın Genel Sekreterliğini Genelkurmay 2. Başkanı Orgeneral Haydar Saltık yapacak.

Uğur ...

(Baştarafı 1.Sayfada)

ma olduğunu belirtti.

Alacakaptan THA muhabirine yaptığı açıklamada şunları söyledi:

"MİSK yöneticileri kendilerini kurtarmak için bu tür yalan ve uydurmacalara başvurmuşlardır. Benim İskender Karyağdı adındaki şahısla hiç bir ilişkim yoktur. MİSK'in iddiaları kanıtlayıcı delillerden uzak, temelsiz suçlamalardır. Bugün savcılığa başvurarak, MİSK yöneticilerinin bu suçlamaları üzerine dava açacağım.'

Alacakaptan'ın açıklamasından sonra bir açıklama yapan MİSK Basın ve Halkla İlişkiler Komitesi Başkanı Mustafa Karapınar, MİSK'in kendini kurtarma çabasında olan bir kuruluş olmadığını ileri sürerek, Uğur Alacakaptan'ın İskender Karyağdı ile ilişkisinin kesin olarak bilindiğini iddia etti.

AP Ankara İl Başkanı Yıldırım öldü

ANKARA(THA)

AP Ankara İl Başkanı Ferhat Nuri Yıldırım dün sabah geçirdiği bir kalp krizi sonucu öldü.

Önceki gece trenle İstanbul'dan Ankara'ya dönen Ferhat Nuri Yıldırım, sabaha doğru bir kalp krizi geçirdi. Yıldırım, daha sonra kurtarılamayarak vefat etti.

Ecevit'in yanılgısı

(Baştarafı 1.Sayfada)

MHP'nin varlığı devam etmeliymiş ve hücumu Demirel'e yöneltmek gerekiyormuş.

Eğer bu iddialar doğruysa, CHP pahalı bir kumar oynuyor. Halkın kanı pahasına seçim hesabı yapılır mı? Sen bir cinayet şebekesine sırf iktidar olabilmek için göz yum, kapatılmasına karşı çık. Bu, kabul edilebilir bir tutum değildir.

CHP'nin hesabı, seçim kazanma açısından da yanlıştır.

Birincisi; MHP'yi yenemeyen bir CHP, anarşinin üstesinden gelemez. MHP anarşinin bir kanadıdır ve bu odağın hesabının görülmesi teröre ağır bir darbe indirecektir. MHP elini kolunu sallaya sallaya cinayetlerine devam ettiği sürece, polisiye tedbirlerle bu iş çözülemez.

İkincisi; MHP'den hesap sorulması, anarşi odaklarına karşı bir tutum sorunudur. MHP'yi kapatmaya ve ondan hesap sormaya karar verme, köklü bir siyasetin sonucu olacaktır. Yani sorun, hesap görmeye karar verip vermeme konusunda bir irade açıklamasıdır. Hükümetin terör odaklarına karşı tutumunu ortaya koymasıdır, onlara bir mesaj yollamasıdır.

Üçüncüsü; CHP, MHP'yi yenerse halkın desteğini kazanabilir. Geniş CHP'li kitleler de, MHP'nin bir tarafını oluşturduğu cinayetlerin sona ermesini ve MHP'den hesap sorulmasını istiyor. MHP'yi sanık sandalyesine oturtan bir CHP, halkın geniş desteğini kazanacaktır. Türkeşlerin varlığına göz yumduğu sürece milyonlar, CHP'den desteğini adım adım çekmektedirler. Bugüne kadar uzlaşmacı politika yüzünden güç kaybeden CHP, bu imkanı da kullanamazsa daha büyük darbeler yiyecektir.

Dördüncüsü; anarşinin kaynağı Demirel değildir. Ecevit, Rusya'ya teslimiyetçilikte ne kadar sorumluysa, Demirel de MHP'den elini çekmemekte o kadar sorumludur. İkisi de bu tutumlarıyla kargaşalık çıkarmak isteyen güçlere yardımcı oluyorlar. Demirel, MHP konusundaki tutumunu değiştirmelidir, CHP de Rusya'ya teslimiyetçiliğe son vermeli, sahte solcu çetelere açık tutum almalıdır. Ancak Demirel'i anarşinin esas kaynağı göstererek bir yere varılamaz, çünkü iddia gerçek değildir. Seçim açısından da bu hücum yanlıştır. Ancak gerçekler bir partiyi güçlendirir. Demirel'e MHP'den elini çekmediği için eleştiri yapılsa haklıdır ve daha geniş çevrelerin desteğini alır. Aynı zamanda bu tutum MHP'yi de rahatlatmaktadır.

CHP yanlış hesaplar içindedir. Diyelim ki onların hesabı tuttu ve tek başlarına iktidara geldiler. Ne olacak kafa değişmedikten sonra. Bir süre sonra aynı noktaya geri gelinecektir. Çünkü sorun milletvekili sayısı değil, siyasettir.

CHP'nin hastalığı dengeciliktir, uzlaşmacılıktır. MHP'nin üzerine de bu yüzden yürüyemiyor. Ancak halk CHP yöneticilerinden daha hesaplıdır. MHP'den hesap sorulmasını istiyor. Geniş çevreler artık bunu bir ihtiyaç olarak görmektedirler. MHP'den hesap sorulacaktır, Ecevit de yaptığıyla kalacaktır.

MİSK, İçişleri Bakanının istifasını istiyor

MİSK Temsilciler Meclisinin önceki gece yaptığı toplantıda "hükümetin protesto edilmesi için kampanya açılması" kararlaştırıldı. Toplantıdan sonra yayınlanan bildiride ise, İçişleri Bakanının istifa etmesi istendi.

Bildiride ayrıca, "Bütün milliyetçi kişi ve kuruluşlar yasal tepkilerini ortaya koymaya ve yanlış tutumları telin etmeye" çağrıldı.

MHP yanlısı...

(Baştarafı 1.Sayfada)

su tartışıldı. Almanya'nın çeşitli yerlerinden gelen konuşmacılar, bölgelerindeki Bozkurt, Ülkücü, Milliyetçi, Ocağı vb. isimlerdeki örgüt ve derneklerin faşist yöntemler uygulayarak yürüttükleri faaliyetleri açıkladılar.

Uluslararası Af Örgütü temsilcisi ve HBF yetkilisinin belgelere dayanarak yaptıkları açıklamalardan sonra, çeşitli adlar altında kurulan bu örgütlerin MHP'nin yan örgütü durumunda oldukları ve MHP militanlarınca yönetildikleri konusunda fikir birliğine varıldı. MHP Genel Başkanı Türkeş'in bazı CDU yetkilileriyle ilişki kurduğu ve bu kişilerin Almanya içindeki örgüt ve yöneticilerine yardım ettikleri açıklanarak, bunu önlemek için gerekli ilişkilerin kurulmasına karar verildi. MHP'nin, Türkiye'deki anarşiyi Almanya'da devam ettirmek amacıyla, işçi ve öğrencilere karşı gittikçe artan faşist saldırılar başlattığı belirtilerek, bu faaliyetlere son verilmesinin, tüm MHP yanlısı örgütlerin kapatılmasının şart olduğu bu amaçla gerekli makamlara derhal başvurulması gerektiği oybirliğiyle kararlaştırıldı.

Seminerin sonunda aşağıdaki bildiri oybirliğiyle kabul edildi:

"Federal hükümete, tüm siyasi partilere ve diğer yetkililere, Almanya'daki MHP yanlısı Ülkücü Türk Dernekleri Federasyonu ve Bozkurt sembollü tüm MHP yanlısı örgütlerin en kısa zamanda kapatılması gereğini duyuruyoruz.

"SA ve SS metodlarıyla örgütlenen MHP'li Türk komandoların, Türk işçi ve öğrencilerini baskı altına alma çalışmaları ve Almanya'da kanlı olaylar yaratmaları mutlaka önlenmelidir.

"Aralarında Türkiye'de adam öldürme suçundan aranan kişilerin de bulunduğu Türk faşistlerine Almanya'da sığınma hakkı verilmemelidir.

Türk halkını ve demokratik örgütleri, MHP'li derneklerin faaliyetlerine karşı çıkmaya çağırıyoruz."

Tanık Fidan ...

(Baştarafı 1.Sayfada)

rışan sanıkları teşhis ettiler. Tanıklar ifade verirken olayları bir kez daha yaşadılar ve ağlamaya başladılar. Tanıkların ağlamasına karşılık salonda bulunan sanıklar alay edercesine gülmeye başladılar. Savcı, sanıkların davranışlarının insani duygulara ters düştüğünü belirterek bu davranışlarının önlenmesini istedi. Mahkeme heyeti bunun üzerine sanıkları uyardı.

Sanıklar ve sanık avukatları, mağdur Selver Melendız ve kızı Fidan'a şaşırtıcı sorular sorunca Savcı "siz mahkemenin uzamasını mı istiyorsunuz, başka yönlere kaydırmak mı istiyorsunuz?" diyerek uyardı. Sanıklar uyarıya uymayınca mahkeme heyeti bu kez sertçe uyardı.

Müdahil Avukatlardan Emcet Olcaytu ve Barış Yiğit Mahkeme heyetine bir dilekçe vererek Selver ve kızı Fidan'ın davaya tanık olarak dahil edilmesini ve sanıklardan Ahmet Denizdolduran, Gülistan Avşar, Şaban Denizdolduran, Mete Kaplan, Hacı Ahmet Asal, Ali Teber, Hüseyin Dalkesti ve Mehmet Akseven'in cezalandırılmasını istedi.

Savcı bu talebe katıldı. Mahkeme heyeti de talebi oybirliği ile kabul etti.

Fidan Yeşilkaya, babası Yusuf Melendiz'in öldürülmesini anlatırken dayanamayarak ağladı. Bunun üzerine annesi Selver Melendiz de ağlamaya başladı. Görevli askerlerin kolunda dışarıya çıkarılırken baygınlık geçirdi

Fidan Yeşilkaya, İlyas İmamoğlu'nun "bu itin cesedi kokuyor, götürün çöpe atın" dediğini belirtince İlyas İmamoğlu huzura alındı. İmamoğlu buna, "iftiradır" diye cevap verdi. Duruşma hakimi "yerine otur" dedikten sonra İmamoğlu, yerine giderken hâlâ söyleniyordu. Duruşma hakimi "ben yerine otur dedikten sonra bir daha konuşursan seni duruşmadan atarım" dedi.

SANIKLARIN GEÇTİĞİ YOLA BAMBALI AFİŞ ASILDI

Öte yandan katliam sanıklarının yargılandığı salonla yavuzlar semti arasındaki yol kavşağına bombalı afiş asıldı. Daha sonra güvenlik kuvvetleri bombalı afişleri tesirsiz hale getirerek indirdi. Afişlerin yargılama bitmeden önce asıldığı bildiriliyor.

MHP Gaziosmanpaşa...

(Baştarafı 1.Sayfada)

Güvenlik kuvvetleri bunun üzerine lokalde arama yaptı. Aramada gençlere saldıran komandolar yakalandı. Ayrıca binada yapılan arama sırasında bir çanta içinde mavzer mermisi bulunduğu açıklandı.

KIRIKHAN LİSESİNİN MÜDÜRÜNÜ ÖLDÜREN KOMANDO YAKALANDI

Bir süre önce evinde tabanca ile yaylım ateşine tutularak öldürülen Kırıkhan Gazi Lisesi Müdürü Veli Kara'nın katili olarak aranan Adana Eğitim Enstitüsü öğrencisi dün Kızılkaya köyünde yakalandı.

Yetkililer sanığın Gazi Lisesi Müdürünü vurduğu tabancayı MHP Kırıkhan İlçe Sekreteri Mahmut Kahraman'dan aldığını söylediğini ve soruşturmanın genişletilerek sürdürüldüğünü açıkladılar.

Pohl, KTFD Dışişleri Bakanı Atakol ile görüştü

LEFKOŞE (AA)

Birleşmiş Milletlerin Kıbrıs özel temsilcisi Reilando Galindo Pohl, dün KTFD Dışişleri Savunma ve Turizm Bakanı Dr. Kenan Atakol ile görüştü. Görüşmede Bakanlık Müsteşarı Özer Koray da hazır bulundu.

Pohl, Rum basınının, "Türk tarafının tutumu nedeniyle toplumlararası görüşmeleri yeniden başlatma çabalarına ara verdiği" yolundaki haberler hakkında görüşünü soran bir gazeteciye "hayır, toplumlararası görüşmeleri başlatma çalışmalarını sürdürmekteyiz. Bu konuda birkaç güne kadar olumlu bir sonuç alabileceğimi umarım" yanıtını verdi.

Kıbrıs sorununa barışçı bir çözüm bulunmasını amaçlayan toplumlararası görüşmelere, taraflar arasında anlaşmazlık nedeniyle 22 Haziran'da ara verilmişti.

Aydınlık
BAYAŞ Basın-Yayın A.Ş. adına sahibi ve Genel Yönetmeni ORAL ÇALIŞLAR

Yazıişleri Müdürü: MEHMET ATABERK
Haber ve Makalelerden Sorumlu Müdür: S. AYDOĞAN BÜYÜKÖZDEN
Müessese Müdürü: O. GÜRHAN ERTÜR

Adres: Nuruosmaniye Cad. 3/3 Cağaloğlu - İstanbul Tel: 26 52 44 İdare Tel: 26 54 37
Dizgi: Aydınlık Ofset Tesisleri
Baskı: İst. GÜNTUR
Dağıtım: GAMEDA

BÜROLAR
ANKARA: Meşrutiyet Cad. 32/8, Kızılay Tel: 25 38 69
İZMİR: Özgüller İşhanı, 452. Sok. 25/3, Konak Tel: 13 10 90 – 25 25 54
ADANA: Atatürk Cad. 113. Sok. Sefer İşhanı, Kat: 3 No:16 Tel: 103 42
TRABZON: Cumhuriyet Mah. Kasım Sok. 27/10 Tel: 39 00

YURTDIŞI BÜROLARI
ALMANYA: Burgstr. 78, 6 Frankfurt /M 60, Tel: 0611 437 595
FRANSA: 95 Rue de la Jonguiere, 75017 Paris
BELÇİKA: 188 rue Josaphat, 1030 Brüxelles, Tel: 64 72 120
İSVEÇ: Gürgün, Duvgrand 5/A, 1 tr. 17236 Sundbyberg, Tel: 08/296 628
HOLLANDA: Bildstr. 53, Utrecht, Tel: 31 47 61
İSVİÇRE: Ch. des Cotes I, 1020 Renens, Tel: 34 21 72

ABONE ÜCRETLERİ
Yurtiçi: 3 aylık 450 TL, 6 aylık 900 TL, 1 yıllık 1800 TL
Yurtdışı: 3 aylık 675 TL, 6 aylık 1350 TL, 1 yıllık 2700 TL
Not: Bu ücrete gönderilen ülkeye göre uçak postası ücreti eklenir.

İLAN TARİFESİ
2.4.6. sayfalar (Sütun/snt.) 250 TL
3.5.7. sayfalar (Sütun/snt.) 300 TL
Yayın İlanı (Sütun/snt.) 100 TL
Doğum, Evlenme, Ölüm (5 sütun/snt.) 500 TL
Küçük İlanlar (Kelimesi) 10 TL

22340-485

Savcı ve hakim önünde yapılan bir itiraf:

DOĞAN ÖZ'DEN İPEKÇİ'YE...

itiraflarla bir cinayet şebekesinin içyüzü

MUSTAFA BAKİ GÜLCAN: "CİNAYETTEN SONRA MHP İL BİNASINA GİTTİM"

11

MHP yöneticilerinden aldığı silahla cinayet işleyen Gülcan, olaydan sonra Aksaray'daki MHP İl binasına sığınıyordu.

MHP Gaziosmanpaşa Gençlik Kollarına 1977 yılında üye olduğunu açıklayan Mustafa Baki Gülcan, üye olduğu örgütün Başkanı Ertuğrul Erdem'den aldığı silahla intikam almak için Sinan Hepşen adlı bir genci kahvede tarayarak öldürdü.

Gülcan, yakalandıktan sonra verdiği ifadede, olaydan sonra kaçmaya başladığını, Aksaray'da ki MHP İl binasına giderek Gençlik Kolları Başkanı Hakkı Ahmet Beyoğlu ile görüşmek istediğini, onu bulamayınca aynı bina 4. katındaki Ülkü Ocaklarına giderek Başkan Mehmet Acar'la görüştüğünü itiraf ediyordu. Bundan sonra M.Baki Gülcan'ın kaçaklık devresi başlıyordu. Ve Gülcan'ın itirafları ardındaki koruyucuyu da ortaya koyuyordu. İtiraflar şöyle devam ediyordu:

"Mehmet Acar'a İstanbul'da mı kalmam, yoksa Adanadolu'ya mı kaçmam gerektiğini sordum. Bana bir süre beklememi bildirdi. Kayseri Yurduna gitmemi önerdi. Yurda gittim. Televizyon haber bülteninde benim Gaziosmanpaşa'da işlediğim olayı açıkladı. O zaman Sinan Hepşen'in öldüğünü, diğerlerinin yaralandığını anladım. Televizyon bu açıklamasında suçu işleyenin kimliğinin belirlendiğini açıklayınca yakalanmak korkusu ile yurdu terk ederek tekrar Parti'ye yani İstanbul İl Gençlik Kollarına gittim.

İl Gençlik Kolları Başkanı Hakkı Ahmet Beyoğlu ile görüşmek istedim. Fakat meşguldü. Salonda Kemal Ata ile karşılaştım. Biraz sonra yanımıza Haluk veya Haldun isimli bir şahıs geldi. Ona başımdan geçenleri anlattım. 500 lira istedim. Çıkarıp verdi ve Kemal Ata'nın evinde saklanmamı tembih etti. Kemal Ata yanılmıyorsam Galatasaray Mimarlık Mühendislik Okulu öğrensidir. Cezaevine düştükten sonra ne Kemal Ata, ne Haldun, ne de Mehmet Acar benim ziyaretime gelmedi. Parti benim için bir avukat tuttu. Fakat o da duruşmalara gelmedi

"Kemal Ata'nın evinde bir ay saklandım. Duyduğuma göre Kemal Ata Ülkü Ocakları sekreteri imiş. Üstümde bulunan 500 lira kısa zamanda bitti. Kemal Ata bana para yardımı yaptı. Bir gün Kemal Ata evi polisin öğrendiğini söyleyerek beni Kırşehir'in Mucur ilçesine göndereceğini söyledi. Bana 500 lira ve Mucur'da Dişçi Ümit isimli bir şahsın adresini verdi. Benim Dişçi Ümit'e gitmemi, kendisinin de telefonla bildireceğini söyledi. Anadolu Turizme ait bir otobüsle Mucur'a gittim.

"Dişçi Ümit üç katlı bir binanın ilk katında oturuyordu. Tahminen 45 yaşlarında bir zat idi ve evliydi. Dişçi Ümit'e beni Kemal Ata'nın gönderdiğini söyledim. Başımdan geçen katil ve yaralama olayını açıkladım. 25 gün kadar bu evde kaldım.

"Daha sonra İstanbul'a gitmeye karar verdim. Ancak üzerimde kimlik kartı yoktu. Bu durumu Dişçi Ümit'e söyledim. Bana birkaç gün beklememi, sahte bir kimlik kartı bulup getireceğini söyledi. Gerçekten birkaç gün sonra bana bir nüfus kağıdı getirdi. Bu nüfus cüzdanı Mucur Nüfus Memurluğundan düzenlenmişti. Mustafa Yılmaz adına düzenlenmiş normal bir nüfus kağıdıydı."

Mustafa Baki Gülcan bu nüfus kağıdıyla İstanbul'a gelir. Edirnekapı ve Sakarya Yurtlarında kalmaya başlar. Edirnekapı Yurdunda Yurt Başkanı olduğunu söylediği bir şahıstan bir tabanca alır. Daha sonra bu tabanca ile bir aramada yakalanır ve tutuklanır. Ancak artık Mustafa Baki Gülcan değil Mustafa Yılmaz'dır. Polise, üzerindeki sahte kimliği verir. Mustafa Yılmaz mahkemeye çıkar ve ruhsatsız tabanca taşıdığı için 10 ay hapse mahkum olur.

DİNAMİT DEPOSU

Mustafa Baki Gülcan hapse girene kadar daha önce açıkladığımız ve MHP Yöneticisinin silahıyla işlediği cinayet ve yaralama olayından başka bir çok bombalama olayını da düzenlemiş ve gerçekleştirmişti. Bu olaylarda Gülcan'ın malzemecisi bu sefer Ülkü Ocakları idi ve olaylara yine MHP yöneticileri karışıyordu. Mahkeme dosyasında yer alan itiraf belgesinde Gülcan şunları anlatıyordu:

"Gaziosmanpaşa'da Diş Tabibi Necati Saka vardı. Oğlunun solcu olduğunu tespit etmiştik. Arkadaşım Gürsel Celep'le birlikte geceleyin evine dinamit attık.

"Bu dinamiti Sağmalcılar Ülkü Ocaklarından sağladım. O tarihlerde buraya sık sık giderdim. Arada sırada orada dinamit bulunurdu. Dinamiti partiye ait bu binanın çatı katından aldım.

"İlk dinamit atma olayının etkisiz kalması üzerine bu sefer Necati Saka'nın iş yerine dinamit atmaya karar verdik."

Mustafa Baki Gülcan bu olayda kullandığı dinamiti de aynı yerden, Ülkü Ocakları Derneğinin Sağmalcılar Şubesinden sağlar. İfadesinde bu sefer yanında İsmail Keskinbıçak adlı Küçükköy MHP Seçim Kurulu Temsilcisi olduğunu açıklar. Gülcan'ın yanında olduğunu söylediği diğer şahıs Metin Tekirdağ daha sonra bir gasp olayından dolayı tutuklanır.

Birbiri ardısıra patlayan bombalar semt halkını merak içinde bırakmıştır. Dikkatler MHP Gençlik Kolları ve Ülkü Ocakları üzerinde toplanmıştır. Buna rağmen bombalamalar devam eder ve hepsi de "faili meçhul" kalır.

ORTAYA ÇIKAN TABLO

Mustafa Baki Gülcan bombalamalara devam eder. Bu sefer Gaziosmanpaşa Halkevini bombalar. Dinamit deposu yine Ülkü Ocaklarıdır. Bu sefer yanında itiraflarında "Ülkü Ocaklarında barındığını ve Ülkü Ocaklarının Başkanı" olduğunu söylediği, Siirtli Cemil adlı şahıs vardır. Cemil daha sonra dinamit bulundurmaktan dolayı tutuklanır. Gülcan daha sonra TİP Gaziosmanpaşa örgütüne de molotof kokteyli atar...

Mustafa Baki Gülcan yakalandıktan sonra 'faili meçhul' bombalamalarda ortaya çıkar. Gülcan, ilk sorgusunda ve daha sonra Askeri Savcılık ve hakimler önünde suçlarını itiraf eder. Ve Sıkıyönetim Mahkemesi Mustafa Baki Gülcan'ı 4 yeri bombalamak suçundan 8 sene hapse mahkum eder.

Bütün bu olaylardan sonra ortaya çıkan tablo şudur; katillere silah sağlayan MHP yöneticileri, dinamit deposu haline getirilmiş ülkücü dernekler, canilerin barınağı haline gelmiş sözde öğrenci yurtları, suçluları barındıran, saklayan, kaçıran parti yöneticileri...

Mustafa Baki Gülcan, Mustafa Yılmaz kılığında Veli Can Oduncu, Ferhat Tüysüz ile birlikte Sağmalcılar'dan kaçtıktan sonra yine koruyucularının kanadı altında yeni suçlar işlemeye devam etti.

Yarın: Kaçmamıza MHP Eyüp İlçe Başkanı yardım etti

Mustafa Baki Gülcan MHP üyesi. Bombalama suçundan 8 yıl hapse mahkum oldu. İki cinayetin faili olarak da yargılanıyor.

Gaziosmanpaşa'da dört yeri bombalayan Mustafa Baki Gülcan, dinamitleri Ülkü Ocaklarından aldığını itiraf ediyordu Buradaki sanıklar tarafından sağlanan olanaklarla saklanıyor para, silah ve sahte hüviyet sağlıyordu

---

Ali Haydar Nergis

Bir ağa çıktı dedi ki...

Cavit Kahraman... 10 yıl önce öğrenci derneklerinde başkanlık yapan "devrimci" bir öğrenciymiş... Şimdi "Toprak sahibi" olmuş. "Ne yapalım kanunlar özel mülkiyeti tanımış. Suç bizim mi" diyor. Acaba 10 yıl önceki Cavit ne diyordu...

Akmeşat'ın ekinleri göğermişti. Bir esinti oldu mu dizginlerini kapanıp atacak bir tay gibi kabarıyordu. Akmeşatlılar bu ekinlere uzaktan bakıyorlardı. Toprağa, ekine uzak olmak ne demektir bilir misiniz?

Ekinler göğermiş. Otlar sararmış. Otların biçimi yakındı. Ekine daha var. Akmeşat köyünün bir yanı velhan (nadas), bir yanı dizboyu ekin... Velhan tarafı sıcak. Güneş, dinlenmeye bırakılmış verimli kırmızı toprağı yakıyor, kavuruyor. Toprak kuruyor, fokur fokur kaynıyor. Ekili yan serin.

Hafif bir esinti olmaya görsün, ekinlerde bir uğultu, bir inilti; yeşil bir yılan gibi, dizginleri koparıpatacak bir tay gibi. Taze ot kokusu, ekin kokusu..

Ekinler, otlar Akmeşatlılara ait değil... Ağa ekmiş, otu ağa biçecek. Ekini de...

Mahkeme kapıları

Köy çember içinde. Bu toprakları 1935'ten 1951'e kadar Akmeşatlılar ekiyordu. Akmeşatlılar biçiyordu. Maliye Bakanlığından icarla.

1952'de kadastro geldi. Hazineye ait bu toprakların bir bölümünü köylülerin üzerine tapuladı. Çok toprak arttı. 1954'te bir daha geldi. Artan toprakların bir bölümünü daha tapuladı.

Sonra, 1956'da bir ağa çıktı ortaya Dedi ki, *"Akmeşatlıların ekip biçtiği bu topraklar benimdir. Babamın tapulu malıdır"*

Akmeşat köylüleri mahkeme kapılarına düştü. Yoksuldular. Yasa nedir, hukuk nedir, mahkeme nedir bilmiyorlardı. Ağanın adamı vardı. Adamını gördü, işini uydurdu. 1952'de dağıtılan topraklar hakkında köylülerin aleyhine gıyap kararı aldırdı. Zilliyet hakkını eline geçirdi.

Bu iş, kârlı bir iş. Köylüler yol bilmez, yordam bilmez. Başkalarının da iştahı kabardı. *"Vuralım kafalarına, biraz da biz alalım"* dediler.

1962'de bir ağa sülalesi daha çıktı. İsimleri: Avni Demirel, Feride Yüksel, Asiye Gürkan. Onlar da dediler ki, *"Bu köylülere 1954 yılında dağıtılan topraklar bizimdir. Babamızın tapulu malıdır. Hemi vallah, hemi billah..."*

Yine devlet kapısı. Yine mahkeme... Mahkeme devam ederken, daha sonuçlanmadan toprakların zilliyet hakkını şimdiki ağa Fahri Kahraman'a devrettiler, 1963 yılında.

O günden bugüne köylüler her yerde Fahri Kahraman'ı buldular karşılarında.

6 gün 6 gece köylü evinden çıkamadı

Fahri Kahraman Hazro'ludur. Hazro'da ayrıca linyit ocakları işletir. Bu linyit ocaklarından dolayı devlete 60 milyon lira sigorta borcu olduğu söylenir.

Fahri Kahraman sadece Akmeşatlılarla uğraşmıyor. Bir tek Akmeşat'a el uzatmıyor. Diyarbakır çevresinde birçok köyde köylülerle çarpışıyor, ellerindeki toprakları almaya çalışıyor.

Haptgerm köyü ile arasındaki toprak sorunu yüzünden köylülerle adamları arasında silahlı çatışma çıkıyor. Ağanın adamları geri çekiliyor.

Arapşahbana köylülerine silahlı adamlarını saldırtıyor. Çatışma çıkıyor. Adamları filintalarla, Klaşinkoflarla yakalanıyor. Fakat ne hikmetse "zabıtlarda" Klaşinkoflar av tüfeği oluveriyor. ...nejnecar köyünün üstünde de aynı kara bulut...

Fahri Kahraman bu yaz da 7 traktörle 6 gün 6 gece Akmeşat köylülerinin elindeki toprakları sürmüş... Köylüler kadınlarla, çocuklarla traktörlerin önüne çıkmışlar. Jandarma duruma müdahale etmiş. Ağa toprağı köylülerin gözüne baka baka yarıp geçmiş...

Üç büyük cemse jandarma gelmiş, bir bölük asker. Köyün etrafını sarmışlar. Çoluk çocuğu 6 gün 6 gece köyden dışarı çıkarmamış. Fahri Kahraman tarlaları sürüp bitirinceye kadar jandarma köyde beklemiş. Tarlalar sürülüp bitmiş, ama köylülerin çektiği bitmemiş. Akmeşat'ın bağlı bulunduğu Sarıca jandarma karakoluna her gün sekiz on Akmeşatlı giren çıkan olmuş. Çıkanlar yüzleri gözleri mosmor köye geri dönmüşler.

Sarıca Karakolundan Başçavuş Ahmet ile Assubay Mehmet'in ağadan rüşvet aldıkları, köylülere yapılan baskıların da Sarıca Karakolundaki bu kişiler tarafından planlandığı söyleniyor.

Akmeşatlılar baskıları şikayet etmek için toplu halde Diyarbakır'a Sıkıyönetim Komutanına gitmişler ama komutanla görüşememişler. Diğer Sıkıyönetim yetkilileri de jandarma ile Sıkıyönetimin bir ilgisi olmadığını söylemişler.

Ankara bir dipsiz kuyu

Valiye de çıkmışlar. Diyarbakır Valisi ta köye kadar gelmiş. Ekilen toprakları görmüş. Fahri Kahraman'ın sadece bin 400 dönüm toprak üzerinde hak sahibi olduğunu, geriye kalan 10 bin dönüm toprağın ise köylülere ait olduğunu belirterek Diyarbakır'a döner dönmez bu durumun tespit edilmesi için kadastro memurları göndereceğine söz vermiş sözünü tutmuş da. Birgün Defterdarlıktan, tapulamadan memurlar gelmişler ama toprakların *zilliyetinin* tamamının Ağaya ait olduğuna karar vermişler. Ağanın eskiden ekip biçtiği yerler yetmiyormuş gibi köylülerin elindeki diğer toprakların zilliyet hakkını da ağaya vermiş...

Akmeşatlılar, ondan sonra bakanlıklara Ankara'ya telgraflar, dilekçeler yollamışlar. Hiç birine cevap alamamışlar.

Gayri nereye şikayet edecekler, nereye başvuracaklar?.. Haklarını savunması için tuttukları Mehmet Berk isimli avukat ağanın kiracısı çıkmış sonunda.

Akmeşat köyünden Ömer Boncuk konuşuyor:

"Gayri nereye başvuracağız. Kimi kime şikayet edeceğiz şaştık kaldık.Ağa gelecek elimizdeki toprakları zorla ekip biçecek, jandarma gelecek ağayı koruyacak. Devletin memuru gelecek bizim elimizdeki toprakların zilliyetini de ağanın üzerine kaydedecek. Sarıca Karakolunun başçavuşu, assubayı ağadan rüşvet yiyip her gün bizi beşerli onarlı karakola çağırıp dövecek. Ağanın can güvenliğini sağlayacağız. Topraklarına dokunmayacağız. Ekinlerini, otlarını yaymayacağız diye kağıt imzalayacağız. Dilekçelerimiz Defterdarlıkta, PTT'de sırra kadem basacak. Gelen cevaplar da kaybedilecek. Tuttuğumuz avukat ağanın evinde oturacak. Hakkımızı aramayacak. Bütün bunlar olurken bizim de gönlümüz hoş olacak. Biz de "Allah başımızdakileri eksik etmesin" diyeceğiz. Öyle mi?...

Biz ağa değil toprak sahibiyiz

Ağa Fahri Kahraman'ın Diyarbakır merkezde bürosu var. Yerini, adresini tespit edip gidiyorum.

Dayalı döşeli bir oda. Masada 30-35 yaşlarında iyi giyimli, pek ağaya benzemeyen gençten biri oturuyor. Bir sürü bezi, üstüpüyü, makina yağını masanın üzerine yaymış tabancasını temizliyor. Bizi görür görmez ayıp olmasın diye elindeki tabancayı, malzemeleri alelacele masanın gözüne saklıyor.

Ağanın oğlu. Cavit Kahraman. Düzeltiyor, *"Bize ağa denmesini doğru bulmuyoruz. Gazetenizde, ağa diye yazmışsınız biz ağa değiliz ki..."*

"Peki size ağa değil de, toprak sahibi diyebilir miyiz?"

"Tabii, toprak sahibi diyebilirsiniz." Peki, *"toprak sahibinin oğlu"* Cavit Kahraman'la konuşuyoruz.

Anlatıyor:

"Bizimle ilgili yayınlarınızı tekzip etmek istemedik. AYDINLIK gibi ciddi bir gazeteyi karşımıza almak istemedik. Ben mimarım. İstanbul Tatbiki Güzel Sanatlar Akademisi Mimarlık Yüksek Okulu mezunuyum. Öğrencilik yıllarımda öğrenci hareketlerinin içinde bulundum. 1968-69'larda Özel Okulların devletleştirilmesi ile ilgili mücadele içinde aktif görev aldım. 1968-1969 yıllarında Gayrettepe Mühendislik Yüksek Okulunun Öğrenci Derneği Başkanlığını yaptım.

"Anayasa mulkiyet hakkı tanımış. Bu düzen bunu gerektiriyor. Bize bu hakkı tanımış. Başka bir düzen olsa, ben de sizinle beraberim. Özellikle ağa lakabını reddediyoruz. Feodal kalıntılara karşı bugüne kadar mücadelemiz olmuştur. Bunu bütün Diyarbakır bilir. Feodal kalıntılara karşı mücadele ettiğimiz için bugüne kadar ailemizin peşinden kan davaları sürüp geliyor.

"Bizim köylülere karşı baskı ve şiddet uyguladığımız doğru değildir. Biz baskı ve şiddetin her türlüsünden nefret ederiz. Ama özel mülkiyete yasalar yer vermiş; hak sahibi olmak suçsa, o zaman suç bizde değil, yasalardadır, bu düzendedir."

Devrimci Cavit ne derdi acaba

Cavit Kahraman, masanın başka bir gözünden tomar tomar tapular çıkarıyor. Tapu fotokopilerinin birer örneğini bana veriyor. Devam ediyor:

"İşte bu toprakların bize ait olduğunu gösterir tapular. Ama toprakların kamulaştırılması, devlet tarafından satın alınarak köylülere dağıtılması yönünde bir uygulamaya gidilirse biz buna razıyız. Biz, hakça bir toprak reformunun zaman geçirilmeden yapılmasından yanayız.

"Sonuç olarak şunu söyleyelim: Biz ağa değiliz. Ben ağalara da ağalık düzenine de en az sizin kadar karşı olan bir insanım. Ama bize bu hakkı yasalar tanımış. Suç bizim mi?"

Ah ne kadar isterdim 10 yıl önceki mimarlık tahsil eden, öğrenci derneklerinde başkanlık yapan devrimci Cavit Kahraman'la da konuşmayı. "Devrimci" Cavit'le "toprak sahibi" Cavit'i karşılıklı konuşturmayı... Ne derdi acaba bu sözlere "devrimci" Cavit? Ne diyordu acaba 10 yıl önceki Cavit... "Bu düzen haksızdır" mı diyordu. "Doğuda köylü topraksızdır, köylü yoksuldur, köylü mahrumdur, köylü zulüm altındadır" mı diyordu... Belki o zaman "toprak sahibi" değil de "ağalık" diyordu. Belki de "yıkılsın bu Orta Çağın karanlığı" diyordu. Şimdi "toprak sahibi" oldun ha Cavit... Şimdi "suç sende değil, düzende" ha.. Ne güzel. Adam memleketi satar, bir avuç para için yapmadığı rezillik kalmaz... Eskiden böylelerine belki de "emperyalizmin işbirlikçileri" derdin ha... Ama "suç onlarda değildir, düzendedir". Çünkü kanun kitap onlara bu hakkı vermiştir... Ne güzel değil mi "toprak sahibi" sayın Bay Cavit Kahraman. Ne güzel

Ve önümdeki bir tomar dilekçeden birini seçiyorum ve okuyorum:

"Vilayet Makamına-Diyarbakır

"İlimiz merkezine bağlı Batı Akmeşat (Ağaçlı Dere) muhtarlığına bağlı mezrada zilliyetimde bulunan arazilere Fahri Kahraman tarafından tecavüz edilmiştir..."

VİLAYET MAKAMI'NA

DİYARBAKIR

İlimiz Merkezine bağlı Batı Akmeşat(Ağaçlı dere) muhtarlığına bağlı mezrasında zilliyetimde bulunan arazilere Fahri Kahraman tarafından tecavüz edilmiştir.

Tecavüzün men edilmesi hususunda gereklerine emir ve müsaadelerinizi saygılarımla arz ederim. 25.5.1979

Ömer Boncuk

ADRES
Merkeze bağlı Küçük kadı köyü halkından

Dilekçeler, dilekçeler bir türlü sonu gelmiyor..

YARIN: Bir genç heyecanla bağırıyor "Aramà va"

SEYİT ALP'İN ROMANI

ŞAVK

desenler: sevinç altan

Doğunun parlak yıldızı Ararat'ın yiğidi gibidir. Dünya ıssıza vardı mı çıkar

29

ÖZET

Ararat'tan göçmek zorunda kalan koçerler, Osmanlı Dağıstan Beyin elinde bulunan düzlüğe yerleşirler. Düzlük aslında Türkmene aittir. Dağıstan Bey, Kürtleri Türkmene karşı kullanmayı düşünür. Hacı Osman Beyle dostluk kurar. Kendi kızını ona vermek, Hacı Osman Beyin kızı Kevok'u da kendisine almak niyetindedir. Kevok, başçoban yiğit Memdız'ın nişanlısıdır.

Hacı Osman Bey Osmanlıyla görüşeli değişmiş, karısına, obasına, törelere karşı durur olmuştur.

Elekçinin oğlu gülmüş, "Bey kızı bize yaramaz" demiş. "Ararat'ın öte yanında bir sözlüm vardır, dünyanın en güzel eleklerini, kalburlarını yapar, bana gerekli olan da odur. Nedeyim senin kızını, dünya güzeli de olsa nedeyim, sanatı olmadıktan sonra ne işimi görür." Fate duymuş konuşulanı. Çıkıp giden elekçinin oğlunu çevirip: "Sonraki yıl uğra da gör sanatımı" demiş.

Elekçiler çadırlarını söküp gitmişler.

Fate umutlanmış, dağlardan cins cins odun, meşe, gürgen, ceviz söktürüp getirtmiş. Kervanlara saç telinden ince tel ısmarlamış. Az zamanda güneş ışığını sızdırmaz, sallandıkça gözenekleri yedi rengi eleyen, kelebek kanadından ince, kelebek kanadından hareketli elekler döktürmüş. Bey, utancından batmışsa da tek laf edememiş. Bu eleklerin ünü, öte dünyaya varmış. Kervanlar, dağ gibi yığılan eleklerden alabilmek için konağın karşısına yıkılmışlar. Yalvarmaları boşa çıkmış. Tekini bile alamamışlar. Öte yıl olmuş. Elekçiler gelip eski yerlerine konmuşlar. Fate haberci yollayıp elekçi oğlanı konağa çağırtmış. "Gör" demiş, "yaptığım elekleri..." Oğlan afallamış. Sonra da gülüp: "İyi ya, eski nişanlımdan ayrıldım, yenisi yüzük yapmakta hem de bu cihanda eşi görülmemiş yüzükler" demiş. "Nedeyim eleği, kalburu" diyerek yürümüş.

Bu Fate'nin Fate Din, olduğuna yakındır. Aklı çıvdırmış. Konağa yüzükçüler ısmarlayıp işin inceliğini öğrenmiş. Zümrüt, yeşim, safir, altın, gümüş yüzükler döktürmüş. Ünlenmiş. Kervancılar bu sefer de, yüzük almaya kapıdan gitmez olmuşlar. Öte yıl olmuş elekçi oğlanı çağırtıp: "Bak yaptığım yüzüklere" demiş. Bakmış. Bir tekine Acem mülkü paha biçilir yüzüklerin şavkına, adam dursun pervaneler vurulurmuş. Konak, ışığa koşan ne kadar canlı varsa hepsine uğrak olmuş. Elekçi oğlan yüzüklere bakıp: "Ben yüzüğü nedeyim, şimdi hérir (ipekli dokuma) rağbettedir" demiş. Sonra da ardına dönüp bakmadan çekip gitmiş.

Türküm sizi kaynar suya batırdı. (Senin bahtın Fate Din'e mi benzer, Memdız bunca ucuz olup, elekçi oğlana mı benzer, bunca ucuz ve kavrayışsız mı Memdız,) dersiniz aklınızda, beni ayıplarsınız. Hele dinleyin...

Koçerler göğün yıldızıdır. Bu dünyada göktür. Durmadan dağılıp, toplanırlar. Lakin, eşleşmiş yıldızlar da vardır. Beraber yanıp, sönerler. Beraber gider gelirler. Bunlar gıbıdır sevdalı koçerler. Yerin göğün şenliği olup vardıkları yeri donatırlar. Ben de onlara benzemişim. Gözümü doğunun parlak yıldızına vermiş, özümü onunla eşleştirmişim. Doğunun parlak yıldızı Ararat'ın yiğidi gibidir. Dünya ıssıza vardı mı çıkar. Geçe uyumayan, işi, gücü geceyle olana benzer. Eskiden ne demişim, demişim ki keşke ben onun yerine olaydım, gecenin has, ayağı çabuk yiğidini kimseler görmezken bir ben göreydim. Işığımı yollayıp bastığı yeri aydınlataydım, demişim. İşte ben böyle demişim. Git le, beni kötülüğe konuşturursunuz. Meramınızı bilmezmiyim, saklımdaki sırra dolanırsınız. Nedeyim. Avradımız dedikocudur.

Doğunun parlak yıldızını çadırın kurc'ında (köşe) çok beklemişim. Bir gece bahtım ses verdi, bana yakın geldi. Muradım olurlandı. Dünya o yana aktı. Ben herkesten önce vardım. Hicabından tek laf etmedi. Etmeyince de, kudurmuş kancıklara döndüm, bütün zehrimi üstüne kustum. Bana, utanmadan Memdız'la yaşadığı hali anlatır, diye gülüşmeyin. Sizin sorduğunuza cevap getiririm. Sonra da, babamın kumarında ütülmüşüm. Hayf bana... Şimdi de, sana Memdız'a gönüllü olup olmadığın sorulmamıştır ki, babanın kumarını bahane edersin, diyeceksiniz. E de, dinleyin...

Ben, sizden derdime derman isterim siz marat dersiniz. Sonra özümün kuşu kanatlanıp som yeşil bir dala konmuştur. Göğün yıldızını eşleştiren bahta şükretmişim. Bu dünyada işimiz iş demişim. Çok sevinmişim ki, Tanrı bana sırt dönüp işimi sarpa sarmıştır. Halimi, kendinden olana zulüm edenlerin haline rast getirmiştir.

Dağ topraktır ama, ağırlığı, zararı toprağadır. Bütün gücüyle toprağa çullanır. Uçurum da topraktır. Ama, yeri dibine çökertir. Yılan bir candır. Nedeyim, can aldıktan sonra... Ana, baba ölümlü döl verir. Koyun ettiği süte pislemez mi? Yediğimiz yumurta, koyun, kuzu nedir, hep birer can. Dünyanın temelinde pislik vardır, kan vardır. İyi günün ardından, kara gün gelir. Biz neyiz ki le? Neyse, her gün denilen lafları bizimmiş gibi yeniden demeyelim. Ben hem Fate Din olmuşum hem de elekçinin oğlana dönmüşüm. Karanlık gecenin şerrini yemişim. Cin, periye karışmışım. Bir sözüne canımı veririm dediğimi, terslemişim. Canımı esir gediğimden bilmeyin. Bilmeyin ki, başınıza gelmesin. Şimdi, ben kendime kanlı bıçaklı düşman olmuşum. Ölüm bana dosttur. Günde on defa çağırır gelmez. Daha ne diyeyim...'

(DEVAM EDECEK)